

Ἀκούσετε Ἑλληνόπουλα! Τίς ἀμαρτίες τῶν γερόντων μας καί τίς δικές μας ἀμαρτίες, τίς φορτώθηκε ὁ Παῦλος Μελάς καί παθαίνονταν καί ὑπόφερε γι' αὐτές, ἐνῶ δέν ἦταν ἄξιος γιά τέτοια τιμωρία. Οἱ λίγοι καί οἱ μετρημένοι παθαίνονται γιά τίς ἀμαρτίες τῶν πολλῶν, παλιές καί νέες, καί τίς φορτόνεται ὅλες γιατί δέ φοβοῦνται ξένα βάρη, δέ φοβοῦνται καμμιάν εὐθύνη, καί ἀντί νά κοιμοῦνται, κουνιοῦνται καί τολμοῦν. Ἄμα νοιώσουν, πεισθοῦν καί πιστέψουν πῶς πρέπει νά γίνη κάτι, τό ἀναλαμβάνουν οἱ ἴδιοι, γιατί θεωροῦν τόν ἑαυτό τους ὑποχρεωμένο νά τό κάμουν καί ποτέ δέν περιμένουν πρωτοβουλία ἀπό τοὺς ἄλλους. Καί ἀφοῦ ἀποφασίσουν καί τό ἀναλάβουν, δέ θά σταματήσουν πιά ὡς τό θάνατο. Στιγμές ὀλιγοψυχίας θά νοιώσουν ἴσως, καί κούραση καί λύπη καί ἀηδία, ἀλλά ἐπειδή προβλέπουν πῶς τό ἔργο τους μπορεῖ καί τή ζωή τους νά πάρη, δυσκολίες δέ βλέπουν, ἐμπόδια δέ γνωρίζουν καί τίποτα δέ θά τοὺς σταματήσῃ. Καί ἂν στό δρόμο τους τύχουν ἐμπόδια τέτοια ποῦ ζητοῦν τή ζωή ἑνός ἀνθρώπου, θά δώσουν τή ζωή τους.

Σέ σᾶς στρέφομαι, παιδιά τοῦ Ἑλληνισμοῦ, ἀγαπημένα Ἑλληνόπουλα, καί σᾶς ἐξορκίζω -ἂν ἔχετε νά ζοδέψετε ἐνέργεια ἄς εἶνε καί μέτρια, ἂν ἔχετε νά κάψετε τίποτε περισσότερο ἀπό σπίθες ἀπλές ἐνθουσιασμό -μή λησμονῆτε ποτέ τό θάνατο τοῦ Παλληκαριοῦ, ἀλλά πρό πάντων μή λησμονῆτε τή ζωή του, τόν ἐνθουσιασμό του δηλαδή καί τή δύναμη καί τήν τόλμη, μή λησμονῆτε καί τήν ἰδέα ποῦ γιά κείνη δούλεψε καί ὑπόφερε, οὔτε τήν πανώρια χώρα ὅπου ἐσκοτώθη, γιατί καί ἡ ἰδέα ἐκείνη καί ἡ χώρα θέλουν πολλούς ἀκόμα Ἥρωες.

Νά ξέρετε πῶς ἂν τρέξουμε νά σώσουμε τή Μακεδονία, ἡ Μακεδονία θά μᾶς σώσῃ. Θά μᾶς σώσῃ ἀπό τή βρώμα ὅπου κυλιόμαστε, θά μᾶς σώσῃ ἀπό τή μετριότητα καί ἀπό τήν ψοφιοσύνη, θά μᾶς λυτρώσῃ ἀπό τόν αἰσχρό τόν ὕπνο, θά μᾶς ἐλευθερώσῃ. Ἄν τρέξουμε νά σώσουμε τή Μακεδονία, ἐμεῖς θά σωθοῦμε!

Ἰωάννης Δραγούμης

Ὀδοιπορικό στήν μαρτυρική γῆ καί τοὺς ἀγῶνες τῆς Μακεδονίας μας

Η ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΤΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΣΤΙΣ ΣΥΓΧΡΟΝΕΣ ΠΡΟΚΛΗΣΕΙΣ

ΜΕΤΕΩΡΩΝ ΛΙΘΟΠΟΛΙΣ

ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΔΙΑΦΥΛΑΞΗΣ ΚΑΙ ΑΝΑΔΕΙΞΗΣ ΑΓΙΟΜΕΤΕΩΡΤΙΚΗΣ ΚΑΘΡΟΝΟΜΙΑΣ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΓΡΗΓΟΡΙΟΥ ΚΑΛΥΒΑ	
ΑΠΕΝΟΧΟΠΙΩΝΤΑΣ ΤΟΝ ΠΑΤΡΙΩΤΙΣΜΟ	1
ΜΗΝΥΜΑ ΤΗΣ ΙΕΡΑΣ ΣΥΝΟΔΟΥ	3
ΤΟ ΑΓΙΟΝ ΟΡΟΣ ΔΙΑΜΑΡΤΥΡΕΤΑΙ	4
ΧΡΟΝΙΚΟ ΤΟΥ ΜΑΚΕΔΟΝΙΚΟΥ ΖΗΤΗΜΑΤΟΣ	5
ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΗΣ ΓΡΕΒΕΝΩΝ	
ΑΙΜΙΛΙΑΝΟΣ ΛΑΖΑΡΙΔΗΣ	10
ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΗΣ ΚΑΣΤΟΡΙΑΣ	
ΓΕΡΜΑΝΟΣ ΚΑΡΑΒΑΓΓΕΛΗΣ	12
ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ ΧΑΤΖΗΓΕΩΡΓΙΟΥ	14
ΜΙΧΑΗΛ ΤΡΙΤΟΥ	
Η ΣΧΙΣΜΑΤΙΚΗ ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΤΩΝ ΣΚΟΠΙΩΝ	16
ΕΥΑΓΓΕΛΟΥ ΚΩΦΟΥ	
ΕΝΝΕΑ ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ	
ΓΙΑ ΤΟ ΜΑΚΕΔΟΝΙΚΟ ΖΗΤΗΜΑ	20
ΙΑΚΩΒΟΥ ΜΙΧΑΗΛΙΔΗ	
ΑΛΥΤΡΩΤΙΚΟΣ ΙΜΠΕΡΙΑΛΙΣΜΟΣ	26
Η ΑΝΑΘΕΩΡΗΣΗ ΤΟΥ ΣΥΝΤ/ΤΟΣ ΤΗΣ ΠΓΔΜ	31
ΣΑΡΑΝΤΟΥ ΚΑΡΓΑΚΟΥ	
ΣΚΟΠΙΑΝΗ ΠΑΓΙΔΑ	34
ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΜΠΑΜΠΙΝΙΩΤΗ	
Η «ΜΑΚΕΔΟΝΙΚΗ» ΤΩΝ ΣΚΟΠΙΩΝ	35
ΦΡΑΓΚΟΣ ΦΡΑΓΚΟΥΛΗΣ:	
ΘΑ ΜΑΣ ΒΡΟΥΝ ΜΠΡΟΣΤΑ ΤΟΥΣ	38
ΝΙΚΟΣ ΛΥΓΕΡΟΣ:	
ΤΑ ΣΥΝΟΡΑ ΜΑΣ ΕΙΝΑΙ Η ΙΣΤΟΡΙΑ ΜΑΣ	39
ΜΙΚΗΣ ΘΕΟΔΩΡΑΚΗΣ:	
Η ΕΛΛΑΔΑ ΣΗΜΕΡΑ	
ΕΧΕΙ ΑΝΑΓΚΗ ΑΠΟ ΠΑΤΡΙΩΤΕΣ	40
ΓΙΩΡΓΟΣ ΚΑΣΙΜΑΤΗΣ:	
Η ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ ΕΝΘΝΕΙ	
ΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ ΣΕ ΜΙΑ ΓΡΟΘΙΑ	45
ΜΑΝΩΛΗΣ ΓΛΕΖΟΣ:	
ΒΓΑΛΤΕ ΑΠΟ ΤΟ ΝΟΥ ΣΑΣ	
ΤΗ ΛΕΞΗ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ	46
ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ ΛΑΣΚΟΥ	
ΤΟ ΜΗΝΥΜΑ	48

ΕΚΔΟΣΗ ΤΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ
«ΜΕΤΕΩΡΩΝ ΛΙΘΟΠΟΛΙΣ»

ΔΙΑΝΕΜΕΤΑΙ ΔΩΡΕΑΝ

ΥΠΕΥΘΥΝΟΙ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟ ΝΟΜΟ:
ΚΑΛΥΒΑΣ ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ
ΛΑΣΚΟΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ
ΚΑΡΑΝΙΚΑΣ ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ

ΜΕΤΕΩΡΩΝ ΛΙΘΟΠΟΛΙΣ
ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΔΙΑΦΥΛΑΞΗΣ
ΚΑΙ ΑΝΑΔΕΙΞΗΣ

ΑΓΙΟΜΕΤΕΩΡΩΤΙΚΗΣ ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΑΣ

ΜΑΣΟΥΤΑ 3 • Τ.Κ. 42200 ΚΑΛΑΜΠΑΚΑ
Τ.Θ. 5575 • ΤΗΛ.: 2432078183, 6944145784
info@meteoronlithopolis.gr - meteoronlithopolis.gr

ΜΕΤΕΩΡΩΝ ΛΙΘΟΠΟΛΙΣ

Άπενοχοπιώντας τόν πατριωτισμό

του Γρηγορίου Γ. Καλύβα

Πρόεδρου του Συλλόγου Μετεώρων Λιθοπόλις

Σύμφωνα με το καταστατικό και την διακήρυξη αρχών του Συλλόγου «ΜΕΤΕΩΡΩΝ ΛΙΘΟΠΟΛΙΣ», ένα από τα στοιχεία στα οποία επικεντρώνονται οι δράσεις του, είναι η έθνική και πνευματική παράδοσή μας. Στόχευσή μας, δηλαδή, είναι η ανάδειξη όλων εκείνων των αξιών και έννοιών, που διαμορφώνουν την γνήσια έθνική και πολιτιστική μας ταυτότητα, όπως η παράδοσή μας, η γλώσσα μας, η παιδεία μας, οι κοινωνικές και ήθικες αξίες, που τόσο βάλλονται και άμφισβητούνται στην σύγχρονη εποχή της παγκοσμιοποίησης. Κι αυτές είναι οι αξίες στις οποίες πρέπει να στηριχθούμε ως έθνος για να εξέλθουμε από την παρακμιακή άκρεια της εποχής μας, για να προχωρήσουμε στην αναγκαία κοινωνική αναγέννηση και έθνική ανόρθωση. Ή αφύπνισή μας, ή επιστροφή μας στις άγνες και αληθινές έθνικές μας παρακαταθήκες, στην ένοχοποιημένη έννοια του πατριωτισμού, στην ξεχασμένη μας παράδοση, στην Όρθοδοξία μας, στην γλώσσα και την ιστορία μας, είναι ουσιαστικά η μόνη οργανωμένη αντίσταση στην απόπειρα της νέας άλωσης του Έλληνισμού και στην οργανωμένη προσπάθεια αλλοίωσης όλων όσων συνδιαμορφώνουν την έθνική, θρησκευτική και πολιτισμική μας συνείδηση.

Ή Πατρίδα μας βρίσκεται έν μέσω πλήθους προβλημάτων, που έγκυμονούν πολύπλευρους κινδύνους για την έθνική μας ύπoσταση. Είναι άπαιτηση των καιρών να άφυπνισθούμε από τον λήθαργο της ευζωίας, του καταναλωτισμού και της τεχνολογικής εξέλιξης, για να κρατήσουμε την πατρίδα μας όρθια, άλwβητη, άκέραιη, ζωντανή και άνθοφορούσα. **Γ' αυτό και ως Διοίκηση άποφασίσαμε να άφιερwσουμε τις δράσεις μας, για την χρονιά που διανύουμε, στην έννοια και στην άξία της ΠΑΤΡΙΔΑΣ.**

Στό πλαίσιο όλων αυτών και έπειδη οι γενικότερες γε-

ωπολιτικές εξελίξεις στην ευρύτερη ζώνη απαιτούν έγκληση, σύνεση και άποφασιστικότητα, τόσο άπο την πολιτική ήγεσία όσο και –κυρίως– άπο τον άπανταχού Έλληνισμό, συμμετείχαμε στα πανεθνικά συλλαλητήρια της ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ και της ΑΘΗΝΑΣ, έκφραζοντας την αντίθεσή μας στην χρήση του όνοματος ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ άπο τα Σκόπια. Συνέχεια αυτών των δράσεων άποτελεί και ή σημερινή έκδήλωση και τό άνά χείρας τεύχος, που είναι άφιερωμένα στην ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ μας.

Άπο την Καλαμπάκα, την πόλη που ζει στην σκιά και άναπνέει άπο τό πνευματικό όξυγόνο της άγίας γής των ΜΕΤΕΩΡΩΝ, στέλνουμε τό μήνυμα προς όλες τις κατευθύνσεις **ότι ή έλληνικότητα, ή ιστορία και τό όνομα της ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ είναι άξίες άδιαπραγμάτευτες, δέν έκχωρούνται ούτε παραχωρούνται σε κανέναν, έναντι οιοιδήποτε τιμήματος.**

Τό χρέος μας άπέναντι στην ιστορία και στην κληροδοσία των άγωνιστών του Γένους και των ΜΑΚΕΔΟΝΟΜΑΧΩΝ, άπο τό αίμα και τις θυσίες των όποιων είναι ποτισμένη ή Μακεδονική γή, είναι ένα: **νά έγγυηθούμε με κάθε τρόπο την έλληνικότητά της, νά παλέψουμε ένωμένοι, ως μία γροθιά, για την**

ιστορία της, άλλά και την άκεραιότητα συνολικά της Πατρίδας μας.

Άλλά για νά τό πετύχουμε αυτό όφείλουμε νά κατανοήσουμε την έννοια και την άξία της Πατρίδας. Νά κατανοήσουμε την Πατρίδα με την Σωκρατική αντίληψη, θεωρώντας την ως τό ύπέρτατο άγαθό: «Μητρός τέ και πατρός και των άλλων προγόνων άπάντων τιμιώτερον έστιν ή πατρис και σεμνότερον και άγιώτερον και έν μείζονι μοίρα και παρά θεοίς και παρ' άνθρωποις τοίς νοϋν έχουσιν».

Νά κατανοήσουμε την πατρίδα με την όπτική του Έλύτη: «...Η Έλλάδα είναι αυτές οι στεριές οι καμένες στον ήλιο κι αυτά τα γαλάζια πέλαγα με τους άφρους των κυμάτων, είναι τ' άσπρα σπιτάκια τ' άσβεστωμένα και τα ταβερνάκια και τα τραγούδια τις νύχτες με τό φεγγάρι πλάι στην άκροθαλασσιά ή κάτω άπο κάποιο πλατάνι. Είναι οι πατεράδες μας κι οι παππούδες μας με τό τουφέκι στο χέρι, αυτοί που λευτερώσανε την πατρίδα μας και πιό πίσω, πιό παλιά, όλοι μας οι πρόγονοι που κι αυτοί ένα μονάχα είχανε στον νοϋ τους - όπως κι έμεις σήμερα: τον άγώνα για τη λευτεριά...».

Νά κατανοήσουμε την πατρίδα με τη Σεφερική ματιά: «...Άνήκω σε μία χώρα μι-

κρή. Ένα πέτρινο άκρωτήρι στη Μεσόγειο, που δεν έχει άλλο αγαθό παρά τόν άγώνα του λαού, τη θάλασσα, και τὸ φῶς τοῦ ἡλίου. Εἶναι μικρὸς ὁ τόπος μας, ἀλλὰ ἡ παράδοσή του εἶναι τεράστια καὶ τὸ πρᾶγμα πού τὴ χαρακτηρίζει εἶναι ὅ,τι μᾶς παραδόθηκε χωρὶς διακοπή...». Ὅπως λέει ὁ Σεφέρης: «...Σ' αὐτὸ τὸν κόσμον, πού ὀλοένα στενεύει, ὁ καθένας μας χρειάζεται ὅλους τοὺς ἄλλους. Πρέπει νὰ ἀναζητήσουμε τὸν ἄνθρωπο, ὅπου καὶ νὰ βρῆται. Νὰ πιστέψουμε σ' ἐμᾶς κι ὕστερα στὸν ἄνθρωπο, ἴσως αὐτὸ μᾶς ὀδηγήσει στὸν δρόμον νὰ βροῦμε τὴν πατρίδα, αὐτὴν πού ὁ καθένας ἔχει στὸν νοῦ του καὶ νὰ τὴν ἀγαπήσουμε. Μαζὶ μὲ τὴν πατρίδα θὰ βρεθοῦμε ἀντίκρου μὲ τὴν ἱστορία μας, γιατί τὴν ἱστορία τὴν ἀνακαλύπτεις ν' ἀναδύεται μέσα σου, ἀπὸ τὴν προσωπικὴ σου ἐμπειρία, γιατί τὰ γεγονότα ἢ τὰ μνημεῖα τῆς τέχνης ἀπλὰ καὶ μόνο τὴν ὑπομνηματίζουν καὶ τὴν εἰκονογραφοῦν».

Πιστεύουμε ὅτι ἔτσι βάζουμε ἓνα λιθαράκι στὸ νὰ ἀποκαταστήσουμε τὸν παρεξηγημένο καὶ ἐνοχοποιημένο πατριωτισμὸ μας καὶ νὰ θέσουμε τὴν Πατρίδα, ὡς ὑπέρτατη ἀξία καὶ καθήκον γιὰ μᾶς τοὺς Ἕλληνες.

ΤΟ ΜΗΝΥΜΑ ΤΗΣ ΙΕΡΑΣ ΣΥΝΟΔΟΥ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ ΣΤΟ ΣΥΛΛΑΛΗΤΗΡΙΟ ΤΗΣ ΑΘΗΝΑΣ

«**Α**γαπητοὶ ἀδελφοί, ἡ Ἱερά Σύνοδος καὶ ὁ Μακαριώτατος Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν καὶ Πάσης Ἑλλάδος καὶ οἱ Ἱεράρχες πού ἐκπροσωποῦνται μετὰ ἀπὸ ὁμόφωνη ἀπόφαση, ἀπευθύνονται πρὸς ὅλους, ἐπισημαίνοντας ὅτι ἡ Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος θεωρεῖ ὅτι κάθε ἔκφραση ὑπερασπίσεως τῶν δικαιῶν τῆς Μακεδονίας εἶναι πέρα καὶ ἔξω ἀπὸ κομματικούς σκοπούς.

Ἡ ἐκκλησία διατύπωσε τὴ θέση της στὸ ἐξαιρετικὰ αὐτὸ εὐαίσθητο ἐθνικὸ θέμα γιὰ τὴν πολὺπαθη Μακεδονία. Ἡ Ἐκκλησία ἔχει μαρτυρήσει μὲ τὸ λόγο καὶ τὸ αἷμα κλήρου καὶ λαοῦ τὴν ἐλληνικότητα τῆς Μακεδονίας ἀπὸ ἀρχαιοτάτων χρόνων, γι' αὐτὸ καὶ δὲν μπορεῖ νὰ ἀποδεχθεῖ τὸν ὄρο Μακεδονία, ἢ ὅποιο ἄλλο παράγωγο, ὡς συστατικὸ τοῦ ὀνόματος ἄλλου κράτους. Κάτι τὸ ὅποιο θὰ ἔχει ἐπιπτώσεις καὶ στὴν ὀνομασία τῆς ἐκεῖ σχισματικῆς Ἐκκλησίας. Στὸ ὄνομα Μακεδονία περικλείονται οἱ ἀλυτρωτικὲς διαθέσεις τοῦ κράτους τῶν Σκοπίων. Οἱ Ἱεράρχες μας στὴν περιοχὴ ἔχουν ἐπιμαρτυρήσει περὶ τῆς ἐλληνικότητας τῆς Μακεδονίας μας. Ἱερὴ εὐθύνη τῆς Ἐκκλησίας εἶναι νὰ διακονεῖ τὴν ἐνότητα ὅλων τῶν Ἑλλήνων ἀδιακρίτως. Ἐθνικὴ συναίνεση, ὁμοψυχία καὶ προσπάθεια. Ὅλοι οἱ Ἕλληνες πρέπει νὰ δίνουμε τὸν ἀγώνα γιὰ τὴν πατρίδα. **Ἡ Μακεδονία εἶναι στὶς καρδιὲς ὅλων τῶν Ἑλλήνων. Ὁ Θεὸς εἶναι μαζί μας καὶ μὲ τὴν πατρίδα μας».**

«Τὸ Ἅγιον Ὄρος διαμαρτύρεται ἐντόνως»

Τὸ παρὸν στὸ συλλαλητήριό τῆς Ἀθήνας ἔδωσαν Ἐκπρόσωποι τῆς Ἱερᾶς Κοινότητος τοῦ Ἁγίου Ὄρους. Τὸν χαιρετισμὸ τῆς Ἱερᾶς Κοινότητος ἀνέγνωσε ὁ Γέροντας Νικόδημος Ἀγιοπαυλίτης.

«Οἱ Ἀγιορεῖτες πατέρες ἀπευθύνουν χαιρετισμὸ στὸ μέγιστο αὐτὸ συλλαλητήριό, τὴν μεγίστη αὐτὴ συγκέντρωση. Τὸ Ἅγιον Ὄρος ...σὲ κρίσιμες καταστάσεις καὶ φοβούμενο κυοφορίας ἐπικίνδυνων γεγονότων ἀναγκάζεται κάποτε νὰ λύσει τὴν ὑπεύθυνο σιωπὴ του, ὅταν ἡ ἀλήθεια διακυβεύεται καὶ ἡ ἱστορία παραχαράζεται, ὅπως συμβαίνει καὶ σήμερα διὰ τῆς ἀμφισβητήσεως τῆς ἐλληνικότητος τῆς Μακεδονίας», τόνισε χαρακτηριστικὰ ὁ Γέροντας Νικόδημος.

Σὲ ἄλλο σημεῖο ὁ Ἐκπρόσωπος τοῦ Ἁγίου Ὄρους ἀναφέρθηκε στὸν Ἑλληνισμὸ καὶ τὸν Βυζαντινὸ πολιτισμὸ, καθὼς καὶ στὰ κτητορικὰ ἔγγραφα καὶ κειμήλια τῆς Ἀθωνικῆς Πολιτείας, τὰ ὁποῖα εἶναι συντεταγμένα στὴν ἐλληνικὴ γλῶσσα.

«Ἀπὸ τοὺς λαοὺς τούτους νὰ εἶναι εὐγνώμονες στὸ ἔθνος τὸ ὁποῖο τοὺς εὐεργέτησε! Ἐὰν τοῦτο τυγχάνει δυσκατόρθωτο, τουλάχιστον ἅς μὴ ζητοῦν τίτλους ἰδιοκτησίας ἐπὶ τῆς γῆς τῶν εὐεργετῶν των». Ἐπίσης ὁ Ἀγιορείτης Γέροντας ἀνέφερε: «Κατανοοῦντες εὐκόλως σήμερον ὅτι τὸ νεόκοπο κρατίδιο τῶν Σκοπίων ἐνδύεται ξένα ἐνδύματα καὶ παρουσιάζεται στὸν κόσμῳ μὲ ὄνομα, τὸ ὁποῖο ἀνήκει καὶ εἶναι πλήρως τεκμηριωμένο ἱστορικὰ σὲ ἄλλους, ἔμεῖς οἱ μοναχοὶ ὡς ἀπόγονοι αὐτῶν ποὺ μὲ θεῖο ζῆλο μεταλαμπά-

δευσαν τὸ φῶς τῆς Ὁρθοδοξίας καὶ τοῦ πολιτισμοῦ στοὺς γύρω λαοὺς, διαμαρτυρόμαστε δικαίως καὶ ἐντόνως! Τοῦτο πράττομε διότι διαβλέπουμε πρωτοφανῆ ἀδικία».

«Παρακαλοῦμε ἐκ βαθέων τοὺς ἀρχηγοὺς κυρίως τῶν ὀρθοδόξων λαῶν νὰ μὴ στηρίζουν τὴν παραφωνία αὐτὴ καὶ γίνονται αἰτία ἐπικίνδυνων ἀναταραχῶν, τίς συνέπειες τῶν ὁποίων εἶναι ἀδύνατον νὰ ἀποφύγει ὁ Ἑλληνισμὸς καὶ ἡ ἡσυχαστικὴ ἀθωνικὴ πολιτεία», ὑπογράμμισε σὲ ἄλλο σημεῖο ὁ Γέροντας Νικόδημος.

Ἐπίσης τόνισε: **«Ὅλοι οἱ μοναχοὶ τοῦ Ἁγίου Ὄρους ἀπευθύνουμε ἔκκληση μὲ ἀγάπη καὶ νηφαλιότητα πρὸς πᾶσα κατεύθυνση γιὰ τὴν μὴ οἰκειοποίηση ὑπὸ τῶν Σκοπίων τῶν ξένων τίτλων καὶ συμβόλων. Ἀπευθύνουμε ἔκκληση πρὸς τοὺς ἄρχοντες τῶν Σκοπίων νὰ ἀναθεωρήσουν τὴ στάση τους καὶ νὰ συμβάλουν στὴν ἐδραίωση τῆς σταθερότητας». «Ἀπευθυνόμαστε πρὸς τοὺς ἡγέτες τῶν Ὁρθοδόξων λαῶν καὶ μάλιστα σὲ μερικοὺς ἐξ αὐτῶν οἱ ὁποῖοι διὰ τῆς ἀναγνωρίσεως τοῦ παραπάνω κρατιδίου μὲ τὸ ὄνομα τῆς Ἑλληνικῆς Μακεδονίας δημιουργοῦν μέγα πρόβλημα στὴν εἰρήνη τῶν Βαλκανίων. Ἀπευθυνόμαστε πρὸς τοὺς αἰρετοὺς καὶ ἐκλεγμένους ἄρχοντες τῆς πατρίδας μας, νὰ μὴν παραθεωρήσουν τὴν φωνὴ τοῦ λαοῦ, ἡ ὁποῖα ὡς βοή ἤχηρὰ ἀκούστηκε στὴν Θεσσαλονικὴ καὶ συνεχίζεται σήμερα στὴν Πρωτεύουσα τῆς πατρίδος μας»,** τόνισε κλείνοντας ὁ Γέροντας Νικόδημος Ἀγιοπαυλίτης.

Χρονικό

ΤΟΥ ΜΑΚΕΔΟΝΙΚΟΥ ΖΗΤΗΜΑΤΟΣ

Ἡ ἀρχὴ τοῦ Μακεδονικοῦ Ζητήματος

Τὸ Μακεδονικὸ Ζήτημα ξεκίνησε τὸ 1878 μὲ τὶς ἔθνικὸ – χωροταξικὲς ἀνακατατάξεις στὴ Βαλκανικὴ καὶ εἰδικότερα στὴ γεωγραφικὴ περιοχὴ τῆς Μακεδονίας, μεταξὺ Ἑλλάδας, Βουλγαρίας, Σερβίας καὶ Ὀθωμανικῆς Αὐτοκρατορίας.

Ἱστορικὰ, λέγοντας «Μακεδονία», ἀναφερόμαστε στὸ Βασίλειο καὶ τὸν πολιτισμὸ τῶν ἀρχαίων Μακεδόνων, ποὺ ἀνήκουν στὸ ἑλληνικὸ ἔθνος καὶ ἀποτελοῦν ἀδιαμφισβήτητο κομμάτι τῆς ἑλληνικῆς ιστορικῆς καὶ πολιτιστικῆς κληρονομιάς. Ὁ κύριος κορμὸς τῆς ιστορικῆς Μακεδονίας εἶναι μέσα στὰ σημερινὰ ἑλληνικὰ σύνορα καὶ καταλαμβάνει τὸ βόρειο τμήμα τῆς ἑλληνικῆς ἐπικράτειας, ποὺ διαχρονικὰ ὀνομάζεται Μακεδονία. Γεωγραφικὰ, λέγοντας «Μακεδονία», ἀναφερόμαστε σὲ μιὰ εὐρύτερη περιοχὴ, ποὺ ἐκτείνεται στὸ σημερινὸ ἔδαφος βαλκανικῶν χωρῶν, μὲ τὸ μεγαλύτερο τμήμα τῆς νὰ βρίσκεται στὴν Ἑλλάδα καὶ ἄλλα μικρότερα στὴν ΠΓΔΜ, τὴ Βουλγαρία καὶ τὴν Ἀλβανία.

1878– Συνθήκη Βερολίνου. Ἡ γενέτειρα τοῦ Μακεδονικοῦ

Μετὰ τὸ Ρωσοτουρκικὸ πόλεμο (1877–8), ἡ Βουλγαρία, μὲ τὴ Συνθήκη τοῦ Ἁγίου Στεφάνου (Μάρτιος 1878), πέτυχε νὰ ἱκανοποιήσει τὶς ἀξιώσεις τῆς δημιουργώντας, ἔτσι, τὴν «Μεγάλῃ Βουλγαρία». Ἀλλὰ ἡ Συνθήκη αὐτὴ δὲν ἐφαρμόστηκε λόγω τῆς ἀντίδρασης τῆς Μ. Βρετανίας.

Ἀκολούθησε ἡ Συνθήκη τοῦ Βερολίνου (Ἰούλιος 1878), μὲ τὴν ὁποία δημιουργήθηκαν τρία ἀνεξάρτητα κράτη (Ρουμανία, Σερβία, Μαυροβούνιο), καθὼς καὶ τὸ «Πριγκιπάτο τῆς Βουλγαρίας», χωρὶς ὅμως τὴ Μακεδονία καὶ τὴν Ἄνατ. Θράκη ποὺ παρέμειναν στὴν Τουρκία. Ἡ Συνθήκη τοῦ Βερολίνου εἶναι ἡ γενέτειρα τοῦ Μακεδονικοῦ Ζητήματος.

1903– Ἡ Ἐξέγερση τοῦ Ἴλιντεν καὶ ὁ «ἥρωας» Γκότσε Ντέλτσεφ

Τὸ ἀνεκπλήρωτο ὄνειρο τῶν Βουλγάρων, νὰ πάρουν τὴ Μακεδονία, τὸ ἀνέλαβε ἡ

Η παράδοση της Θεσσαλονίκης

«Μακεδονική–Αδριανοπολίτικη Έσωτερική Έπαναστατική Όργάνωση» με ηγέτη τόν Γκότσε Ντέλτσεφ, ένα Βούλγαρο επηρεασμένο από τις ιδέες του Μάρξ και του Μπακούνιν. Μετά τὸ θάνατό του (Μάιος 1903), ὀργανώθηκε ἡ ἐξέγερση τοῦ Ἰλιντεν στὴ Δυτ. Μακεδονία (Ἰούλιος 1903) μὲ πρῶτο στόχο τὴν αὐτονομία της καὶ στὴ συνέχεια τὴν ἐνσωμάτωσή της στὴ Βουλγαρία.

Ὁ Γκότσε Ντέλτσεφ, τιμόταν ὡς ἐθνικὸς ἥρωας στὴ Βουλγαρία μέχρι τὸ 1946. Μὲ τὴν ἀλλαγὴ τῆς πολιτικῆς της στὸ Μακεδονικό, τὸ ἀφιερωμένο σὲ αὐτὸν Μουσεῖο ἐκλείσει καὶ τὰ περιεχόμενά του μαζὶ μὲ τὰ ὀστά του μεταφέρθηκαν στὰ Σκόπια. Ἀπὸ τότε οἱ Σκοπιανοί, τὸν προβάλλουν ὡς ἕναν ψευτο–μακεδόνα ἥρωα καὶ τὴν ἡμέρα ἐξέγερσης τοῦ Ἰλιντεν (20–7–1903, 3–8–1903) ὡς ἡμέρα ἐθνικῆς γιορτῆς.

1904–1908: Ὁ Μακεδονικὸς ἀγῶνας

Τὸ ἀντίδοτο στὴν ἐξέγερση τοῦ Ἰλιντεν ἦταν ὁ ΜΑΚΕΔΟΝΙΚΟΣ ΑΓΩΝΑΣ (1904–

1908), ὁ ὁποῖος ἔδωσε τότε στὴν ἐλεύθερη Ἑλλάδα τὴ δυνατότητα, ὄχι μονάχα νὰ ἐπικαλεῖται τὴν προαιώνια ἐλληνικότητα τῆς Μακεδονίας, ἐνάντια στὴν Βουλγαρική –καὶ κάθε ἄλλη ξένη– προπαγάνδα, ἀλλὰ καὶ νὰ πραγματοποιήσει τὸ μεγάλο ὄνειρο τοῦ Ἑλληνικοῦ Ἔθνους γιὰ τὴν Ἀπελευθέρωση τῆς Μακεδονίας –καὶ ἄλλων ὑπόδουλων ἐλληνικῶν περιοχῶν – μὲ τοὺς νικηφόρους Βαλκανικοὺς Πολέμους τοῦ 1912–13, πρῶτα κατὰ τῆς Τουρκίας καὶ ἔπειτα κατὰ τῆς Βουλγαρίας.

1906: Ἀντιπαράθεση Σερβίας –Τουρκίας

Ἡ Μακεδονία, καὶ εἰδικὰ ἡ Θεσσαλονίκη μὲ τὸ λιμάνι της, ἔγινε τὸ «μῆλον τῆς ἔριδος», ἀφενὸς γιὰ τὸ κράτος τῆς Σερβίας, ποὺ εἶχε πλέον καταστῆ «περικλειστο» καὶ ἐπιζητοῦσε διέξοδο στὴ θάλασσα καὶ ἀφετέρου γιὰ τοὺς Βούλγαρους, ποὺ ἤθελαν νὰ ἐκπληρώσουν τὸ ὄνειρό τους, νὰ προσαρτήσουν τὴ Μακεδονία.

Ο Βάρδας με τούς άντρες του στη Μακεδονία

1912 –1913: Βαλκανικοί Πόλεμοι

Η Σερβία, κατ' ανάγκη, στράφηκε για διέξοδο στο λιμάνι της Θεσσαλονίκης, το οποίο ήταν υπό Τουρκική δικαιοδοσία. Η Τουρκία έβαζε συνεχώς εμπόδια για την εξεύρεση μιάς λύσης–συμφωνίας, γεγονός που επιδεινώσε τις σχέσεις Σερβίας–Τουρκίας και αποτέλεσε την αφορμή για την έκρηξη του Α' Βαλκανικού Πολέμου (1912 – 13).

1918: Η Ίδρυση της Γιουγκοσλαβίας

Η Γιουγκοσλαβία (ή Νοτιοσλαβία) ουσιαστικά δημιουργήθηκε την 1η Δεκεμβρίου 1918, όταν ενώθηκαν τὰ Βασίλεια της Σερβίας και του Μαυροβουνίου με τις πρώην επαρχίες της Αυστροουγγαρίας που είχαν σλάβικο πληθυσμό. Το κράτος αρχικά ονομάστηκε «Βασίλειο των Σέρβων, Κροατών και Σλοβένων» και τὸ Νοέμβριο τοῦ 1929 μετονομάστηκε σὲ Γιουγκοσλαβία.

1944: Η Γιουγκοσλαβία μετὰ τὸ Β' Παγκόσμιο Πόλεμο

Στις 2 Φεβρουαρίου 1944, ὁ στρατάρχης τῆς Γιουγκοσλαβίας Τίτο, διαχώρισε ἀπὸ τῆ

Σερβία τὴν περιοχή που καλεῖτο μέχρι τότε Vardarska Banovina, καὶ συγκροτεῖ ἕνα ὁμόσπονδο κρατίδιο, στὸ ὁποῖο δίνει σκόπιμα τὸ ψευδεπίγραφο ὄνομα «Δημοκρατία τῆς Μακεδονίας» ἀρχίζοντας νὰ καλλιεργεῖ συγχρόνως τὴν ἰδέα ἑνὸς χωριστοῦ καὶ διακριτοῦ «μακεδονικοῦ ἔθνους». Ὁ Τίτο μετὰ αὐτὸ τὸν τρόπο θεμελιώνει μελλοντικὲς ἑδαφικὲς διεκδικήσεις τῆς Γιουγκοσλαβίας στὴν εὐρύτερη περιοχή τῆς Μακεδονίας ἐξασφαλίζοντας διέξοδο στὸ Αἰγαῖο. Τότε, ἀνήγγειλε δημόσια ὅτι στόχος του ἦταν νὰ ἐνώσει «ὅλα τὰ τμήματα τῆς Μακεδονίας που διασπάστηκαν τὸ 1912 καὶ 1913 ἀπὸ τοὺς βαλκάνιους ἱμπεριαλιστές».

Τὸ Σύνταγμα τοῦ 1946, τὸ ὁποῖο ἴσχυσε μέχρι τὴ διάσπασή της (1991), χαρακτήριζε τὴ χώρα σὰν «Ὁμοσπονδιακὴ Λαϊκὴ Δημοκρατία» μετὰ ἕξι ὁμόσπονδες δημοκρατίες. Τῆ Σερβία, τὴν Κροατία, τὴ Βοσνία–Ερζεγοβίνη, τὴ Σλοβενία, τὸ Μαυροβούνιο καὶ τὴ Μακεδονία. Στις ἀρχὲς τῆς δεκαετίας τοῦ 1990 ξέσπασε στὴν πολύπαθη περιοχή μας τὸ νεώτερο «μακεδονικὸ» ζήτημα, αὐτὴ τὴ φορὰ μετὰ τὴν ἐμπλοκὴ τῶν Σκοπίων. Τὶ ἀκριβῶς συνέβη; Μιὰ ἄλλοτε σερβικὴ ἐπικράτεια (ἢ νότια Σερβία, ὅπως κάποτε τὴν ἀποκαλοῦσαν) μετὰ βουλγαρόφωνο πληθυσ-

σμὸ –πού μιλούσε, δηλαδή, μιὰ βουλγαρική διάλεκτο– ἀνακήρυξε τὴν ἀνεξαρτησία τῆς στὶς 8 Σεπτεμβρίου τοῦ 1991 καὶ ἀπαίτησε νὰ ἀναγνωριστῆ διεθνῶς ὡς «Δημοκρατία τῆς Μακεδονίας». Ἐκδηλώθηκε ἔτσι ὁ περίφημος «μακεδονισμός», πού ἐλλόχευε ἤδη ἀπὸ τὴ δεκαετία τοῦ 1940, ὅταν ὁ Γιουγκοσλάβος κομμουνιστὴς ἠγέτης Γιόζιπ Μπρόζ–Τίτο ἀποφάσισε νὰ δημιουργήσει μιὰ καινούργια, ἐντελῶς τεχνητὴ ἔθνοτητα στὴν «καρδιά» τῶν Βαλκανίων, μὲ πολὺ ἄδηλους σκοποὺς γιὰ τὸ μέλλον.

1991: Ἡ γένεση τοῦ νεώτερου «Μακεδονικοῦ»

Τὸ Σεπτέμβριο τοῦ 1991, μετὰ ἀπὸ ἓνα δημοψήφισμα, ἡ Πρῶν Πουγκοσλαβική Δημοκρατία τῆς Μακεδονίας, ἀνακήρυξε τὴν ἀνεξαρτησία τῆς ὑπὸ τὴν ὀνομασία «Δημοκρατία τῆς Μακεδονίας».

Ἡ Ἑλλάδα ἀντέδρασε ἔντονα στὴν ὑποκλοπὴ τῆς ἱστορικής καὶ πολιτιστικῆς τῆς κληρονομιάς καὶ στὶς ὑφέρπουσες ἐδαφικὲς καὶ ἀλυστρωτικὲς βλέψεις τῆς Πρῶν Πουγκοσλαβικῆς Δημοκρατίας τῆς Μακεδονίας. Τὸ θέμα ἦρθε στὸ Συμβούλιο Ἀσφαλείας τῶν Ἡνωμένων Ἐθνῶν, τὸ ὁποῖο μὲ δύο ἀποφάσεις του [817 (1993) καὶ 845 (1993)] συνησιτᾷ τὴν ἐξέυρεση ταχείας διευθέτησης γιὰ τὸ καλὸ τῶν εἰρηνικῶν σχέσεων καὶ τῆς καλῆς γειτονίας στὴν περιοχὴ.

Στὶς 8 Ἀπριλίου 1993, ἡ Πρῶν Πουγκοσλαβική Δημοκρατία τῆς Μακεδονίας (ΠΓΔΜ) ἔγινε δεκτὴ, μὲ ἀπόφαση τῆς Γενικῆς Συνέλευσης, στὰ Ἡνωμένα Ἐθνη μὲ τὴν προσωρινὴ ὀνομασία «Πρῶν Πουγκοσλαβική Δημοκρατία τῆς Μακεδονίας–Former Yugoslav Republic of Macedonia–FYROM», ἔως ὅτου ἐξευρεθῆ μιὰ συμφωνημένη λύση.

1995: Ἡ Ἐνδιάμεση Συμφωνία

Τὸ 1995, ἡ Ἑλλάδα καὶ ἡ Πρῶν ΓΔΜ, συνομολόγησαν μιὰ Ἐνδιάμεση Συμφωνία,

ἢ ὁποία ἐπέβαλε ἓναν δεσμευτικὸ «κώδικα συμπεριφορᾶς». Τα δύο μέρη ἄρχισαν διαπραγματεύσεις ὑπὸ τὴν αἰγίδα τῶν Ἡνωμένων Ἐθνῶν, οἱ ὁποῖες συνεχίζονται μέχρι σήμερα ... Ἡ ΠΓΔΜ παραβιάζει συνεχῶς αὐτὴ τὴ Συμφωνία, προβάλλοντας ἐδαφικὲς βλέψεις κατὰ τῆς Ἑλλάδας, μὲ χάρτες, σχολικὰ βιβλία, ἐκδηλώσεις, ὀνοματοδοσί-ες κ.λπ, χρησιμοποιώντας παράνομα τὴν ὀνομασία «Δημοκρατία τῆς Μακεδονίας» ἀκόμη καὶ σὲ διεθνεῖς ὀργανισμοὺς, καθὼς καὶ σύμβολα πού ἀνήκουν στὴν ἑλληνικὴ ἱστορικὴ καὶ πολιτιστικὴ κληρονομιά, ὅπως τὸν Ἥλιο τῆς Βεργίνιας, ὁ ὁποῖος βρέθηκε τὸ 1977 πάνω σε χρυσοῦ λάρνακα στὶς ἀνασκαφὲς τῆς Βεργίνιας. Τὸ σύμβολο αὐτό, ἡ ΠΓΔΜ τὸ χρησιμοποίησε στὴν κρατικὴ τῆς σημαία τὴν περίοδο 1992–1995, προκαλώντας εὐλόγα τὴν Ἑλληνικὴ ἀντίδραση. Μετὰ τὴν «Ἐνδιάμεση Συμφωνία τοῦ 1995», τὸ ἀντικατέστησε μὲ σχηματοποιημένο ἥλιο.

2008: Ἡ ΠΓΔΜ στὸ ΝΑΤΟ καὶ στὴν Ε.Ε.

Στὴ Διάσκεψη Κορυφῆς (Ἀπρίλιος 2008) τοῦ ΝΑΤΟ στὸ Βουκουρέστι, τὰ μέλη τῆς Συμμαχίας, μετὰ ἀπὸ βέτο τῆς ἑλληνικῆς πλευρᾶς, ἀποφάσισαν ὁμόφωνα νὰ ἀπευθυνθεῖ πρόσκληση στὴν ΠΓΔΜ γιὰ ἔνταξή τῆς ἐφόσον λυθεῖ τὸ ζήτημα τοῦ ὀνόματος, κατὰ τρόπο ἀμοιβαίως ἀποδεκτό.

Ἡ ΠΓΔΜ, τὴν 17η Νοεμβρίου 2008, προσέφυγε στὸ Διεθνὲς Δικαστήριό τῆς Χάγης κατὰ τῆς Ἑλλάδας, ἰσχυριζόμενη ὅτι ἡ χώρα μας πρόβαλε ἀντίρρηση στὴν ἔνταξή τῆς στὸ ΝΑΤΟ κατὰ τὴ Σύνοδο Κορυφῆς τῆς Συμμαχίας στὸ Βουκουρέστι τὸν Ἀπρίλιο τοῦ 2008. Τὸ Διεθνὲς Δικαστήριό τῆς Χάγης στὴν ὑπόθεση αὐτὴ δὲν εἰσήλθε στὴν οὐσία τῆς ὀνοματολογικῆς διαφορᾶς, σημειώνοντας ὅτι δὲν ἔχει τὴ σχετικὴ δικαιοδοσία καὶ ὅτι ἡ διαφορά πρέπει νὰ ἐπιλυθεῖ στὸ πλαίσιο πού ὀρίζουν οἱ Ἀποφάσεις τοῦ Συμβουλίου Ἀσφαλείας, μὲσω διαπραγματεύσεων

Συλλαλητήριο στην Θεσσαλονίκη 1992.

υπό την αιγίδα του ΟΗΕ. Από πλευράς ΕΕ, τὸ Εὐρωπαϊκὸ Συμβούλιο τοῦ Ἰουνίου 2008, με ὁμόφωνη ἀπόφασή του, ἀποφάσισε ὅτι ἡ λύση τοῦ ζητήματος τοῦ ὀνόματος κατὰ τρόπο ἀμοιβαίως ἀποδεκτὸ ἀποτελεῖ θεμελιώδη ἀναγκαιότητα προκειμένου νὰ γίνουν περαιτέρω βήματα στὴν ἐνταξιακὴ πορεία τῆς ΠΓΔΜ πρὸς τὴν Ε.Ε.

2012– 2014: Νέες πρωτοβουλίες

Τὸν Ὀκτώβριο τοῦ 2012, ὁ Ἑλληνας Ὑπουργὸς Ἐξωτερικῶν ἔστειλε ἐπιστολὴ στὸν ὁμολογὸ τοῦ τῆς ΠΓΔΜ, με τὴν ὁποία πρότεινε τὴν ὑπογραφή μεταξύ τῶν δύο χωρῶν Μνημονίου Κατανόησης, πού θὰ θέσει τὸ πλαίσιο καὶ τὶς βασικὲς παραμέτρους γιὰ τὴν ὀριστικὴ ἐπίλυση τοῦ ζητήματος τῆς ὀνομασίας. Ἡ ἐλληνικὴ πλευρὰ πρότεινε λύση πού πρέπει νὰ περιλαμβάνει συμφωνία ἐπὶ τοῦ γεγονότος ὅτι ὅποιαδήποτε πρόταση ὀφείλει νὰ ἐμπεριέχει σαφὴ καὶ ὀριστικὸ προσδιορισμὸ τοῦ ὀνόματος πού δὲν θὰ ἀφήνει περιθώρια ἀμφιβολιῶν σχετικὰ με τὴ διάκριση μεταξύ τοῦ ἐδάφους τῆς πρώην ΓΔΜ καὶ περιοχῶν σὲ γειτονικὲς χώρες, εἰδικότερα τῆς περιοχῆς τῆς Μακεδονίας στὴ βόρεια Ἑλλάδα, καὶ ὅτι τὸ συμφωνημένο ὄνομα θὰ χρησιμοποιεῖται ἐναντι ὄλων (erga omnes) καὶ γιὰ ὄλους

τοὺς σκοποὺς. Στὴν ἀπάντησή της, ἡ πρώην ΓΔΜ, ἂν καὶ εὐχαρίστησε γιὰ τὴν ἐλληνικὴ πρωτοβουλία, ἐπανέλαβε τὶς πάγιες θέσεις της καὶ ἐπὶ τῆς οὐσίας ἀντιπαρῆλθε πλήρως τὴν ἐλληνικὴ πρόταση.

Τὸ Δεκέμβριο 2012, τὸ Εὐρωπαϊκὸ Συμβούλιο με συλλογικὴ καὶ ὁμόφωνη ἀπόφασή του ἀποφάσισε ὅτι ἡ ἔναρξη ἐνταξιακῶν διαπραγματεύσεων τῆς ΕΕ με τὴν πρώην ΓΔΜ ἐξαρτᾶται ἀπὸ τὴν ἐφαρμογὴ τῶν ἀναγκαίων μεταρρυθμίσεων, τὴν προώθηση καὶ τὸν σεβασμὸ τῶν σχέσεων καλῆς γειτονίας καὶ τὴν ἐπίλυση τοῦ ὀνοματολογικοῦ, στὸ πλαίσιο τῶν ὑπὸ τὸν ΟΗΕ διαπραγματεύσεων. Τὸ Δεκέμβριο 2013 τὸ Εὐρωπαϊκὸ Συμβούλιο, με συλλογικὴ καὶ ὁμόφωνη ἀπόφασή του, δὲν ἀποδέχθηκε τὴν εἰσῆγηση τῆς Εὐρωπαϊκῆς Ἐπιτροπῆς γιὰ ἀπόδοση ἡμερομηνίας ἔναρξης ἐνταξιακῶν διαπραγματεύσεων. Τὸ Συμβούλιο ἀποφάσισε ὅτι θὰ ἐπανεξετάσει τὴν προοπτικὴ αὐτὴ ἐντὸς τοῦ 2014, στὴ βάση νέας ἐνημέρωσης ἀπὸ τὴν Ἐπιτροπὴ γιὰ τὴν πρόοδο τῶν μεταρρυθμίσεων καὶ τὴν πραγματοποίηση ἀπτῶν βημάτων, ἀπὸ τὰ Σκόπια, γιὰ τὴν προώθηση τῶν σχέσεων καλῆς γειτονίας καὶ τὴν ἐξεύρεση ἀμοιβαία ἀποδεκτῆς λύσης στὸ θέμα τοῦ ὀνόματος στὸ πλαίσιο τῶν, ὑπὸ τὸν ΟΗΕ, διαπραγματεύσεων.

Τὸν ἔσφαξαν τῶν Γρεβενῶν τὸν ἄφοβο Δεσπότη,
τὸν ἔσφαξαν τὸν ἄξιό τοῦ γένους στρατιώτη·
θρήνησε σκλάβο, θρήνησε κι ἄλλη μεγάλη μίτρα,
πού τὴν αἱματοκύλισαν τῆς ἑλευθερίας τὰ φύτρα.

Τυλίξου πάλι, δύστυχη, μὲ μάτια βουρκαωμένα
σὲ ράσα ματωμένα.

Βλέπεις τὴν ἀτιμὴ σφαγὴ κι' ἐκδίκησί μου μόνη,
μένουν καμπόσα δάκρυα καὶ βογγητὰ καὶ πόνοι.
Καὶ τ'ῶχες γιὰ παρηγοριά στὴν μαύρη τὴν ὀρφάνια,
νὰ πλέκεις μὲ τὰγκάθια σου μαρτυρικά στεφάνια.

Κι ἂν ἓνας εἶναι σήμερα μ' ἄλλων καιρῶν αἰσθήματα,
πού νὰ πονῇ τοὺς μάρτυρας, τῶν ἰδεῶν τὰ θύματα,
ἐκεῖνος ἄς τρανολαλή 'στὰ δάκρυα πινηγμένους:
Κατάρρα σ' ὄσους ἔκαναν νὰ σφάζεται τὸ γένος.

Γεώργιος Σουρῆς

ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΗΣ ΓΡΕΒΕΝΩΝ Αἰμιλιανός Λαζαρίδης

1877 - 1911

Η φύση πανηγύριζε, μὰ ὁ λαὸς θρηνοῦσε ἐκείνη τὴν ὀκτωβριὰτικὴ μέρα τοῦ 1911, πού ὁ μαρτυρικός δεσπότης τοὺς εὐλογοῦσε ὅλους γιὰ στερνή φορὰ ἀπ' τὸ θρόνο του, καθὼς ἐξερχόταν νεκρὸς στοὺς δρόμους τῶν Γρεβενῶν. Τὸν συνόδευαν οἱ μητροπολίτες Καστοριάς, Σισανίου καὶ Σιατίστης, Σερβίων καὶ Κοζάνης, ἐξήντα ἱερεῖς, σαράντα διδάσκαλοι, φωτογράφοι καὶ πλήθος πολὺ, κι ἄς εἶχε ἀπαγορεύσει ἡ τουρκικὴ κυβέρνησις νὰ προσκληθοῦν ὄλοι οἱ Χριστιανοί. Ἐνα χρόνον ἀργότερα, δροσεροὶ οἱ κλώνοι τῆς λευτεριάς θὰ ἀνθίζαν στὸ χῶμα πού σκέπασε τὸν Αἰμιλιανό, ἀναστημένοι καὶ ἀπὸ τὴ δική του θυσία.

Ὅταν ἐξελέγη Μητροπολίτης Γρεβενῶν, ὁ χριστιανικός πληθυσμὸς τῆς περιοχῆς δο-

κιμαζόταν σκληρὰ. Ἦταν ἀκόμη πολὺ νωπὲς οἱ μῆνες τῆς ἐξέγερσης τοῦ Ἰλιντεν καὶ τῆς ἀγριότητος τῶν Βουλγάρων· πάνω ἀπὸ 22 χωριά τελείως κατεστραμμένα, 40.000 ἄστεγοι, ἡμισὴ σοδεῖα καμένη καὶ τὰ περισσότερα ζῶα λεία τῶν κομιτατζήδων. Ἀλλὰ καὶ ὁ ἀπολογισμὸς τοῦ ἔνοπλου ἀγῶνα πού ἀκολούθησε ἦταν σκληρὸς. Δὲν εἶναι, λοιπόν, παράξενο πού ὁ πληθυσμὸς ὑποδέχθηκε μὲ ἀνακούφιση τὸ Νεοτουρκικὸ κίνημα καὶ τὸ Σύνταγμα, ἐλπίζοντας σ' ἓνα εἰρηνικὸ μέλλον. Κι ὁ ἴδιος ὁ Αἰμιλιανός, στὴν ἀρχὴ πίστεψε στὰ ἀπατηλὰ κηρύγματα τῶν Νεοτούρκων. Γρήγορα ὁμως ἀποκαλύφθηκε τὸ δόλιο προσωπεῖο τους μὲ τὸν ἀφοπλισμὸ τῶν Ἑλλήνων, τὴν κατάργησι τῶν ἐκκλησιαστικῶν καὶ ἐκπαιδευτικῶν προνομίων, τὸν ἐμπορικὸ ἀποκλεισμό, τὶς ἀπελάσεις Ἑλλήνων ὑπηκόων, τὴν κατάρτιση

τουρκικών συμμοριών, τις εκτελέσεις ιερέων, δασκάλων, προκρίτων, παλιών όπλαρχηγών και άλλων. Παράλληλα, οι Εύρωπαϊκές Δυνάμεις στόχευαν με μεταρρυθμιστικές έπεμβάσεις στη διασφάλιση των δικών τους συμφερόντων στη Βαλκανική. Στη δέ Δυτική Μακεδονία ό Έλληνισμός είχε να αντιμετωρηθεί και με τη ρουμανική προπαγάνδα, πού συμπράττοντας μυστικά με τους Τούρκους, προσπαθούσε να προσεταιριστεί τους Βλάχους.

Τόν κίνδυνο άφελληνισμού τής Μακεδονίας διείδε πρώτος ό Οίκουμενικός Πατριάρχης Ίωακείμ Γ΄ και μετέβαλε τήν έκκλησιαστική πολιτική του για τήν εύρύτερη περιοχή τής Μακεδονίας από άμυντική σε άνακτητική. Τοποθέτησε σε νευραλγικές μητροπόλεις και έπισκοπές προικισμένους και κατά κανόνα νέους στην ηλικία ιεράρχες, για να αντιμετωπίσουν τή βουλγαρική και ρουμανική διείσδυση. Άλέξανδρος Θεσσαλονίκης, Γερμανός Καστοριάς και άργότερα Άμασείας, Ίωακείμ Μοναστηρίου, Χρυσόστομος Δράμας, ό μετέπειτα Σμύρνης, Φώτιος Κορυτσάς, Αίμιλιανός Πέτρας, Είρηναίος Χαλκιδικής, Θεοδώρητος Νευροκοπίου, Κωνσταντίνος Σερρών, Στέφανος Έδέσσης, Γρηγόριος Στρωμνίτης, ό μετέπειτα Κυδωνιών, Είρηναίος Μελενίκου, Παρθένιος Δοϊράνης, άνήκουν όλοι στη χορεία εκείνη.

Ο από Πέτρας Αίμιλιανός άναλαμβάνοντας καθήκοντα Μητροπολίτου ήταν μόλις 33 έτών. Γεννημένος τό 1877 στá Περματά, ένα ελληνικό τουρκόφωνο χωριό του Ίκονίου, από εύσεβείς και φιλοπάτριδες γονείς, τόν Χαράλαμπο και τή Θεανώ, άνάμεσα σε άλλα όκτώ άδελφια, έμαθε τά πρώτα γράμματα στην ιδιαίτερη πατρίδα του. Στη Μεγάλη του Γένους Σχολή άργότερα και φοιτητής στη Θεολογική Σχολή τής Χάλκης, νεοχειροτονηθείς στη Μητρόπολη Κυζίκου, πρωτοσύγκελος τής Μητροπόλεως Θεσσαλονίκης και ένεργό μέλος τής Όργάνωσης Θεσσαλονίκης, Έπίσκοπος Πέτρας στη Μητρόπολη Μοναστηρίου• άπ΄ όπου περνά καταθέτει τή μαρτυρία

του. Χαρακτηριστικό είναι πώς όταν κάποτε οι Βούλγαροι έτοιμάζονταν να έπιτεθούν, Δεκαπενταύγουστο άνήμερα, στό ναό τής Κλαμπουτίστης, για να έγκαταστήσουν Βούλγαρο παπά, ό Αίμιλιανός έσπευσε να κλειστεί όλονυχτίς στό ναό με τους λίγους Χριστιανούς του χωριού. Κι άπαντούσε στους Τούρκους άστυνομικούς πού τόν καλούσαν και στους Βούλγαρους πού μαζεμένοι ώρύνονταν άπ΄ έξω: «Μόνο νεκρός βγαίνω από μέσα!».

Στá Γρεβενά τοποθετείται ως Μητροπολίτης, όταν οι Τούρκοι άπαίτησαν τή μετάθεση του προκατόχου του Άγαθαγγέλου. Σύσσωμος τότε ό λαός των Γρεβενών ξεχύθηκε να ύποδεχτεί με πανηγυρισμούς τόν νέο ποιμενάρχη του κι άς ξεσηκώθηκαν άπ΄ τις πρώτες κιόλας μέρες οι λυμαινόμενοι τόν Έλληνισμό. Παρεμποδίζουν οι Τούρκοι τις περιοδείες του στá χωριά με τήν πρόφαση ότι εισηγείται στους χωρικούς να μην παραδώσουν τά όπλα τους. Κι ό καϊμακάμης (ύποδιοικητής) Γρεβενών τόν ψέγει ότι δήθεν διέταξε τους ιερείς να μη δηλώνουν γάμους και γεννήσεις. Τόν άπειλούν με πρόστιμα. Κι από τήν άλλη οι Ρουμάνοι άρπάζουν άποθρασυμένοι όποια έκκλησία ή σχολείο θέλουν, άφήνοντας τους Έλληνόπαιδες στό ύπαιθρο ή έξαναγκάζοντάς τους να παρακολουθούν τó ρουμανικό σχολείο. Πράος και φιλήσυχος ό Δεσπότης, μά συνάμα άνυποχώρητος κι άκέραιος. Περιέρχεται τά χωριά τής έπαρχίας του, λειτουργεί, κηρύττει, παρηγορεί, στηρίζει. Όργανώνει με προσοχή έθνικές ομάδες. Δηλώνει νομοταγής, μά δέν παύει να εργάζεται με ζήλο για τήν έλευθερία. Διαμαρτύρεται, άξιοι κι έπιτυγχάνει τήν ίδρυση και συντήρηση ελληνικών σχολείων κι όρθόδοξων ναών.

Μπήκε έτσι ό Όκτώβρης του 1911. Πρωτομηνιά λειτούργησε στó Σνίχοβο (σήμερα Δεσπότης). Κι έφυγε κατά τó μεσημέρι από κεί με τó διάκονο Δημήτριο Άναγνώστου και τόν άγωγιάτη Άθανάσιο Φασούλα. Τήν έπαύριο, Κυριακή, θά λειτουργούσαν στους Γριντάδες

(σήμερα Αίμιλιανός), μία ώρα δρόμο με τὸ ὑποζύγιο. Εἰδοποιημένοι, βγήκαν οἱ κάτοικοι σὲ προϋπάντηση καὶ τὸν ἔβλεπαν νὰ κατεβαίνει τὴν πλαγιά, ὥσπου κρύφτηκε ἡ συνοδεία μέσα στὸ ρουμάνι τῆς χαράδρας πού χώριζε τὰ δυὸ χωριά. Αὐτὸ τὸ πέρασμα φοβοῦνταν οἱ χωρικοὶ κι ἤθελαν νὰ τὸν ἐμποδίσουν, μὰ στάθηκε ἀδύνατο νὰ τὸν μεταπέισουν. Περνοῦσε ἡ ὥρα κι ἡ συνοδεία δὲν ἀνέβαινε πρὸς τοὺς Γριντάδες.

Ἄργα τὸ ἀπόγευμα ἀκούστηκαν κάποιοι πυροβολισμοί. Καθυστερημένα, νωχελικὰ σὰ βοῦρκος κινήθηκαν οἱ ἀρχές. Ἔπρεπε νὰ χαθοῦν τὰ ἴχνη μιᾶς δολοφονίας, πού βάραινε πασιφανῶς τὶς τουρκικὲς ἀρχές καὶ τὸ ρουμανικὸ κατεστημένο. Τέσσερις μέρες ζητοῦσαν ἄδεια οἱ Χριστιανοὶ ν' ἀναζητήσουν τὸν Δε-

σπότη. Ἡ παράδοση λέει ὅτι τὰ σεπτὰ λείψανα ἀνακάλυψε κατὰ θεία ὑπόδειξη ἓνας βοσκός. Εἶδε τὴ νύχτα σὰν καντήλι ἓνα φῶς μὲς στὸ δάσος. Κι ὅταν πλησίασαν οἱ χωριανοί, ἀντίκρισαν τὰ τρία μαρτυρικὰ λείψανα. Φαίνεται πῶς τοὺς δύο τοὺς βασάνισαν φρικτὰ ἐπὶ ὤρες, γιὰ ν' ἀποσπάσουν ἴσως ὁμολογίες. Ἔλειπαν κι ὅλα τὰ ἔγγραφα πού ἔφεραν πάνω τους οἱ μάρτυρες. Τὸν ἀγωγιάτη τὸν σκότωσαν γιὰ νὰ ἴναι ἡ πράξη τους ἀμάρτυρη.

Ἐρηνοῦσε ὁ λαὸς στὴν κηδεία τοῦ τὸν Δεσπότη πού μέσα σὲ δεκάξι μόνον μηνες χαλύβδωσε τὶς ψυχὲς τῶν τρομοκρατημένων κατοίκων, ἀντιμετώπισε τὴ βουλγαρικὴ ἀπειλή, ἀνέτρεψε τὰ δόλια σχέδια τοῦ Νεοτουρκικοῦ Κομιτάτου καὶ ἐξουδετέρωσε τὴ ρουμανικὴ προπαγάνδα καὶ τὶς μεθοδεύσεις τῶν δῆθεν μεταρρυθμιστῶν Εὐρωπαίων. Τὸν ἔρηνωσε, ἀλλὰ καὶ τὸν μακάριζε πού θυσιάστηκε χάριν τῆς πίστεως καὶ τῆς πατρίδος. Τέτοιο ἦταν τὸ φρόνημά του, γιὰτὶ τέτοιο ἦταν τὸ φρόνημα τῶν φωτισμένων ποιμένων του. Κι ὁ Ἅγιος Σισανίου, ἐνώπιον τοῦ σεπτοῦ σκηνώματος, εὐχήθηκε σ' ὅλους τοὺς ἐν Χριστῷ ἀδελφούς του τέτοιο ἥρωικὸ κι ἐνδοξο θάνατο νὰ ἔχουν.

ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΗΣ ΚΑΣΤΟΡΙΑΣ

Γερμανός Καραβαγγέλης

1866 - 1935

Στὰ 1900 ἐκλέγεται ἀπὸ τὸ Οἰκουμενικὸ Πατριαρχεῖο Μητροπολίτης Καστοριάς, ὁ Γερμανὸς Καραβαγγέλης. Εἶναι ἡ ἐποχὴ πού οἱ Βούλγαροι Κομιτατζήδες γιγάντωναν τὴν προπαγάνδα τους μὲ τὸ σύνθημα «Ἐξαρχία ἢ Θάνατος»! Καὶ πράγματι ὅποιοι Ἕλληνες δὲν ἀσπαζόταν τὴ βουλγαρι-

κὴ συνείδηση, τὸν βρῖσκαν εἴτε σφαγμένο, εἴτε κρεμασμένο στὰ προαύλια τῶν ἐκκλησιῶν!

Ὁ Γερμανὸς Καραβαγγέλης διαπιστώνει τὴν τραγικὴ κατάσταση καὶ ἐπανειλημμένα ζητᾶει ἀπὸ τὴν Ἀθήνα ἔνοπλα ἀντάρτικα σώματα. Καὶ ἐπειδὴ δὲν τοῦ τὰ στέλνει, τὰ ὀργανώνει ὁ ἴδιος! Ὀπλισμένος κι αὐτὸς γυρνᾶει στὰ χωριά

Ο Μητροπολίτης Γερμανός Καραβαγγέλης και ο πρωτοσύγγελος Πλάτωνας Αϊβαζίδης τελούν τρισάγιο πάνω στον τάφο του Παύλου Μελά στην Καστοριά, όπου είχε ταφεί τό άκέφαλο σώμα του.

Όταν ο Γερμανός έγινε Μητροπολίτης Αμάσειας στην περιοχή του Πόντου, ο Πλάτωνας τον άκολούθησε. Κατηγόρήθηκε από τούς Τούρκους ότι είχε υποθάψει επανάσταση τών Έλλήνων και τελικά άπαγχονίστηκε στις 21 Σεπτεμβρίου 1921. Έχει άνακηρυχθεί Άγιος τής Έκκλησίας μας.

τής έπαρχίας του, χωρίς νά διστάσει νά σπάσει και πόρτες και νά λειτουργήσει στην έλληνική γλώσσα με τό πιστόλι στη θήκη, γιά νά δείξει ότι οί Έλληνες δέν πρέπει νά φοβούνται και νά ξαναφέρει πίσω όσους από φόβο είχαν υποταχτεί!

Γράφει χαρακτηριστικά στα Άπομνημονεύματά του:

«Αφού μελέτησα την κατάσταση, πήγα στο προξενείο του Μοναστηριού νά συνεννοηθώ με τόν Πεζά, τόν πρόξενο. Του εξέθεσα τά πράγματα, του είπα ότι ή προπαγάνδα ή Βουλγαρική κερδίζει έδαφος, ότι κάθε μέρα γίνονται φόνοι κι έκβιασμοί. Οί Βούλγαροι κομιτατζήδες έλεγαν στους δικούς μας: «Δέ θα πάτε στη Μητρόπολι». Κι άν πήγαιναν, τούς σκότωναν.

Ό Πεζάς μου είπε ότι ή κατάσταση αυτή είναι κι εδώ κι άλλου. Έδώ οί πιέσεις είναι τόσο μεγάλες, γιατί θέλουν νά δείξουν ότι ως τόν Αλιάκμονα είναι Βουλγαρία. Μου είπε όμως ο Πεζάς νά κάνω μίαν έκθεση πρός τήν Κυβέρνησι. Κι έκανα μιá και τήν έστειλε ο ίδιος ο πρόξενος στο Ύπουργείο. Σ' αυτή τούς ύπεδείκνυα ότι ήταν άδύνατο νά κρατηθεί ο άγών χωρίς έλληνικά σώματα. Η έκθεση στάλθηκε, μá χωρίς κανένα άποτέλεσμα. Σέ λίγες έβδομάδες πήγα πάλι στο προξενείο και ο πρόξενος μου είπε ότι όχι μόνον δέν μάς στέλναν βοήθεια, αλλά και μάς έμποδίζαν. «Δέν μπορούμε νά κάνουμε τίποτα», μου λέει. «Μά καλά», του άπα-

ντώ, «κάθε μέρα χύνεται τό αίμα τό έλληνικό. Κάθε μέρα οί όρθόδοξοι άποσκιρτούν. Αυτόι σκοτώνουν. Τό Κομιτάτο τους δυναμώνει. Θα μείνω λοιπόν με χέρια δεμένα; Τότε χάθηκε ή Μακεδονία». Κι αυτός ήταν σύμφωνος. Γύρισα άπελπισμένος στην Καστοριά και άποφάσισα νά ένεργήσω όπως μπορούσα μόνος μου. Με όλους τούς παράγοντας τών χωριών, κληρικούς και λαϊκούς, βρισκόμουν σέ μυστική άλληλογραφία και τούς ένεθάρρυνα και τούς ύποσχόμουν ότι γρήγορα θα έχουν βοήθεια από τήν Ελλάδα».

Ένα χρόνο μετá ξαναγράφει στην Άθήνα: **“Στείλτε μου πενήντα παλικάρια, πενήντα Κρητικούς, νά τούς ένώσω με τούς δικούς μου”...** Του κάκου... Δέν τά παρατάει όμως! Έρχεται σέ έπαφή με Ίωνα Δραγούμη και Παύλο Μελά και στα 1903 δώδεκα Κρητικοί περνούν μυστικά στη Μακεδονία υπό τόν Θύμιο Καούδη που του δίνει έπιστολή από τήν ομάδα του Παύλου: **“Σεβασμιότατε. Σάς άποστέλλομεν δώδεκα ιεραποστόλους και έκατόν Άγίας Γραφάς. Λίαν προσεχώς άποστέλλομεν σωρείαν ιεραποστόλων και πολλές έκατοντάδας Αγίων Γραφών. Θαρσείν χρή, ή αύριον άμεινον έσεται. Κ. Μαζαράκης-Αινιάν, Παύλος Μελάς”.** Ίεραπόστολοι βέβαια ήταν τά παλικάρια και Άγιες Γραφές τά στρατιωτικά τυφέκια!..

Αϊκατερίνη Χατζηγεωργίου

Η ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ ΧΑΤΖΗΓΕΩΡΓΙΟΥ υπήρξε ένα κορίτσι, τὸ ὁποῖο ἄφησε τὸν μάταιο ἐτοῦτο κόσμο μόλις στὰ εἴκοσι τῆς χρόνια μῖς καὶ εἶχε μπεῖ στὸ μάτι τοῦ βουλγαρικοῦ κομιτάτου, τὸ ὁποῖο τὴν εἶχε “προγράψει” γιὰ τὴν ἀγάπη ποὺ ἔτρεφε στὴν Ἑλλάδα καὶ γιὰ τὸ ὅτι κρατοῦσε τὴν φλόγα τῆς ἐλπίδας γιὰ λευτεριά ζωντανή στὰ σκλαβωμένα ἐδάφη τῆς Μακεδονίας τῶν ἀρχῶν τοῦ 20οῦ αἰώνα. Πρὶν ὅμως καεὶ ζωντανή, πῆρε μαζί τῆς στὸν τάφο ἀρκετὲς ψυχὲς Βουλγάρων κομιτατζήδων διὰ μέσου τοῦ πιστολιοῦ τῆς, ἂν καὶ ἐγκλωβισμένη στὸ σπῆτι στὸ ὁποῖο ἔβαλαν τελικὰ φωτιὰ καίγοντάς τῆν μαζί μὲ ὅσους βρισκόνταν μαζί τῆς ἐκεῖνο τὸ κρῦο βράδου τοῦ 1904.

Στὶς 14 Ὀκτωβρίου 1904 στὴν Μακεδονία βασιλεῦει ὁ τρόμος, διότι μῖς μέρα πρὶν οἱ Τούρκοι στρατιῶτες σὲ συνεργασία μὲ τοὺς Βούλγαρους κομιτατζήδες **δολοφόνησαν τὸν Παῦλο Μελά (Μίκη Ζέζα)** στὸ χωριὸ Στάτιστα (τὸ ὁποῖο σήμερα ὀνομάζεται Παῦλος Μελάς πρὸς τιμὴν τοῦ ἥρωα). Ἡ Μακεδονία θρηνεῖ ἕναν ἀπὸ τοὺς μεγάλους ὑπερασπιστὲς τῆς. “Ὅλοι εἶναι λυπημένοι μὰ καὶ αἰσιόδοξοι συνάμα, γιατί ξέρουν πὼς μὲ τὸ αἷμα ἐνὸς τέτοιου παλληκαριοῦ θὰ ποτιστεῖ τὸ δέντρο τῆς ἐλευθερίας καὶ θὰ καρπίσει.

ΚΑΠΟΥ ΠΙΟ ΜΑΚΡΙΑ Σ’ ΕΝΑ ΧΩΡΙΟ ΤΗΣ ΣΚΛΑΒΑΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ, στὴν Γρίτσιστα (Ἑλληνικὸ) τῆς περιοχῆς Γευγελῆς (νότια

Σκόπια), ζεῖ μῖς κοπέλα, ἡ Αἰκατερίνη Χατζηγεωργίου. Εἶναι ἡ μόλις 21 ἐτῶν δασκάλα τοῦ χωριοῦ, ἡ ὁποία, ἂν καὶ μικρὴ στὴν ἡλικία εἶναι μεγάλη στὴν ψυχὴ. Ἡ Κατερίνα διδάσκει μὲ ζέση τοὺς μαθητὲς τῆς σὰν νὰ πρόκειται γιὰ δικά τῆς παιδιὰ. Διδάσκει τὴν ἱστορία αὐτῆς τῆς χιλιοβασιτισμένης, μὰ πάντα Ἑλληνικῆς γῆς, ποὺ τόσοι καὶ τόσοι βάρβαροι προσπάθησαν νὰ ἀφελληνίσουν ἀλλὰ δὲν τὰ κατάφεραν.

ΟΛΟΙ ΣΤΟ ΧΩΡΙΟ ΤΗΝ ΓΝΩΡΙΖΟΥΝ ΞΑΝ ΤΟ ΚΑΛΟΚΑΡΔΟ ΚΟΡΙΤΣΙ ποὺ βοηθᾶ εἰ πάντα τοὺς Μακεδονομάχους ἀγωνιστὲς μὲ ὅποιον τρόπο μπορεῖ. Οἱ Βούλγαροι κομιτατζήδες τὴν ἔχουν βάλει στὸ μάτι γιατί κρατᾶ εἰ ἄσβεστη τὴν φλόγα τῆς ἐλληνικότητας στὰ μικρὰ παιδιὰ καὶ στὸ χωριὸ. Τὴν παρενοχλοῦν συνεχῶς, τὴν βρίζουν, τὴν ἀπειλοῦν, τῆς περιγράφουν τί θὰ τῆς κάνουν ὅταν θὰ πέσει στὰ χέρια τους. Τὴν Κατερίνα, ὅμως, δὲν τὴν νοιάζει ἡ ζωὴ τῆς παρὰ μόνο νὰ μὴν χάσει ἡ Μακεδονία τὴν ἐλληνικότητά τῆς. Οἱ Βούλγαροι μετὰ τὸν θάνατο τοῦ Παύλου Μελά ἔχουν ἀποθρασυνθεῖ καὶ θέλουν νὰ τελειώνουν μὲ κάθε ἐστία Ἑλληνικῆς ἀντίστασης.

ΟΤΑΝ ΟΙ ΚΟΜΙΤΑΤΖΗΔΕΣ ΚΑΤΑΦΤΑΝΟΥΝ ΣΤΟ ΧΩΡΙΟ, τὰ παράθυρα καὶ οἱ πόρτες τῶν σπιτιῶν κλείνουν. Οἱ χωριανοὶ κρυφοκοιτάζουν ἀνάμεσα ἀπὸ τὶς γρίλιες τοὺς κομιτατζήδες νὰ κατευθύνονται στὸ σπῆτι τῆς δασκάλας. Φτάνοντας ἔξω ἀπὸ

Οι Έλληνίδες δασκάλες τής Μακεδονίας συνέβαλαν τά μέγιστα στήν Έθνική διάπλαση τών έλληνοπαίδων στά χρόνια τής προετοιμασίας του Μακεδονικού Άγώνα.

τήν πόρτα του σπιτιού της, τής φωνάζουν νά βγει έξω. Ή Κατερίνα τους άκούει άπό μέσα και άποκρίνεται πώς «δέν παραδίδεται ποτέ της μιά Έλληνίδα». Ή άτρόμητη ψυχή της δέν τους φοβάται. Μαζί της βρίσκονται άκόμη έξι Μακεδονομάχοι έτοιμοι νά δώσουν τήν ζωή τους για τήν πατρίδα. Ή περήφανη Έλληνίδα λέει πώς δέν παραδίδεται και μέ τó όπλο της ρίχνει μιá βολή έναντίον τών αίμοβόρων κομιτατζήδων και ή μάχη ξεκινάει.

ΟΙ ΣΦΑΙΡΕΣ ΤΩΝ ΒΟΥΛΓΑΡΩΝ χτυπάνε τους τοίχους του σπιτιού γεμίζοντάς το τρύπες. Μετά άπό τρεις ώρες άναποτελεσματικών πυροβολισμών κι ενώ φαίνεται ότι τó σπίτι τής δασκάλας είναι άπαρτο κάστρο, ένας κομιτατζής δίνει τήν ιδέα νά τó κάψουν. Όλοι συμφωνούν, μιás και δέν ύπάρχει άλλος τρόπος νά καταβάλουν τους Έλληνες άγωνιστές. Ένας κομιτατζής τρέχει μέ άναμμένο πυρσό, σπάει τó παράθυρο και τόν ρίχνει μέσα. Τó έσωτερικό του σπιτιού είναι ξύλινο και λαμπαδιάζει άμέσως. Οί άγωνιστές όμως δέν βγαίνουν έξω. Προτιμούν νά καούν ζωντανοί παρά νά πέσουν στά χέρια τών Βουλγάρων. Οί φλόγες λαμπαδιάζουν τó σπίτι, δημιουργώντας μιá κόλαση πυρός. Ή Κατερίνα όπως και οί άλλ-

*Παιδιά μου, γιατί χύνετε δάκρυα
μέ τόση λαύρα κι όλα φοράτε μαύρα
στό έρμο αυτό σχολειό;*

*– Έκαψαν τή δασκάλα μας
Βούλγαροι δολοφόνοι
κι έχουμε μείνει μόνοι,
χωρίς μανούλα πλειό.
Γιατί άπό μάνα πιό πολύ
μάς άγαπούσε εκείνη,
ή δόλια Αικατερίνη
άπό τή Γευγελή.*

*Τής είπαν νά παραδοθεί
τά τέρατα εκείνα.*

*Μ' αυτή σαν Μπουμπουλίνα,
ένώ πυροβολεί, τους λέει
«Δέν παραδίνεται
ποτέ της μιá Έλληνίδα».*

*Κι ως λύκαινα ήρωίδα
τρεις ώρες τους κρατεί.
Μά τέλος τήν έκάψανε
κι έπέταξε στά ούράνια
κι έμάς σέ μαύρη όρφάνια
μάς άφησε στή γή.*

λοι άγωνιστές συνεχίζουν νά πυροβολούν μέχρι νά σωθούν οί σφαίρες τους και νά τους καταπιούν οί φλόγες.

ΟΙ ΒΟΥΛΓΑΡΟΙ ΠΑΝΗΓΥΡΙΖΟΥΝ ΓΙΑ ΤΟ ΦΟΒΕΡΟ «κατόρθωμά» τους, καθώς άπό τó σπίτι έχουν πιá μείνει μόνο στάχτη και καπνισμένα ντουβάρια. Ένα άκόμη όλοκαύτωμα πήρε τήν θέση του δίπλα στο Κούγκι, στο Σούλι, στα Σάλωνα, στο Άρκάδι τής Κρήτης και σέ όλα τά όλοκαυτώματα του Έλληνισμού για τήν έλευθερία τής πατρίδας άπό τόν βάρβαρο ζυγό.

ΤΟ 1939 ΒΡΕΘΗΚΕ ΣΤΟ ΝΕΚΡΟΤΑΦΕΙΟ ΤΗΣ ΓΕΥΓΕΛΗΣ Ο ΤΑΦΟΣ ΤΗΣ ΗΡΩΙΚΗΣ ΕΛΛΗΝΙΔΑΣ ΔΑΣΚΑΛΑΣ. Ό σταυρός έγραφε: «Υπέρ τής είς τόν Θεόν τών Έλλήνων πίστεως άγωνιζόμενη, πυρι ύπό τών Βουλγάρων παραδοθείσα, ένθάδε κείμαι, Αικατερίνη Χατζηγεωργίου διδάσκαλος, 14 Όκτωβρίου 1904».

Ἡ σχισματικὴ Ἐκκλησία τῶν Σκοπίων

τοῦ Μιχαήλ Γ. Τρίτου
Καθηγητοῦ Θεολογικῆς Σχολῆς Α.Π.Θ.

Οἱ ὀρθόδοξες ἐπαρχίες τῆς Π.Γ.Δ.Μ. μέχρι τὸ 1767 ὑπάγονταν στὴν Ἀρχιεπισκοπὴ Ἀχρίδος. Μετὰ τὴν κατάργησή της, ἐντάχθηκαν στὸ Οἰκουμενικὸ Πατριαρχεῖο.

Τὸ 1920 τὸ Οἰκουμενικὸ Πατριαρχεῖο τὶς παραχώρησε στὴ σερβικὴ Ἐκκλησία. Ἡ ἐπισημοποίηση αὐτῆς τῆς ἀποφάσεως ἔγινε τὴν 19η Φεβρουαρίου 1922 μὲ τὴν ἔκδοση πατριαρχικοῦ καὶ συνοδικοῦ Τόμου.

Μὲ τὴν κατάληψη τῆς Νοτίου Σερβίας ἀπὸ τοὺς Βουλγάρους τὸν Ἀπρίλιο τοῦ 1941 ἐκδιώχθηκαν ὁ Μητροπολίτης Σκοπίων Ἰωσήφ, ὁ Ἐπίσκοπος Ζλετόβου καὶ Στρωμνίτης Βικέντιος καὶ μαζὶ μὲ αὐτοὺς οἱ ἱερεῖς καὶ ὁ λαός. Στὶς κενές θέσεις τοποθετήθηκαν Βούλγαροι ἐπίσκοποι καὶ ἱερεῖς.

Ὅταν μετὰ τὸν πόλεμο ἡ περιοχὴ ἐπανήλθε στὰ χέρια τῶν Σέρβων, οἱ ἀρχές δὲν ἐπέτρεψαν στοὺς διωγμένους ἀπὸ τοὺς Βουλγάρους ἱεράρχες νὰ ἐπανέλθουν στὶς θέσεις τους. Ἦταν τὸ πρῶτο βῆμα γιὰ τὴν ἀπόσπαση τῆς περιοχῆς ἀπὸ τὸν κορμὸ τῆς σερβικῆς Ἐκκλησίας.

Τὸ 1945 συνήλθε στὰ Σκόπια κληρικο-λαϊκὴ συνέλευση, ἡ ὁποία ἀπεφάσισε τὴν ἀπόσχιση τῆς περιοχῆς ἀπὸ τὸ σερβικὸ Πατριαρχεῖο καὶ τὴν ἀνασύσταση τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀχρίδος. Τὴν ἐνέργεια αὐτὴ καταδίκασε τὸ σερβικὸ Πατριαρχεῖο ὡς αὐθαίρετη καὶ ἀντικανονικὴ.

Οἱ ἐκπρόσωποι τῶν ἐπαρχιῶν αὐτῶν συγκάλεσαν στὴν Ἀχρίδα τὸν Ὀκτώβριο

του 1958 τη β' κληρικολαϊκή συνέλευση, ή οποία απέφασε τη δημιουργία της «μακεδονικής» ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας, με προκαθήμενο τὸν μοναδικό μέχρι τότε «Μακεδόνα» Ἐπίσκοπο Δοσίθεο.

Παρά τὴ φαινομενικὴ διευθέτηση τῶν σχέσεων μετὰ τὴ Σερβία, ἀφοῦ ὁ Πατριάρχης τῶν Σέρβων Γερμανὸς μετέβη τὸ 1959 στὰ Σκόπια, ὅπου χειροτόνησε μαζί με ἄλλους ἐπίσκοπους τὸν Κλήμη Ἐπίσκοπο Πρεσπῶν καὶ Βιτωλίων καὶ τὸν Ναοῦμ Ἐπίσκοπο Ζλετόβου καὶ Στρωμνίτσης, ἡ ἀπαίτηση τὸ 1966 τῆς Ἐκκλησίας τῶν Σκοπίων γιὰ «αὐτοκεφαλία» βρῆκε ριζικὰ ἀντίθετη τὴ σερβικὴ Ἐκκλησία.

Ἔτσι τὸ 1967 ἡ «Μακεδονικὴ» Ἐκκλησία ἀνεκήρυξε παράνομα τὸ αὐτοκέφαλό της. Τότε ἡ σερβικὴ Ἐκκλησία ἀπεφάσισε τὴ διακοπὴ κάθε λειτουργικῆς καὶ κανονικῆς σχέσης μετὰ τὴ σχισματικὴ Ἐκκλησία τῆς «Μακεδονίας». Ὅλες οἱ Ὀρθόδοξες Ἐκκλησίες, πρωτοστατοῦντος τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου, καταδίκασαν τὸ αὐτοκέφαλο τῆς «μακεδονικῆς» Ἐκκλησίας καὶ χαρακτήρισαν τὴν Ἐκκλησία αὐτὴ ὡς σχισματικὴ, γιὰτὴ περιφρόνησε βασικὰς ἀρχὰς τῆς ὀρθοδόξου ἐκκλησιολογίας καὶ προέταξε ἔθνοφυλετικὰς σκοπιμότητες.

Ἡ σχισματικὴ Ἐκκλησία τῶν Σκοπίων, ἡ ὁποία περιλαμβάνει στοὺς κόλπους 1.600.000 πιστοὺς, ἀποτελεῖται ἀπὸ 10 Μητροπόλεις. Εἶναι χωρισμένη ἀπὸ τὸ κράτος. Πρόκειται γιὰ φιλικὸ χωρισμό, ἀφοῦ τὸ κράτος τῆς ἐπέστρεψε τὴν ἐκκλησιαστικὴν περιουσία καὶ τὴν ἐνισχύει ποικιλότροπα. Οἱ κληρικοὶ τῆς ἀνέρχονται στοὺς τετρακόσιους. Συντηροῦνται ἀπὸ τὶς εἰσφορὰς τῶν πιστῶν καὶ ἐκπαιδεύονται στὴ Θεολογικὴ Σχολὴ τοῦ ἁγίου Κλήμεντος Σκοπίων.

Γιὰ τὴν ἐπίλυση αὐτοῦ τοῦ ἀκανθώδους προβλήματος πραγματοποιήθηκαν ἀπὸ τὸ 1999 μέχρι τὸ 2002 πέντε διμερεῖς ἐπαφές μεταξὺ ἐκπροσώπων τοῦ Πατριαρχείου τῆς Σερβίας καὶ τῆς σχισματικῆς Ἐκκλησίας τῶν Σκοπίων, χωρὶς ὅμως κανένα ἀποτέλεσμα.

Στὴν προσπάθεια ἀνεύρεσης λύσεως παρενεβλήθη καὶ τὸ Οἰκουμενικὸ Πατριαρχεῖο, ποὺ διεμήνυσε στὴ σχισματικὴ ἐκκλησία ὅτι ἡ ἔξοδος ἀπὸ τὴν ἀπομόνωση περνᾶει ἀπὸ τὸ σερβικὸ Πατριαρχεῖο.

Τὴν 17η Μαΐου 2002 με πρωτοβουλία τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου ἔγινε συνάντηση τῶν δύο μερῶν στὴν πόλη Νις τῆς Σερβίας. Τὰ δύο μέρη ὑπέγραψαν προσχέδιο συμφωνίας μετὰ τὸ ὁποῖο λύνονταν δύο βασικὰ προβλήματα, τὸ ὄνομα καὶ τὸ καθεστὼς στὴν Π.Γ.Δ.Μ. Συγκεκριμένα, ἀποφασίστηκε ἡ Ἐκκλησία τῶν Σκοπίων νὰ ὀνομαστῆ Ἀρχιεπισκοπὴ Ἀχρίδος καὶ νὰ τῆς δοθεῖ εὐρεία αὐτονομία.

Δυστυχῶς τὸ σχέδιο αὐτὸ ἀπορρίφθηκε ἀπὸ τὴν Ἱερά Σύνοδο τῆς Ἐκκλησίας τῶν Σκοπίων στὴ συνεδρίαση τῆς 21ης Ἰουνίου 2002, ὕστερα ἀπὸ ἔντονες πιέσεις τῶν ἐθνικιστικῶν κύκλων τῆς χώρας. Ὁ Μητροπολίτης Βελεσσῶν καὶ Παραβαρδαρίου Ἰωάννης διεφώνησε μετὰ τὴν ἀπόφαση αὐτὴ καὶ ἐπανεφέρε τὴ Μητρόπολή του στοὺς κόλπους τῆς Μητρὸς Ἐκκλησίας τῆς Σερβίας, ἡ ὁποία τὸν δέχθηκε σὲ πλήρη ἐκκλησιαστικὴ κοινωνία. Ἀντίθετα, ἡ Ἐκκλησία τῶν Σκοπίων τὸν κήρυξε ἔκπτωτο καὶ τὸν ἐξέβαλε βίαια ἀπὸ τὸ μητροπολιτικὸ μέγαρο καὶ τὴ μονὴ ἁγίου Γεωργίου Νεγότινο, ὅπου εἶχε ἐγκατασταθεῖ προσωρινὰ μετὰ τοὺς μοναχοὺς του.

Ἡ Ἐκκλησία τῆς Σερβίας σὲ ἀντιπερισπασμὸ ὄρισε τὸν Ἰωάννη Ἐξαρχο τοῦ Πατριαρχείου τῆς Σερβίας στὰ Σκόπια καὶ κήρυξε ἄκυρη τὴν ἀπόφαση τῆς Ἐκκλησίας τῶν Σκοπίων. Ἡ πράξη αὐτὴ τοῦ Πατριαρχείου τῆς Σερβίας προκάλεσε θύελλα διαμαρτυριῶν στὰ Σκόπια.

Νέα κρίση προέκυψε τὴν 20ῆ Ἰουλίου 2003 ὅταν ὁ Ἰωάννης τέλεσε τὸ μυστήριον τοῦ βαπτίσματος στὸ ναὸ ἁγίου Δημητρίου Βιτωλίων. Ἡ Ἀστυνομία τὸν συνέλαβε καὶ τὸν προφυλάκισε γιὰ πέντε μέρες. Στὴ δίκη, ποὺ ἔγινε τὴν 31η Ὀκτωβρίου 2003, τοῦ ἐπεβλήθη ἡ ποινὴ ἐνὸς ἔτους φυλακίσεως μετὰ ἀναστολὴ δύο ἐτῶν.

Ἡ Ἐκκλησία τῆς Σερβίας στήν προσπάθειά της νά βοηθήσει στήν επίλυση τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ προβλήματος τῶν Σκοπίων σέ κανονικές ἐκκλησιολογικές βάσεις ἐξέλεξε τόν Μάιο τοῦ 2003 τρεῖς βοηθοὺς ἐπίσκοπους, τοὺς ἀρχιμανδρίτες Ἰωακείμ, Μάρκο καὶ Δαβίδ. Ὅμως ἡ κατάσταση ἀντί νά ἐκτονωθεῖ, ἐπιδεινώθηκε ἐπικίνδυνα.

Τὴν Κυριακὴ 11 Ἰανουαρίου 2004 κατὰ τὴ διάρκεια τῆς Θείας Λειτουργίας οἱ ἀστυνομικοὶ συνέλαβαν ὅλους τοὺς παρευρισκομένους καὶ τοὺς ὀδήγησαν στὸ ἀστυνομικὸ τμήμα, χωρὶς νά τοὺς ἀνακοινωθεῖ ἡ αἰτία τῆς συλλήψεώς τους.

Ὅλοι ἀφέθηκαν ἐλεύθεροι πλὴν τοῦ Ἰωάννου, ὁ ὁποῖος προφυλακίσθηκε γιὰ τριάντα μέρες μὲ τὴν κατηγορία ἀναζωπυρώσεως θρησκευτικοῦ καὶ ἐθνικοῦ μίσους.

Ἀκολούθησαν ἐπιστολὲς διαμαρτυρίας τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου καὶ τῶν ἄλλων προκαθημένων τῶν Ὁρθοδόξων Ἐκκλησιῶν γιὰ τὴν ἀνάμιξη τῆς κρατικῆς ἐξουσίας στὶς θρησκευτικὲς διαφορές. Ἔτσι ὁ Ἰωάννης ἀφέθη ἐλεύθερος τὸν Ἰανουάριο τοῦ 2004. **Σοβαρὴ ἐμπλοκὴ στὸ ὅλο ζήτημα εἶχαμε τὸν Φεβρουάριο τοῦ 2004, ὅταν πέντε τρομοκράτες ἀποπειράθηκαν νά δολοφονήσουν τὰ μέλη τῆς Ἱεράς**

Συνόδου τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀχρίδος. Ἐπειδὴ δὲν μπόρεσαν νά βροῦν τοὺς Ἐπισκόπους, κακοποίησαν τὶς μοναχές, ἔκλεψαν ἱερὰ ἀντικείμενα καὶ πυρπόλησαν τὴ Μονὴ τοῦ Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου στὴ Νιζόπολη.

Τὸν Ἰούλιο 2005 τὸ Ἐφετεῖο τῆς πόλεως Βιτωλίων ἐπικύρωσε πρωτόδικη ἀπόφαση τοῦ Ἰανουαρίου 2004 γιὰ 18μηνη φυλάκιση τοῦ Ἀρχιεπισκόπου Ἰωάννου μὲ τὴν κατηγορία «ὑποδαυλίσεως θρησκευτικοῦ καὶ ἐθνικοῦ μίσους». Ἔμεινε ὀκτῶ μῆνες στὶς φυλακὲς «IDRIZOVO» τῶν Σκοπίων. Ἀπηλλάγη τοῦ ὑπολοίπου τῆς ποινῆς χάρι στὶς διαμαρτυρίες τῶν ἐκκλησιαστικῶν ἀρχῶν καὶ τῶν διεθνῶν ὀργανισμῶν.

Καὶ ἐνῶ ὅλοι πίστευαν ὅτι τὸ μαρτύριο τοῦ Ἀρχιεπισκόπου Ἰωάννου τελείωσε, ἀρχισε νέος κύκλος διώξεων μὲ στόχο τώρα νά πλήξει τὴν ἠθική του ὑπόσταση. Τὸ δικαστήριό τῶν Σκοπίων τὸν κατηγόρησε γιὰ κατάχρηση χρημάτων. Κατηγορία ψευδῆς, ἀδίκης καὶ ἄριστα σκηνοθετημένης.

Ὁ Ἀρχιεπίσκοπος ὀδηγήθηκε πάλι στὴ φυλακή. Μὲ τὴν παρέμβαση τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου τὴν 21η Φεβρουαρίου 2007 μειώνεται ἡ ποινὴ ἀπὸ δώδεκα σὲ ἐννέα μῆνες φυλάκιση.

Το 2010 καταδικάζεται έρήμεν σέ φυλάκιση. Έτσι τήν 12η Δεκεμβρίου 2011, μετά τήν ανάκληρξη του σέ διδάκτορα από τὸ Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης καὶ τήν ἐπιστροφή του στή χώρα, συλλαμβάνεται στὸ μεθοριακὸ σταθμὸ τῆς Νίκης καὶ μὲ ταχύτατες διαδικασίες καταδικάζεται σέ δυόμισα χρόνια φυλάκιση.

Τὸν Ἰούλιο τοῦ 2013

τὸ ποινικὸ δικαστήριον τῶν Σκοπίων τὸν καταδικάζει σέ τρία χρόνια φυλάκιση

μὲ τὴν ψευδῆ κατηγορία παράνομης ἀγοραπωλησίας ἀκινήτου. Ἐπρόκειτο γιὰ προειλημμένη πολιτικὴ ἀπόφαση, τὴν ὁποία τὸ δικαστήριον ἀπλῶς δημοσιοποίησε.

Ὁ Ἀρχιεπίσκοπος τῆς σχισματικῆς Ἐκκλησίας τῶν Σκοπίων Στέφανος, ἀντὶ νὰ βοηθήσει στὴν ἐπίλυση τοῦ προβλήματος, τὴν πυροδότησε ἐπικίνδυνα. Μὲ ἔγγραφοῦ του στοὺς Ἀρχιερεῖς τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, ποὺ ἔφερε τὸν τίτλο «Μακεδονικὴ» Ὁρθόδοξη Ἐκκλησία καὶ ἡμερομηνία 25-7-2014, συνεχίζει τὸν πόλεμο φθορᾶς ἐναντίον τοῦ Ἀρχιεπισκόπου Ἰωάννου, δίδοντας πληροφορίες γιὰ δῆθεν ἐγκληματικὲς καὶ παράνομες πράξεις του.

Στὸ κατάπτυστο καὶ συκοφαντικὸ αὐτὸ κείμενο ἀπάντησε ὁ ἴδιος ὁ Πατριάρχης τῆς Σερβίας Εἰρηναῖος, ὁ ὁποῖος μὲ στοιχεῖα ἀναίρεσε τὶς ἄδικες κατηγορίες ἐναντίον τοῦ Ἀρχιεπισκόπου Ἰωάννου.

Πρέπει νὰ σημειωθεῖ ὅτι ὅλοι οἱ Ἀρχιερεῖς τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος ἐπέστρεψαν ὡς ἀπαράδεκτη τὴν ἐπιστολὴ τοῦ Στεφάνου, δηλώνοντας ὅτι δὲν ἀποδέχονται ἐπιστολὴ ποὺ φέρει τὸν τίτλο «Μακεδονικὴ» Ὁρθόδοξη Ἐκκλησία.

Χάρη στὴ μεσολάβηση τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ρωσίας ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Ἰωάννης εἶ-

ναι σήμερα ἐλεύθερος. Τελευταία ἡ Ἐκκλησία τῆς Βουλγαρίας ἐξέφρασε τὴν ἐπιθυμία νὰ γίνῃ Μητέρα Ἐκκλησία γιὰ τὴ σχισματικὴ Ἐκκλησία τῶν Σκοπίων. Ἐλπίζουμε νὰ ἀνακαλέσει αὐτὴ τὴν ἀπόφαση, γιατί εἶναι ἐνέργεια ἀντικανονικὴ καὶ ἀποτελεῖ εἰσπήδηση σέ ἄλλη ἐκκλησιαστικὴ δικαιοδοσία.

Θεωροῦμε ὅτι ἡ ἐπίλυση τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ ζητήματος τῶν Σκοπίων ὑπὸ τὰς παρούσας συνθήκας ἐμφανίζει μεγάλες δυσχέρειες λόγω τοῦ ἀσφυκτικοῦ ἐναγκαλισμοῦ αὐτῆς τῆς Ἐκκλησίας ἀπὸ τὸ Κράτος, ἀλλὰ καὶ τῆς χρησιμοποίησέως της ὡς κρατικῆς ὑπηρεσίας γιὰ ξένους πρὸς τὴν πνευματικὴ της ἀποστολὴ σκοπούς.

Γιὰ νὰ ὑπάρξει κάποια θετικὴ ἐξέλιξη πρέπει νὰ τηρηθοῦν οἱ ἐξῆς προϋποθέσεις:

- 1.** Τὸ ἐπίσημο κράτος νὰ ἀφήσει ἐλεύθερη τὴν Ἐκκλησία νὰ ἐπιτελεῖ τὸ πνευματικὸ τῆς ἔργο
- 2.** Ἡ σχισματικὴ Ἐκκλησία νὰ ἀναγνωρίσει ὡς ἀντικανονικὲς τὶς ἐνέργειές της ἀπὸ τὸ 1968 μέχρι σήμερα καὶ νὰ ζητήσει συγγνώμη ἀπὸ τὴ Μητέρα Ἐκκλησία τῆς Σερβίας γιὰ ὅσα ἄτοπα μέχρι σήμερα ἔπραξε σὲ βάρος της
- 3.** Νὰ δεχθεῖ τὴν ὀνομασία τῆς πάλαι ποτὲ διαλαμψᾶς περίπυστης Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀχρίδος καὶ ὄχι Μακεδονίας
- 4.** Νὰ παύσουν οἱ διώξεις κατὰ τοῦ Ἀρχιεπισκόπου Ἀχρίδος Ἰωάννου καὶ νὰ προσέλθουν ἀμφότερες οἱ πλευρὲς σὲ διάλογο γιὰ τὴν ἐξεύρεση δίκαιης καὶ ἐκκλησιολογικῆς ὀρθῆς λύσης.

Κάτω ἀπὸ αὐτὲς τὶς προϋποθέσεις εἶναι δυνατὴ ἡ χορήγηση ἀρχικᾶς αὐτονομίας, κατὰ τὸ προηγούμενο τῆς Φινλανδίας, Ἑσθονίας καὶ μέχρι πρότινος Τσεχίας καὶ Σλοβακίας καὶ ἀργότερα αὐτοκεφαλίας, ἀφοῦ διαθέτει στοὺς κόλπους της 1.600.000 πιστοῦς.

Ἐτσι θὰ κλείσει μίαν χαίνουσα πληγὴ στὸ σῶμα τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας καὶ θὰ ἔλθῃ ἡ γαλήνη καὶ ἡ ἡρεμία στὴν ταραγμένη αὐτὴ περιοχὴ.

9

ἀπαντήσεις για τὸ «ΜΑΚΕΔΟΝΙΚΟ» ΖΗΤΗΜΑ

Μιά σύντομη αναδρομή στη μακραίωνη ιστορία τῆς Μακεδονίας ἐπιχειρεῖ τὸ κείμενο τοῦ ιστορικοῦ - τέως ἐμπειρογνώμονα πρεσβευτῆ γιὰ βαλκανικὰ θέματα ΥΠΕΞ, κ. Εὐάγγελου Κωφοῦ. Μέσα ἀπὸ αὐτὴν ἀποτυπώνεται ἡ ἀνάδυση τοῦ «Μακεδονικοῦ» ζητήματος καὶ ἡ πορεία μέχρι τὶς σημερινὲς διεκδικήσεις τῆς ΠΓΔΜ.

1. Ποιὰ εἶναι ἡ Μακεδονία;

Διαχρονικὰ ἀλλάζει πολλές μορφές. Ὡς «ιστορική» Μακεδονία θεωρεῖται τὸ κράτος τοῦ Φιλίππου Β', πατέρα τοῦ Μεγάλου Ἀλεξάνδρου (4ος αἰώνας π.Χ.). Τὸ 90% τῆς «ιστορικής» Μακεδονίας βρίσκεται στὸ σημερινὸ χωρὸ τῆς ἑλληνικῆς Μακεδονίας καὶ τὸ 10% στὸ χωρὸ τῆς νοτιοδυτικῆς FYROM, στὴν περιοχή Μοναστηρίου, Μπίτολας καὶ πρὸς τὶς λίμνες Ἀχρίδος.

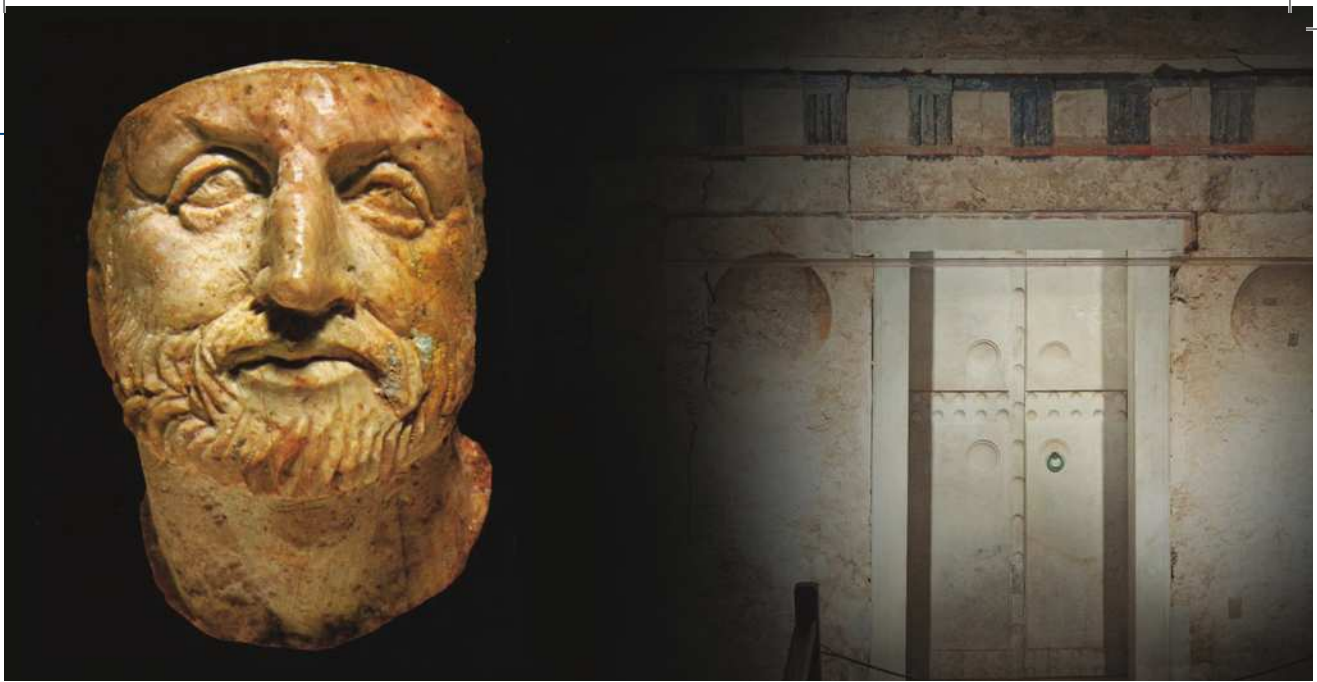
– Στοὺς ἑλληνιστικὸς χρόνους μετὰ τὶς κατακτήσεις τοῦ Μεγάλου Ἀλεξάνδρου καὶ στὴν περίοδο ρωμαιοκρατίας – Βυζαντίου καὶ περίπου γιὰ 10 αἰῶνες ὁ ὅρος Μακεδονία ὀρίζει ποικίλες περιοχές, ἀπὸ τὸν Εὐξείνιο Πόντο μέχρι καὶ τὴν Κρήτη. Πρόκειται γιὰ διοικητικὲς διαιρέσεις.

– Κατὰ τὴ διάρκεια τῆς Τουρκοκρατίας ἀπαλείφεται τελείως ὁ ὅρος Μακεδονία, δὲν ὑπάρχει οὔτε ὡς διοικητικὴ ταυτότητα.

– Κατὰ τὸν 19ο αἰώνα: ἐμφανίζεται τὸ

«Μακεδονικὸ» ζήτημα μετὰ τὴν ἴδρυση τῆς βουλγαρικῆς Ἐξαρχίας τὸ 1870 καὶ τὶς συγκρούσεις Ἑλλήνων, Βούλγαρων, Σέρβων. Αὐτὴ τὴν περίοδο, δύο βιλαέτια, τῆς Θεσσαλονίκης καὶ τοῦ Μοναστηρίου καὶ τὸ σατζάκι Κοσόβου, προσδιορίζονται ὡς μακεδονικά. Στὴν οὐσία διαμορφώνουν τὴν ἔννοια καὶ τὶς διαστάσεις τῆς γεωγραφικῆς Μακεδονίας κατὰ τοὺς νεότερους χρόνους. Πρόκειται γιὰ τὶς περιοχές ποὺ ὀρίζονται στὰ ἀνατολικά ἀπὸ τὸν ποταμὸ Νέστο, δυτικὰ ἀπὸ τὰ σύνορα τῆς Ἀλβανίας, στὸ νότο ἀπὸ τὸ Αἰγαῖο καὶ στὸν βορρᾶ ἀπὸ τὰ σύνορα τῆς Σερβίας μετὰ τὸ Κόσοβο.

– Κατὰ τὴ διάρκεια τῶν Βαλκανικῶν Πολέμων καὶ τοῦ Α' Παγκοσμίου Πολέμου: περιέρχονται τμήματα τῆς γεωγραφικῆς Μακεδονίας σὶς τρεῖς χώρες (Ἑλλάδα, Βουλγαρία, Σερβία), μετὰ τὴ συνθήκη Βουκουρεστίου 1913 καὶ μετὰ μετὰ τὴ συνθήκη Νεϊγί. Ἀπὸ τὴ γεωγραφικὴ Μακεδονία, περίπου τὸ

38,5% περιέρχεται στη Σερβία – Γιουγκοσλαβία, τὸ 51,5% στὴν Ἑλλάδα, τὸ 9% στὴ Βουλγαρία καὶ στὴν Ἀλβανία περίπου 1%.

2. Ὁ Φίλιππος Β΄ ἦταν Ἕλληνας;

Ἀναμφίβολα ἦταν. Ἕλληνικά μιλοῦσαν οἱ ἀρχαῖοι Μακεδόνες. Μὲ βάση πολὺμοχθες ἔρευνες καὶ γλωσσικά καὶ πολιτιστικά, οἱ ἀρχαῖοι Μακεδόνες εἶναι ἑλληνικά φύλα. Ὅλες οἱ ἐπιγραφές πού ἔχουν βρεθεῖ στοῦ χώρου τῆς Μακεδονίας καὶ χρονολογούνται πρὶν ἀπὸ τὴν ἔλευση τῶν Ῥωμαίων, εἶναι ἑλληνικές, τὰ ὀνόματα ἀνθρώπων καὶ θεῶν κοινά. Τὰ ὀνόματα Φίλιππος καὶ Ἀλέξανδρος εἶναι ὀνόματα σύνθετων ἑλληνικῶν λέξεων. Εἶναι ξεκάθαρο τὸ θέμα, δὲν ἔχει νόημα, παρὰ μόνο γιὰ τὴ γνωστὴ προπαγάνδα ἀπὸ πλευρᾶς Σκοπίων.

3. Πότε φθάνουν στὴν περιοχή οἱ Σλάβοι;

Κατεβαίνουν 6ο – 7ο αἰῶνα μ.Χ. Καλύπτουν ὅλα τὰ νότια Βαλκάνια. Διαμορφώνουν ἰσχυρὴ πληθυσμιακὴ βάση στὴν περιοχή πού συζητᾶμε, ὅπου οἱ πληθυσμοὶ εἶχαν ἀραιώσει ἐξαιτίας πολέμων καὶ εἰσβολῶν. Παρὰ τὶς προσπάθειες πού ἔκαναν, ὅμως, δὲν μπόρεσαν νὰ καταλάβουν τὴ Θεσσαλονίκη, τὴ συμπρωτεύουσα, ἃς ποῦμε, τοῦ Βυζαντίου.

4. Πότε διαμορφώνεται καὶ πῶς προσδιορίζεται ἡ ἔννοια τῶν Σλαβομακεδόνων;

Εἴμαστε στὰ τελευταῖα χρόνια τῆς ὀθωμανικῆς κυριαρχίας στὴν περιοχή, τέλος 19ου αἰῶνα. Ἔχει ἀρχίσει τὸ «μακεδονικὸ» ζήτημα, ἡ σύγκρουση τῶν τριῶν χωρῶν. Οἱ ἀντίστοιχες μεγάλες ιδέες συγκρούονται. Ἡ σύγκρουση εἶναι ὀξύτατη στὴν περιοχή τῆς Μακεδονίας. Ἀπὸ τὸ 1870, μὲ τὴν ἴδρυση τῆς βουλγαρικῆς Ἐξαρχίας, ὅταν ξεκινᾷ ὁ ἐκκλησιαστικὸς ἀγῶνας γιὰ τὸ πού θὰ ἐνταχθοῦν οἱ χριστιανοὶ κάτοικοι τῆς ὀθωμανικῆς αὐτοκρατορίας, οἱ ὁποῖοι βρίσκονται στὴν περιοχή αὐτὴ πού λέγεται Μακεδονία καὶ Θράκη, ἀρχίζουν καὶ λειτουργοῦν διάφορες ἐσωτερικὲς δυνάμεις. Ὁ κόσμος ὅμως στὴν περιοχή, τὰ ἔχει χαμένα. Οἱ λαοὶ πού ἔχουν σαφῶς προσδιορισμένη ταυτότητα, οἱ ἑλληνόφωνοι, οἱ ἀλβανόφωνοι, οἱ βουλγαρόφωνοι μὲ συνείδηση βουλγαρικὴ, δὲν ἔχουν δυσκολία νὰ διαμορφώσουν καὶ νὰ ἐκφράσουν ἐθνικὴ συνείδηση. Ὑπάρχουν ὅμως μάζες, σλαβόφωνοι, βλαχόφωνοι καὶ χριστιανοὶ ἀλβανόφωνοι, εὐκολοὶ στὴν ἄγρα ἀπὸ τὶς ἀντίπαλες ἐθνικὲς ιδεολογίες. Σὲ αὐτὴ τὴν περίοδο ἐνόπλων συγκρούσεων πού διαρκοῦν μέχρι τοὺς Βαλκανικοὺς Πολέμους, ὑπάρχουν διάφορα ρεύματα.

Στό σλαβόφωνο πληθυσμό υπάρχει μια τριχοτόμηση. Στό νοτιότερο τμήμα είναι ισχυρή ή επίρροη ελληνικών σωμάτων και παρουσίας, τὰ σλαβόφωνα στοιχεία πρόσκεινται στην ελληνική ιδέα, κυρίως μέσω τῆς Ἐκκλησίας. Βορειότερα, σέ αὐτούς πού ἡ ελληνική πλευρά ἀποκαλεῖ συλλήβδην Βούλγαρους, ὑπάρχουν δύο τάσεις. Οἱ αὐτονομιστές, πού θέλουν ἀνεξάρτητο κράτος καί οἱ βουλγαρόφιλοι. Ἀπό ἐκεῖ ξεκινᾶ ἓνα ρεῦμα σχετικά ἀσθενές ὡς πρὸς τὴν ιδεολογική τοποθέτηση, ἀλλὰ τὸ ὡθεὶ ἐκεῖ ἡ πολιτική ἐπιλογή γιὰ ἀνεξαρτητοποίηση. Ἀπὸ ἐκεῖ θὰ ξεπηδήσουν στὴ διάρκεια τοῦ Μεσοπολέμου πλέον οἱ Σλαβομακεδόνες.

5. Πῶς οἱ κάτοικοι ἀποκαλοῦν τὶς περιοχές τῆς Μακεδονίας, πού περιήλθαν στὶς τρεῖς χώρες μετὰ τὸν καθορισμὸ τῶν συνόρων μετὰ τὸ τέλος τῶν Βαλκανικῶν Πολέμων;

Οἱ Βούλγαροι καί οἱ Σλάβοι τῆς Γιουγκοσλαβίας ἀποκαλοῦσαν, ἀλλὰ ἀποκαλοῦν

ἀκόμα καί σήμερα, τὶς ἀντίστοιχες περιοχές ὡς Αἰγαιατικὴ Μακεδονία, Μακεδονία τοῦ Βαρδάρη καί Μακεδονία τοῦ Πιρίν. Οἱ Ἕλληνες ἀποκαλοῦσαμε πάντοτε τὶς περιοχές αὐτὲς Ἑλληνικὴ Μακεδονία, Γιουγκοσλαβικὴ Μακεδονία καί Βουλγαρικὴ Μακεδονία.

– Στὸν 20ό αἰῶνα, ἡ Ἑλλάδα πρώτη καί μόνη ἀπὸ τὶς τρεῖς χώρες πού διαδέχθηκαν τὴν Τουρκία στὸν μακεδονικὸ χῶρο, τὸ 1913 ἐπαναφέρει γιὰ τὸ χῶρο τῆς ἐλληνικῆς Μακεδονίας τὴν ὀνομασία Γενικὴ Διοίκηση Μακεδονίας. Οὔτε ἡ Σερβία–Γιουγκοσλαβία οὔτε ἡ Βουλγαρία χρησιμοποίησαν τὸ μακεδονικὸ ὄνομα γιὰ νὰ προσδιορίσουν τὶς περιοχές πού εἶχαν προσαρτήσει.

– Ἡ Γιουγκοσλαβία μόλις τὸ 1945 δημιουργεῖ τὴν ὁμόσπονδη δημοκρατία τῆς Μακεδονίας στὸ νότο. Προπολεμικά, τὸ γιουγκοσλαβικὸ καθεστῶς ὀνόμαζε τὶς ἐπαρχίες μετὰ τὴν ἄρση τῶν ποτάμιων: ἡ περιοχή τῆς Σερβίας Μόραφσκα, τῆς Κροατίας Ντούναφσκα καί ἡ περιοχή στὸ νότο Βάρνταρσκα. Τὸ 1991, μετὰ τὴ διάλυση τῆς Γιουγκοσλαβίας, ἐμφα-

νίζεται τὸ πρῶτο ἀνεξάρτητο μακεδονικὸ κράτος, κατὰ τὸν αὐτοπροσδιορισμὸ του, μὲ τὴν ὀνομασία Ρεπούμπλικα Μακεντόνια, στὰ ὄρια τῆς περιοχῆς τοῦ Βαρδάρη.

6. Πότε καθιερώνεται ζήτημα μακεδονισμού;

Στὴ διάρκεια τοῦ Μεσοπολέμου, οἱ Βούλγαροι καλλιεργοῦν τὴν ἰδέα τῆς μεγάλης Βουλγαρίας, ἀλλὰ χρησιμοποιοῦν καὶ τὸ παιχνίδι αὐτονομίας τῆς γεωγραφικῆς περιοχῆς τῆς Μακεδονίας. Ἐκείνη τὴν ἐποχὴ ἡ ἰδέα τοῦ μακεδονικοῦ ἔθνους δὲν εἶχε ἀκόμα διαμορφωθεῖ. Τότε ἐμφανίζεται ἕνας νέος παράγοντας, τὸ κομμουνιστικὸ κίνημα. Ἡ Κομιντέρν στὸ εὐρύτερο πρόγραμμα ἐξάπλωσης σοβιετικῆς ἐπιρροῆς λανσάρει τὸ πρόγραμμα δημιουργίας βαλκανικῆς κομμουνιστικῆς ὁμοσπονδίας. Στόχος, ἡ δημιουργία μικρῶν κρατῶν ποῦ θὰ ἦταν ὁμόσπονδα τμήματα στὴ βαλκανικὴ ὁμοσπονδία. Δύο ἀπὸ τὰ κράτη θὰ ἔπρεπε νὰ προέλθουν ἀπὸ συνένωση. Ἡ ἐνιαία Μακεδονία, ποῦ θὰ περιελάμβανε καὶ τὰ τρία τμήματα τῆς γεωγραφικῆς Μακεδονίας, καὶ ἡ ἐνιαία Θράκη. Τὸ ἀποδέχεται αὐτὸ τὸ πρόγραμμα τὸ βουλγαρικὸ Κ.Κ. καὶ ἐπιβάλλεται ἀπὸ τὴ Μόσχα στὰ Κ.Κ. Ἑλλάδας καὶ Γιουγκοσλαβίας. Ἄρχισε πλέον ἡ καλλιέργεια τῆς ἔννοιας τοῦ μακεδονισμοῦ. Τὸ ἑλληνικὸ Κ.Κ., συνειδητοποιώντας τὶς δυσκολίες τοῦ θέματος, υἱοθετεῖ τὸν ὄρο Σλαβομακεδόνες.

– Τὸ 1941, 6 Ἰανουαρίου, σημειώνεται ἡ εἰσβολὴ τῶν Γερμανῶν σὲ Γιουγκοσλαβία καὶ Ἑλλάδα. Ἐνα τμῆμα τῆς ἑλληνικῆς Μακεδονίας καὶ τὸ σύνολο τῆς νότιας Γιουγκοσλαβίας δίνονται στὴ Βουλγαρία. Οἱ Βούλγαροι λειτουργοῦν ὡς κατακτητές. Αὐτὸ ἐκμεταλλεύεται ἡ γιουγκοσλαβικὴ πλευρά. Ὅργανώνονται οἱ παρτιζάνοι ὡς Μακεντόντσι (Μακεδόνες), προσδιορισμὸς τότε γεωγραφικός. Ἡ μεταμόρφωση τοῦ ὄρου ἀπὸ γεωγραφικὸ σὲ ἔθνικὸ ἦταν κατάλληλη περίοδος γιὰ νὰ γίνει.

Ἀπὸ τὴ στιγμή ποῦ ἐπὶ Τίτο τὸ ὄνομα

χρησιμοποιεῖται γιὰ κρατικὴ ὄντοτητα μὲ κρατικὸ μηχανισμό, μακεδονικὴ γλῶσσα, μακεδονικὴ ἐκκλησία, ἔχουμε ὅλα τὰ συστατικά τῆς ἐθνικῆς συνείδησης.

7. Ποιὰ εἶναι ἡ πιὸ συγγενῆς γλῶσσα στὴν ἐπίσημη γλῶσσα τῆς FYROM;

Ἡ γλῶσσα ποῦ ὀμιλεῖται στὴν περιοχή εἶναι διάλεκτος τῆς βουλγαρικῆς. Ἔχει ἀπόσταση ἀπὸ τὴν ἐπίσημη βουλγαρικὴ, διότι ἀπὸ τὸ βουλγαρικὸ κράτος ἐπελέγησαν ὡς πυρήνας τῆς ἐπίσημης ἐθνικῆς γλώσσας ἰδιώματα τῆς βορειοανατολικῆς Βουλγαρίας. Οἱ γλωσσολόγοι ποῦ ἀνέλαβαν νὰ διαμορφώσουν τὴ μακεδονικὴ γλῶσσα, πήραν ὡς βάση τὸ ἰδίωμα τῆς περιοχῆς Περλεπέ, ποῦ ἐμπλουτίστηκε μὲ λεξιλόγιο τῆς σερβικῆς γλώσσας, ἐνῶ ἔγιναν ἀλλαγές καὶ σὲ κάποια γράμματα.

8. Ἡ Ἑλλάδα ἀναγνώριζε τὴν Ὁμοσπονδιακὴ Δημοκρατία τῆς Μακεδονίας μὲ αὐτὸ τὸ ὄνομα;

Δὲν ὑπῆρχε ἀνάγκη νὰ τὴν ἀναγνωρίσει, διότι δὲν ἦταν κράτος, ἡ Ἀθήνα ἐπικοινωνοῦσε μὲ ἐκπρόσωπο τῆς Γιουγκοσλαβικῆς Ὁμοσπονδίας. Βέβαια, ἡ Σοσιαλιστικὴ Δημοκρατία Μακεδονίας ἐφάπτετο ἑλληνικῆς ἐπικράτειας καὶ ἀνέκυπταν προβλήματα, ποῦ ἔπρεπε νὰ λύνονται. Ὑπῆρχαν διάφοροι μηχανισμοὶ γιὰ νὰ ἀποφεύγει τὸ ἑλληνικὸ κράτος νὰ χρησιμοποιήσει τὴ λέξη Μακεδονία ἢ Μακεδονικός, βρισκόνταν διάφορα τερτίπια. Π.χ. στὴν ὑπογραφή συνθήκης

μεθοριακής έπικοινωνίας τὸ 1959. Ἔπρεπε νὰ ὑπογραφοῦν τὰ δελτία εἰσόδου – ἐξόδου παραμεθόριων πληθυσμῶν. Ἔπρεπε νὰ εἶναι στὴ λεγόμενη μακεδονικὴ γλῶσσα. Ἡ ἑλληνικὴ πλευρὰ ἀντιδρούσε. Βρέθηκε ἡ λύση στὸ πρωτόκολλο νὰ ἀναφέρεται ὅτι τὰ δελτία θὰ γράφονται στὶς ἐπίσημες γλώσσες τῶν δύο κρατῶν, χωρὶς αὐτὲς νὰ ὀνομάζονται. Παράλληλα, ὅταν σὲ ἐπίσημα ἔγγραφα γινόταν ἀναφορὰ στὴν περιοχὴ, χρησιμοποιούσαμε τὸ ἀρκτικὸλεξο ΣΔΜ καὶ ὄχι ὀλόκληρη τὴν ἀναφορὰ Σοσιαλιστικὴ Δημοκρατία Μακεδονίας.

9. Τελικά, ὑπῆρχαν προβλήματα μὲ τὴν Ὁμόσπονδη Δημοκρατία τῆς Μακεδονίας καὶ ἀπὸ ποῦ ἐκπορεύονταν; Πῶς συμπεριφερόταν ἡ ἡγεσία τῆς;

Ὅλα τὰ ζητήματα ποῦ εἶχαμε μὲ τὴ Γιουγκοσλαβία προέρχονται ἀπὸ ἐκεῖ. Καὶ ἀπὸ

αὐτὴ τὴν κρατικὴ ὄντοτητα καὶ ἀπὸ τοὺς λεγόμενους «αἰγαιάτες», τοὺς πολιτικοὺς πρόσφυγες ποὺ κατέφυγαν ἐκεῖ μετὰ τὸν Ἐμφύλιο. Τὴ δεκαετία τοῦ '50 ὑπολογίζονταν σὲ 30.000. Στὴ δεκαετία τοῦ '90, δημοσιεύματα τῶν Σκοπίων τοὺς ὑπολόγιζαν σὲ 80 – 100.000. Δημιουργήθηκε ἰσχυρὸ λόμπι αἰγαιατῶν.

Ἦπῃρχαν πολλὰ προβλήματα, ἄδειες διελεύσεως, ἀπαιτήσεις οικονομικὲς, αἰτήματα γιὰ ἐπισκέψεις. Τὸ αἰγαιατικὸ λόμπι ὑπέβαλε αἰτήματα στὴν τοπικὴ κυβέρνηση Σκοπίων, αὐτὴ μετέφερε τὰ αἰτήματα στὴν ὁμοσπονδιακὴ κυβέρνηση, ἡ ὁποία ἦταν ὑποχρεωμένη νὰ τὰ ὑποστηρίξει. Πολλοὶ ἀπὸ τοὺς πολιτικοὺς πρόσφυγες στὰ Σκόπια ἔφυγαν ὡς μετανάστες στὴν Αὐστραλία, στὸν Καναδά, ὅπου ἀνέπτυξαν ἔντονη ἐθνικιστικὴ δράση, ποὺ ἐμφανίζεται μὲ τὴ μορφή τῶν ἀντίστοιχων λόμπι ἕως σήμερα.

Μίκης Θεοδωράκης

Τὸ Συμβούλιο τῶν Πολιτικῶν Ἀρχηγῶν στὰ 1992 ἀποφάσισε γιὰ μιὰ ἐθνικὴ κοινὴ γραμμὴ πλεύσης σὲ μιὰ ὀνομασία στὴν ὁποία δὲν θὰ περιέχεται ἡ λέξη «Μακεδονία». Τυχὸν ὑποχώρηση ἀπὸ αὐτὴ τὴ γραμμὴ θὰ ἔχει ὀλέθρια ἀποτελέσματα γιὰ τὸ μέλλον τῆς χώρας μας, δεδομένου ὅτι μετὰ τὴν ὀκταετὴ καταλήστευση τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ ποὺ μᾶς ὀδήγησε στὴν σημερινὴ δραματικὴ κατάσταση, τὸ μόνο ποὺ μᾶς ἀπομένει εἶναι ἡ διαφύλαξη τῆς ἐθνικῆς μας ἀκεραιότητος. Ἡ Κυβέρνηση τῶν Σκοπίων ἀπειλεῖ χωρὶς προσχήματα τὴν ἀκεραιότητα τῆς πατρίδας μας. Μὲ ὄχημα τὸ ὄνομα «Μακεδονία» καὶ παραμορφώνοντας τὰ ἱστορικὰ γεγονότα σὲ βαθμὸ γελοιότητος ἐπιδιώκει τὴν ἐπέκταση τῶν συνόρων τῆς εἰς βάρος τῶν δικῶν μας γιὰ τὴ δημιουργία τῆς λεγόμενης «Μακεδονίας τοῦ Αἰγαίου».

Ὁ στόχος αὐτὸς λειτουργεῖ ἐδῶ καὶ δεκαετίες ὡς βασικὸς ἐθνικὸς στόχος τῆς γειτονικῆς χώρας, μὲ ἀποτέλεσμα νὰ ἔχουν γαλουχηθεῖ γενιὲς Σκοπιανῶν μὲ τὴν ἰδέα αὐτὴ καὶ νὰ ἔχουν σήμερα τὴν πεποίθηση ὅτι εἶναι κατ' εὐθείαν ἀπόγονοι τῶν Βασιλέων τῆς Μακεδονίας Φιλίππου καὶ Μεγάλου Ἀλεξάνδρου. Μὲ μιὰ κολοσσιαία πραγματικὰ προπαγάνδα, κατόρθωσαν νὰ παρασύρουν σ' αὐτὴ τὴν ἱστορικὴ γελοιότητα μεγάλο ἀριθμὸ κρατῶν ἐπωφελοῦμενοι συγχρόνως καὶ ἀπὸ τὴ στάση τῶν Ἑλλήνων ὑπευθύνων ποὺ δὲν ἔκαναν καμμία προσπάθεια νὰ ἀνασκευάσουν στὰ μάτια τῶν ξένων αὐτὴ τὴν χονδροειδῆ παραποίηση τῆς Ἱστορίας. Καὶ φτάσαμε στὸ θλιβερὸ σημεῖο ποὺ μᾶς θίγει ὡς Λαὸ, νὰ εἴμαστε ἀναγκασμένοι νὰ ἀπολογούμεθα γιὰ τὸν πατριωτισμὸ μας! Ἐὰν ὑποχωρήσουμε αὐτὴ τὴ στιγμὴ ἀπὸ τὴν θέση μας γιὰ τὸ ὄνομα

Συλλαλητήριο στην Θεσσαλονίκη 2017

είναι σαν να ανοίγουμε τους ασκούς του Αιόλου. Όφειλουμε να έπαυρπνούμε για την διαφύλαξη της έθνικής μας άκεραιότητας, δεδομένου ότι υπάρχουν ισχυρές διεθνείς δυνάμεις που έχουν στόχο τους στην σαλαμοποίηση της περιοχής των Βαλκανίων. Η περίπτωση της Γιουγκοσλαβίας είναι νωπή. Το επόμενο θύμα θα είναι ή χώρα μας. Τα μαύρα σύννεφα που μάς άπειλούν γίνονται κάθε μέρα και περισσότερο όρατά. Εάν υποχωρήσουμε τώρα στην άνοιχτή πρόκληση των Σκοπίων που χωρίς να έχουν παραιτηθεί από τον κύριο στόχο της έθνικής τους πολιτικής έπιδιώκουν σήμερα να γίνουν μέλος του NATO με την ψήφο τή δική μας για να μπορούν αύριο – μεθαύριο να μάς άπειλούν από μιá θέση ύψηλότερη και ισχυρότερη, τότε θα είμαστε άξιοι τής Μοίρας μας.

Κύριοι τής έλληνικής κυβέρνησης, τò βάρος που καλείσθε να σηκώσετε είναι άσήκωτο. Και γι' αυτό μην τò κάνετε. Μείνετε πιστοί στην κοινή έθνική γραμμή του 1992. Οί ευθύνες που φορτωθήκατε στον οικονομικό τομέα είναι μεγάλες. Όμως εκείνες που έχουν σχέση με την έθνική μας ασφάλεια και άκεραιότητα είναι συντριπτικές και τò δυστύχημα είναι ότι δέν θα παρασύρουν μόνο έσας αλλά όλόκληρη τή χώρα.

Τήν ίδια έκκληση που άπειθύνω στην Κυβέρνηση τήν άπειθύνω και στον λαό μας που θα πρέπει να έγκαταλείψει τήν νάρκη στην όποία έχει περιπέσει αυτό τόν καιρό.

Τò να μάς όδηγούν στην πτώχευση και τή διάλυση του κοινωνικού μας ιστού, είναι ένα τεράστιο θέμα. Τò να φτάνουμε όμως στο σημείο να άπειλείται ή άκεραιότητα τής χώρας μας, αυτό δέν είναι μόνο τεράστιο θέμα αλλά κανονικός θάνατος. Γιατί δέν θα μπορέσει να άντέξει ή πατρίδα μας αν χάσει άκόμα και ένα τετραγωνικό μέτρο έλληνικής γής. Υπερβολή; Σκεφτείτε μόνο, ποιός άλήθεια θα μπορούσε να διανοηθεί τόν διαμελισμό τής άλλοτε ισχυρής Γιουγκοσλαβίας;

Οί καιροί ού μενετοί.

Όταν φοβάσαι να πεις ότι αγαπάς τήν πατρίδα σου κι όταν –άκόμα χειρότερα– τήν ξεπουλάς αυτό είναι ραγιαδισμός.

Όταν δέν φοβάσαι να πεις ότι τήν αγαπάς και έχεις τò θάρρος να τò βροντοφωνάξεις, αυτό δέν είναι έθνικισμός, είναι πατριωτισμός!

Και ή Έλλάδα σήμερα, περισσότερο από κάθε άλλη φορά, έχει ανάγκη από πατριώτες!

Αθήνα, 7.1.2018

Μίκης Θεοδωράκης

Ἀλυτρωτικός ἰμπεριαλισμός

Ἰάκωβος Δ. Μιχαηλίδης
Ἐπίκουρος Καθηγητής Νεότερης καὶ Σύγχρονης Ἱστορίας, ΑΠΘ

Ἡ FYROM ἀπὸ τὶς ἀρχές τῆς δεκαετίας τοῦ 1990, μετὰ τὴ δι-
άλυση τῆς ἐνιαίας Γιουγκοσλαβίας, ἀκολούθησε πιστὰ ὀρι-
σμένες ἰδεολογικὲς ἀρχές, οἱ περισσότερες ἀπὸ τὶς ὁποῖες
σχετίζονταν μὲ τὴν Ἑλλάδα.

Ἡ διεθνὴς κοινότητα ἀλλὰ καὶ οἱ περισσότεροι ἀπὸ τοὺς
ἐμπλεκόμενους στὸ ζήτημα ἀγνοοῦν μιὰ βασικὴ παραδο-
χὴ, πὼς τόσο ἡ σύσταση ὅσο καὶ ἡ ἀνάπτυξη, ἀκόμη καὶ
ἡ ἴδια ἡ μακροήμερευση τῆς FYROM, στηρίζονται κατὰ
πολὺ στὶς ἀλυτρωτικὲς βλέψεις τῆς ἐναντίον τῆς Ἑλλάδας
καὶ πὼς τυχὸν διακοπὴ τῶν βλέψεων αὐτῶν θὰ καθιστοῦσε
προβληματικὴ ἀκόμη καὶ τὴν ἴδια τὴν ἐπιβίωσή της.

**Οἱ βασικὲς πολιτικὲς καὶ ἰδεολογικὲς ἀρχές
τῆς γειτονικῆς χώρας εἶναι οἱ ἑξῆς:**

- 1ον. Ἡ μετονομασία τῆς ἐλληνικῆς Μακεδονίας σὲ «αἰγαιακὴ»
καὶ ἡ προβολὴ τῆς ὡς ἀλύτρωτης περιοχῆς καὶ ἀναπόσπα-
στου τμήματος τῆς FYROM.
- 2ον. Ἡ ὕπαρξη στὴν Ἑλλάδα «μακεδόνικης μειονότητας», ἡ
ὁποία μάλιστα καταπιέζεται ἀπὸ τὶς ἐλληνικὲς ἀρχές.
- 3ον. Ἡ οἰκειοποίηση τῶν συμβόλων καὶ γενικότερα τῆς ἐλλήνι-
κῆς πολιτιστικῆς ἱστορικῆς κληρονομιάς μὲ ἐπίκεντρο τὴν
Ἀρχαία Μακεδονία.

“Όσον αφορά την σημερινή πραγματικότητα, παρά την απάλειψη των επιθετικών εκφράσεων από τό Σύνταγμα της ΦΥΡΟΜ, την υποστολή του ήλιου της Βεργίνας από την επίσημη έθνική σημαία ως συνέπεια της υπογραφής της Ένδιάμεσης Συμφωνίας και τή χρήση προσεκτικής διπλωματικής γλώσσας στα διεθνή fora, οι έκδηλώσεις του άλυτρωτισμού, ιδίως σέ βάρος της Έλλάδας, παραμένουν διάχυτες σέ όλο τό πολιτικό έποικοδόμημα της γείτονος, άποτελούν δέ συστατικό στοιχείο του τρόπου διαπαιδαγώγησης της νεολαίας, ιδιαίτερα στην πρωτοβάθμια και τή δευτεροβάθμια εκπαίδευση.

‘Η «άλύτρωτη Αιγαιική Μακεδονία»

Πρόκειται για έναν συνήθη ισχυρισμό, ό οποίος μαρτυρείται από πλήθος πηγών. Παρουσιάζει επίσης έντυπωσιακή διαχρονικότητα και άποτελεί τήν πλέον σοβαρή έκδήλωση της άλυτρωτικής προπαγάνδας. ‘Η πρώτη άναφορά γίνεται στην ίδια τήν ιδρυτική διακήρυξη του ΑΣΝΟΜ, όπου τέθηκε ως πρωταρχικός στόχος ή ένοποίηση της Μακεδονίας με βάση τό δικάιωμα του αυτοπροσδιορισμού: **«Είναι άναγκαίο νά ένώσουμε όλο τόν μακεδονικό λαό και από τά τρία τμήματα της Μακεδονίας μέσα σέ ένα μακεδονικό έθνικό κράτος.** Οι Μακεδόνες από τήν έλληνική και τή βουλγαρική Μακεδονία πρέπει νά άκολου-

θήσουν τό παράδειγμα των Μακεδόνων στή γιουγκοσλαβική Μακεδονία». “Όμως ή διακήρυξη του ΑΣΝΟΜ και ή σύντομη ίδρυση της ΛΔΜ δέν ήταν τό 1944 ούτε ή μοναδική αλλά ούτε και ή πιό δημοφιλής έπιλογή των κατοίκων στις νότιες σερβικές περιοχές (...) ‘Η κατασκευή ενός νέου έθνους, εκείνου των «Μακεδόνων» και ή στροφή στον άλυτρωτισμό ήταν για τήν τοπική ήγεσία στή ΛΔΜ τό όχημα για τήν συγκρότηση του κράτους, ή κεντρομόλος δύναμη για νά μήν επέλθει ή ρήξη και ή διάλυση. Από τήν άλλη για τόν Τίτο «ό μακεδονισμός άποτελούσε τό έπιχείρημα για τήν έξουδετέρωση της βουλγαρικής έπιρροής αλλά και τό μέσο για τήν έπίτευξη των φιλόδοξων πολιτικών του στόχων στα Βαλκάνια, πού έφταναν έως και τό λιμάνι της Θεσσαλονίκης. “Ετσι ό άλυτρωτισμός δέν άποτελούσε μόνο εύγενή έπίδιωξη της τοπικής ήγεσίας στή ΣΔΜ, αλλά περιοδικά άντανακλούσε και τήν έπίσημη θέση της όμοσπονδιακής γιουγκοσλαβικής κυβέρνησης. Είναι ένδεικτικό ότι μόλις έναν χρόνο άργότερα, στις 11 ‘Οκτωβρίου του 1945, κατά τή διάρκεια των πανηγυρικών έκδηλώσεων για τήν τέταρτη έπέτειο της άντίστασης έναντίον της φασιστικής Κατοχής, ό ίδιος ό στρατάρχης Τίτο, σέ όμιλία του στα Σκόπια ένώπιον χιλιάδων λαού, ανάμεσά τους και προσφύγων από τήν Έλλάδα, δήλωσε ότι **ή Γιουγκοσλαβία δέν έπρόκειτο ποτέ νά άπαρνηθεί «τό δικάιωμα του μακεδονικού λαού νά ένωθει... υπάρχουν άδέρφια μας στή Μακεδονία του Αιγαίου και ή τύχη τους δέν μάς είναι άδιάφορη. Οι σκέψεις μας είναι κοντά τους και έμεις φροντίζουμε γι’ αυτούς... Σας εύχομαι όπως όλοι οι Μακεδόνες μιá ήμέρα νά ένωθούν στην κοινότητά τους, τή Μακεδονία».**

Σταθμό στή σχετική άλυτρωτική πρακτική των Σκοπίων άπέτέλεσε ή δημοσίευση, στις 26 Αύγουστου 1946, στην επίσημη κρατική έφημερίδα Μπάρμπα, ενός χάρτη ό όποιος άπεικόνιζε τόσο τά ισχύοντα όσο

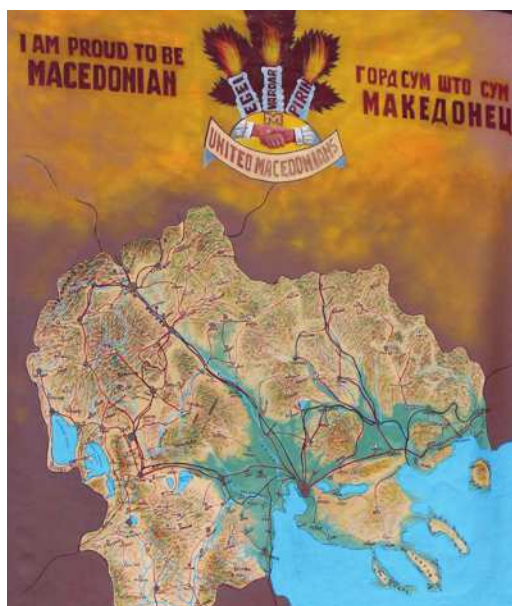
καί τὰ ἐθνοτικά σύνορα τῆς χώρας. Εὐκολα μπορούσε κανεὶς νὰ διακρίνει ὅτι στὰ ἐθνοτικά σύνορα τῆς ΛΔΜ ἐντάσσóταν ὀλόκληρη σχεδὸν ἡ ἑλληνικὴ Μακεδονία, συμπεριλαμβανομένης καὶ τῆς Θεσσαλονίκης. Ὁ χάρτης, ὁ ὁποῖος ἀξίζει νὰ σημειωθεῖ πῶς ἐπαναδημοσιεύθηκε κατόπιν σὲ πολλές γιουγκοσλαβικὲς ἐφημερίδες καὶ περιοδικά, συνοδευόταν μάλιστα ἀπὸ ἐκτενὲς ἄρθρο-καταγγελία τῆς τρομοκρατίας ποὺ ἀσκεῖτο στὴν Ἑλλάδα σὲ βάρος δημοκρατικῶν πολιτῶν καὶ ἰδιαίτερα σλαβόφωνων. Πάνω ἀπὸ 20 χιλιάδες ὁμοεθνεῖς, σύμφωνα μὲ τὸ δημοσίευμα, εἶχαν ὑποχρεωθεῖ νὰ ἐγκαταλείψουν τὴν Ἑλλάδα καὶ νὰ καταφύγουν στὴ Γιουγκοσλαβία καὶ τὴ Βουλγαρία.

Οἱ διακηρύξεις γιὰ τὴν «ἐνότητα τοῦ μακεδόνικου χώρου» καὶ τὴν «ἀλύτρωτη αἰγαιακὴ Μακεδονία» κατὰ τὴ διάρκεια τῆς δεκαετίας τοῦ 1940 δὲν στάθηκαν ὅμως μόνον φραστικές, ἀλλὰ μετουσιώθηκαν σὲ πράξη. Σήμερα θεωρεῖται δεδομένη ἡ ἀνάμειξη τῶν Γιουγκοσλάβων στὸν ἑλληνικὸ Ἐμφύλιο Πόλεμο καθὼς καὶ ἡ ἀνοικτὴ ὑποκίνηση ὄχι τόσο τῶν ἀνταρτῶν τοῦ Δημοκρατικοῦ Στρατοῦ, ὅσο κυρίως τῶν ὀργανώσεων ἐκείνων ποὺ ἀπαρτίζονταν ἀπὸ σλαβοφώνους καὶ εἶχαν θέσει ὡς στόχο τους τὴν ἀπόσχιση τῆς ἑλληνικῆς Μακεδονίας.

Μετὰ τὸν τέλος τοῦ ἑλληνικοῦ Ἐμφυλίου Πολέμου, ἡ προπαγάνδα περὶ «ἀλύτρωτης Μακεδονίας» ἀπὸ τὴ ΛΔΜ ἐντατικοποιήθηκε. Τούτῃ τὴ φορὰ αἰχμὴ τοῦ δόρατος στάθηκαν οἱ σλαβόφωνοι πρῶην ἀντάρτες

τοῦ ΔΣΕ ποὺ εἶχαν καταφύγει μαζικὰ στὴ Γιουγκοσλαβία μετὰ τὸ πέρας τοῦ Ἐμφυλίου Πολέμου. Τὴν προσπάθειά τους συνεπικουροῦσαν ὅμως καὶ οἱ διάφοροι ἐπιστημονικοὶ φορεῖς τῆς γιουγκοσλαβικῆς αὐτῆς Δημοκρατίας, προσδίδοντάς τους τὸ ἀπαραίτητο κύρος ἀλλὰ καὶ τὴν ὠθηση νὰ συνεχίσουν. Ἔτσι, στὶς ἀρχὲς τοῦ 1950 συστάθηκε στὰ Σκόπια μὲ τὴν ἐνθάρρυνση καὶ τὴν οικονομικὴ ἐνίσχυση τῆς τοπικῆς κομματικῆς ἡγεσίας ἡ ἀποκαλούμενη «Ἐνωση Προσφύγων ἀπὸ τὴ Μακεδονία τοῦ Αἰγαίου», μὲ σκοπὸ νὰ συσπειρώσει στὶς τάξεις της ὅλους τοὺς πρόσφυγες ἀπὸ τὴν Ἑλλάδα ποὺ εἶχαν καταφύγει στὴ ΛΔΜ. Τὸν Σεπτέμβριο τοῦ ἴδιου ἔτους μάλιστα, ἡ ΕΠ ἐξέδωσε καὶ δικὴ της μηνιαία ἐφημερίδα, μὲ τὸν τίτλο «Φωνὴ τῶν Αἰγαιατῶν». Μέσω τῆς ἐφημερίδας καὶ τῶν ὑπολοίπων δραστηριοτήτων τῆς ΕΠ ἐξυφάνθηκε ἀλλὰ καὶ σταδιακὰ συστηματοποιήθηκε καὶ κωδικοποιήθηκε ἡ ἀλυτρωτικὴ καμπάνια εἰς βάρος τῆς Ἑλλάδας.

Ἡ ἱστορία τῆς «Αἰγαιακῆς Μακεδονίας» δὲν ἀποτελέσει ὅμως ἀντικείμενο ἐνασχόλησης ἀποκλειστικὰ στοὺς κύκλους τῶν πρῶην ἀνταρτῶν ἀπὸ τὴν Ἑλλάδα. Πολὺ σύντομα εἰσήχθη ὡς ἰδιαίτερη κατηγορία ἀναφορᾶς καὶ μελέτης καὶ στὸ ἐπίσημο ἱστορικὸ ἐρευνητικὸ ἴδρυμα τῆς ΣΔΜ, τὸ Ἴνστιτούτο Ἐθνικῆς Ἱστορίας. **Τὸ ἸΕΕ ἰδρύθηκε ἀπὸ τὴν κυβέρνηση τῆς ΣΔΜ μὲ ξεκάθαρο στόχο «τὴ συγγραφή καὶ τὴν ἀνάδειξη τῆς ἐπίσημης ἱστορίας τοῦ μακεδονικοῦ λαοῦ»,** καθὼς καὶ τὴν τοποθέτησή της στὴν εὐρύτερη γιουγκοσλαβικὴ ἱστορία. Τὴν 1η Ἰουλίου τοῦ 1956, μάλιστα, στὴν πρώτη ἐτήσια συνεδρίαση τοῦ ἸΕΕ, ἐνώπιον κομματικῶν ἀξιωματοῦχων ἀλλὰ καὶ ἐπιφανῶν στελεχῶν τῆς ἀκαδημαϊκῆς οἰκογένειας, ὁ Τοντὸρ Σίμοφσκι, πρόσφυγας ἀπὸ τὴν περιοχὴ τοῦ Κιλκίς, ὁ ὁποῖος τὸ 1952 εἶχε καταστεί ὁ πρῶτος «Αἰγαιατῆς» ποὺ προσελήφθη στὸ ἸΕΕ, ὑποστήριξε πῶς **ἓνα ἀπὸ τὰ βασικὰ καθήκοντα τοῦ Ἰνστιτούτου θὰ ἔπρεπε νὰ εἶναι ἡ συλλο-**

γή ιστορικού ύλικού όχι μόνο για τὸ μακρινὸ παρελθόν, ἀλλὰ καὶ γιὰ τοὺς νέους ἀγῶνες «τῶν Μακεδόνων ἀπὸ τὴ Μακεδονία τοῦ Αἰγαίου», ὅπου εἶχαν συμβεῖ σημαντικὰ γεγονότα καὶ ἀγῶνες ποὺ ἄξιζε νὰ περιληφθοῦν στὴν ἐπίσημη ἱστορία γιὰ νὰ μὴν ξεχαστοῦν.

Τὶς δεκαετίες ποὺ ἀκολούθησαν, τὸ σύνθημα τῆς «ἀλύτρωτης Αἰγαιακῆς Μακεδονίας» ἔγινε σημαία τῆς ΛΔΜ. Χρησιμοποιήθηκε δὲ ἀνάλογα μὲ τὴ διεθνή συγκυρία καὶ ὡς χρήσιμο διπλωματικὸ ὄπλο στὴν ἀτζέντα τῶν ἐπίσημων ἑλληνογιουγκοσλαβικῶν ἐπαφῶν. Ἦταν ἡ ἐποχὴ τοῦ «ἀνύπαρκτου Μακεδονικοῦ», ἡ μακρὰ περίοδος τοῦ Ψυχροῦ Πολέμου, ποὺ ὑπαγόρευε στὴ συμμαχία τοῦ Βορειοατλαντικοῦ Συμφώνου μιὰ προνομακὴ μεταχείριση τῆς «ἀπείθαρχης» Γιουγκοσλαβίας, μὲ παράλληλη ἄσκηση πιέσεων στὴν ἐπίσημη Ἑλλάδα νὰ μὴν ἀνησυχεῖ ἀλλὰ καὶ νὰ σωπάσει, ἀφοῦ αὐτὸ ἐπέτασσε τὸ συμφέρον τοῦ δυτικοῦ κόσμου. Τὸ γνώρισε ἄλλωστε καλὰ τόσο ὁ τότε πρωθυπουργὸς τῆς Ἑλλάδας Κωνσταντῖνος Καραμανλῆς ὅσο καὶ ὁ ὑπουργὸς τῶν Ἐξωτερικῶν Εὐάγγελος Ἀβέρωφ ὅταν, στὶς ἀρχές

τῆς δεκαετίας τοῦ 1960, οἱ Γιουγκοσλάβοι συνομιλητὲς τοὺς ἀνέσυραν αἰφνιδιαστικὰ στὸ τραπέζι τῶν συζητήσεων τὸ ζήτημα τῶν «ἀλύτρωτων μακεδόνικων περιοχῶν».

Ἡ ἴδρυση τῆς FYROM, τὸν Σεπτέμβριο τοῦ 1991, δὲν διέκοψε τοὺς ἰσχυρισμοὺς περὶ «ἀλύτρωτης αἰγαιακῆς Μακεδονίας». Ἀντίθετα, εἶναι πανθομολογούμενο πὼς τὰ νέα δεδομένα ἀπελευθέρωσαν μᾶλλον δυνάμεις παρὰ τὶς περιορίσαν, ἀφοῦ ἐξέλιπαν καὶ οἱ τυπικὲς ἔστω ἀναστολές ποὺ κατὰ καιροὺς διατηροῦσε τὸ Βελιγράδι. **Οἱ χάρτες μὲ τὴν ἐνιαίᾳ Μακεδονία ὡς τὶς παρυφές τοῦ Ὀλύμπου κατέκλυσαν κάθε γωνιὰ τῆς ἄρτι συσταθείσας χώρας, εἰσῆλθαν στὰ σχολικὰ ἐγχειρίδια, ἔγιναν κάρτ-ποστάλ, ἀκόμη καὶ γραμματόσημα.** Τότε ἦταν ποὺ ἡ ἐπίσημη Ἑλλάδα, μωδιασμένη ἀρχικά, γεμάτη ὀργή στὴ συνέχεια, ἀντίκρισε κατάματα τὴν ἔκταση τοῦ προβλήματος.

Ἡ ἀλύτρωτικὴ προπαγάνδα στὶς μέρες μας ἐλλοχεύει τόσο στὸν ἐπίσημο κυβερνητικὸ λόγο, ὅσο καὶ σὲ μιὰ σειρά ἀπὸ κυβερνητικὲς ἀποφάσεις καὶ δραστηριότητες, διακηρύξεις πολιτικῶν κομμάτων καὶ κρατικῶν ἰδρυμάτων. Καταρχήν, καὶ μόνο **ἡ πανθομολογούμενη καὶ διαρκῆς ἐμμονὴ στὴ χρῆση τοῦ ὄρου «Αἰγαιακῆ Μακεδονία», ἀκόμη καὶ στὴν ἐπίσημη ἱστοσελίδα τοῦ ὑπουργείου Ἐξωτερικῶν τῆς FYROM** στὴ συνάντηση, γιὰ παράδειγμα, ποὺ εἶχε στὰ τέλη Δεκεμβρίου τοῦ 2006 ὁ ὑπουργὸς Ἐξωτερικῶν Ἀντόνιο Μιλόσοφσκι μὲ ἀντιπροσωπεΐα τῆς «Ἐνωσης Μακεδόνων ἀπὸ τὴν Αἰγαιακὴ Μακεδονία», ἀποτελεῖ στοιχεῖο ἀλύτρωτισμοῦ. Ἡ συγκεκριμένη ὀργάνωση, ἀλλὰ καὶ ἄλλες παρεμφερεῖς ὀργανώσεις προσφύγων ἀπὸ τὴν Ἑλλάδα, χρηματοδοτοῦνται κάθε χρόνο ἀπὸ τὰ κρατικὰ Ταμεία τῆς γειτονικῆς χώρας, ὅπως ἄλλωστε μπορεῖ νὰ διαπιστώσει κανεὶς ἀνατρέχοντας στὰ φύλλα τῆς Ἐφημερίδας τῆς Κυβερνήσεως τῆς γείτονος.

Ἡ προβολὴ τῆς «ἐνιαίας καὶ ἀλύτρω-

της Μακεδονίας» είναι επίσης έντονη στην επίσημη ιστοσελίδα της σχισματικής Έκκλησίας των Σκοπίων. Στο ίδιο όμως πλαίσιο εξακολουθούν να κινούνται και τα επίσημα κρατικά ιδρύματα στη γείτονα, όπως για παράδειγμα το Ίνστιτούτο Έθνικής Ιστορίας αλλά και η Ακαδημία Επιστημών, τα οποία με πολλαπλές εκδόσεις τους «στοιχειοθετούν» τους άναπόσπαστους δεσμούς που συνδέουν τα μακεδονικά έδάφη. Εκεί όμως όπου η προπαγάνδα φτάνει στο άποκορύφωμά της είναι στο εκπαιδευτικό υλικό με το οποίο γαλουχούνται οι νεαροί μαθητές στην FYROM. Στα σχολικά έγχειρίδια όλων των βαθμίδων της Πρωτοβάθμιας και της Δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης γειτονικής χώρας οι αναφορές στην αίγαιακή Μακεδονία και την ένότητα του μακεδονικού χώρου είναι διάχυτες. Ουσιαστικά ολόκληρη ή αφήγηση του ιστορικού παρελθόντος βασίζεται σε μία γραμμική συνέχεια με άξονα τόν γεωγραφικό χώρο της Μακεδονίας. Από τους αρχαίους μακεδόνες, το ρωμαϊκό και βυζαντινό παρελθόν, την όθωμανική, νεότερη και σύγχρονη περίοδο **τά γεγονότα επικεντρώνονται στη Μακεδονία και τους κατοίκους της, ή οποία κατά καιρούς «υποδουλώθηκε και απελευθερώθηκε, αλλά συνεχίζει σήμερα την ένδοξη ιστορία της με όχημα την FYROM».** Καθίστανται μάλιστα άκρως άποκαλυπτικές οι οδηγίες προς τους υποψηφίους για την εισαγωγή στην τριτοβάθμια εκπαίδευση, που εξέδωσε το υπουργείο Παιδείας στη FYROM, με τις οποίες οι νεαροί μαθητές καλούνται, μεταξύ άλλων, να απαντήσουν σε έρωτήματα σχετικά με την υποδούλωση των «Μακεδόνων» στα γειτονικά κράτη και τόν άγώνα τους για απελευθέρωση και ένωση με τη μητέρα-πατρίδα. Στο ίδιο ακριβώς μήκος κύματος κινούνται και πορίσματα ειδικής έπιτροπής του Κοινοβουλίου της FYROM για την προάσπιση των ανθρώπινων δικαιωμάτων.

Η «καταπιεσμένη μακεδόνικη μειονότητα»

Η ένότητα του «άλυτρωτου αλλά ένιαίου μακεδόνικου χώρου» συνδέεται άρρηκτα με την ύπαρξη στις γειτονικές χώρες «μακεδόνικης μειονότητας», ή οποία μάλιστα καταπιέζεται. Το στοιχείο αυτό περιλαμβάνεται, όπως προαναφέρθηκε, στην ιδρυτική διάσκεψη του ΑΣΝΟΜ, και έκτοτε εξακολουθεί αναλλοίωτο να διαποτίζει τόν πολιτικό λόγο και την κρατική πολιτική. Το ένδιαφέρον για την τύχη της «μακεδόνικης μειονότητας» στις γειτονικές χώρες εξέφρασε άλλωστε και ο ίδιος ο πρόεδρος της FYROM σε όμιλία του στο Κοινοβούλιο, στις 21 Δεκεμβρίου του 2006. Επίσης, η άναφορά στις «μακεδόνικες μειονότητες» και η έκδήλωση σχετικού ένδιαφέροντος περιέχεται και στους προγραμματικούς στόχους του υπουργείου Πολιτισμού για την περίοδο 2004-2008, έnisχύεται με την έκδοση σχετικών μελετών, ενώ άποτελεί και δημόσια έκπεφρασμένη άρχη στην επίσημη διακήρυξη του κυβερνώντος κόμματος του ΒΜΡΟ.

Τά σύμβολα και ή οικειοποίηση του ιστορικού παρελθόντος

Η μετονομασία του άεροδρομίου της πόλης των Σκοπίων σε άεροδρόμιο «Μέγας Άλέξανδρος» άποτελεί πτυχή μόνο μιάς σύνθετης πραγματικότητας. Οι συνεχείς εκδόσεις γραμματοσήμων με τις μορφές του Φιλίππου και του Άλεξάνδρου, αλλά και ή ξεκάθαρη οικειοποίηση των συμβόλων στην επίσημη ιστοσελίδα της Έκκλησίας προδίδουν την άνάγκη των γειτόνων μας να έπανατοποθετηθούν στον ιστορικό και γεωγραφικό χώρο. Στα σχολικά έγχειρίδια, μάλιστα, ή διδασκαλία της διακριτής διαφοροποίησης των αρχαίων Μακεδόνων από τους λοιπούς Έλληνες συνιστά άπαράγκλιτη άρχη.

Έπίλογος

Τα προαναφερθέντα δεδομένα αποτελούν άψευδείς μάρτυρες της αλτρωτικής συμπεριφοράς εις βάρος της Ελλάδας, που αναπτύσσουν κρατικοί φορείς και ιδρύματα στη γειτονική χώρα. Η Ένδιάμεση Συμφωνία στο άρθρο 4 αναφέρει πώς κανένα από τα δύο συμβαλλόμενα μέρη δεν θα προβάλλει ή υποστηρίξει αξιώσεις σε οποιοδήποτε τμήμα της επικράτειας του άλλου μέρους, ή αξιώσεις για μεταβολή της ύπαρχουσας μεθορίου. Νομίζω πώς η έρμηνεία της παραπάνω διάταξης είναι όφθαλμοφανής, όπως εξίσου όφθαλμοφανής είναι και η

καταπάτησή της.

Οι προγραμματικοί στόχοι του ΑΣΝΟΜ τηρούνται απαρέγκλιτα για σχεδόν ξη δεκαετίες, σαν να μην πέρασε μιά μέρα.

Το μόνο που μπορεί να προστεθεί έν κατακλείδι είναι πώς **τέτοιου είδους αλτρωτικές συμπεριφορές και πρακτικές δεν ανταποκρίνονται ούτε στους στοιχειώδεις κανόνες καλής γειτονίας, ούτε στηρίζονται σε διεθνείς συμβάσεις, και άσφαλώς δεν βοηθούν στην εξεύρεση οριστικών και έποικοδομητικών λύσεων στα προβλήματα που ένυπάρχουν στις διμερείς σχέσεις της FYROM με την Ελλάδα.**

Η άναθεώρηση του Συντάγματος της ΠΓΔΜ

Δέν βλέπω κανένα λόγο να αλλάξουμε το Σύνταγμά μας, δήλωσε ό πρωθυπουργός των Σκοπίων Ζόραν Ζάεφ, έρωτηθείς για το αν ή διαδικασία επίλυσης του όνοματολογικού έμπεριέχει την πιθανότητα άλλαγής του συντάγματος.

Σύμφωνα με όσα μεταδίδει το κρατικό είδησεογραφικό πρακτορείο της ΠΓΔΜ, ό κ. Ζάεφ σημείωσε:

«Στις συνομιλίες για το όνομα, ή άπαίτηση για άλλαγή του συντάγματος είναι μία θέση της Ελλάδας, αλλά έμεις έχουμε τη δική μας. Η «Μακεδονία» άλλαξε το σύνταγμά της το 1993, ένσωματώνοντας το άρθρο 2 στην παράγραφο 49. Έχουμε κάνει νέο μεγάλο βήμα για την εξέλιψη του αλτρωτισμού. Ό,τι κάνουμε τώρα είναι να άποδειξουμε ότι ή «Μακεδονία» δεν έχει κανενός είδους φιλοδοξίες είτε έδαφικές είτε άλλες, ότι ή «Μακεδονία» δεν έχει αλτρωτικές βλέψεις. Η «Μακεδονία» θέλει

να χτίσει σχέσεις φιλίας», δήλωσε χαρακτηριστικά ό Ζάεφ.

Όποιαδήποτε λύση πρέπει να έγγυάται την ταυτότητα και την άξιοπρέπεια και των δύο πλευρών, ξεκαθάρισε ό πρωθυπουργός της ΠΓΔΜ και τόνισε ότι **«δέν ύπάρχει δίλημμα».** **«Χθές δήλωσα ότι ή κυβέρνηση άποδέχεται γεωγραφικό προσδιορισμό στην όνομασία. Αυτή ή δήλωση βασίζεται στις προσδοκίες μου από τις ένδοκυβερνητικές συζητήσεις, στα βήματα που πρέπει να γίνουν και στο πόσο μακριά είμαστε διατεθειμένοι να φτάσουμε για την επίλυση του ζητήματος της όνομασίας κλπ. Παραμένουμε στη θέση μας ότι ή άξιοπρέπεια και ή ταυτότητα είναι ζωτικής σημασίας ζητήματα στη διαδικασία επίλυσης»,** σημείωσε ό Ζόραν Ζάεφ.

«Πιστέψτε με, ξέρω τί είναι πιθανό και πόσες παραχωρήσεις είναι άποδεκτό να κάνουμε. Είμαστε πρόθυμοι να κάνουμε πολλά για να βρεθεί λύση στην 25ετή δια-

μάχη, αλλά όχι με κάθε τίμημα», κατέληξε ο πρωθυπουργός. (ΑΠΕ)

Αποδεικνύεται, λοιπόν, ότι παρά τις όποιες «καλές προθέσεις» των σκοπιανών, αυτοί δέν προτίθενται να έγκαταλείψουν τις άλυτρωτικές τους βλέψεις είς βάρος τής χώρας μας. Οί άλυτρωτικές αυτές βλέψεις άποτυπώνονται μέ τόν πλέον έπίσημο τρόπο στό Σύνταγμα τών Σκοπίων. Έκει γίνεται ρητά λόγος για «Μακεδονικό» Λαό και «Μακεδονική» γλώσσα, καθώς και για «έκπατρισμένους Μακεδόνες» και «Μακεδονικό λαό στις γειτονικές χώρες».

Τό Σύνταγμα τής γειτονικής χώρας έχει ύποστει άλλεπάλληλες διαδικασίες άναθεώρησης, τόσο πριν τήν Ένδιάμεση Συμφωνία μεταξύ Έλλάδας και Σκοπίων, όσο, αλλά και μέ τήν Συμφωνία τής Άχρίδας, οί όποιες άπάλειψαν κάποιες άπό τις άκραίες άναφορές άφήνοντας όμως πολλά προβληματικά σημεία.

Τό Σύνταγμα καθορίζει ως «Μακεδονική» τή γλώσσα, ενώ όρίζει ότι ή ίθαγένεια τών πολιτών είναι ή «ίθαγένεια τής Δημοκρατίας τής Μακεδονίας».

Είναι προφανές ότι δέν μπορεί να ύπάρξει συμφωνία ή όποία θα είναι *erga omnes* και θα κλείνει κάθε παράθυρο στόν άλυτρωτισμό και τόν «Μακεδονισμό», έάν παραμείνει συνταγματικά κατοχυρωμένη ή όνομασία «Δημοκρατία τής Μακεδονίας» σέ ό,τι άφορά τήν ίθαγένεια και ό όρος «Μακεδονική» άναφορικά μέ τή γλώσσα.

Παραθέτουμε ένδεικτικά κάποια άπό τά έπίμαχα άποσπάσματα άπό τό Σύνταγμα τής ΠΓΔΜ:

-Άρχικό προοίμιο

«...Λαμβάνοντας ως σημείο έκκίνησης τής ιστορικής, πολιτιστικής και πνευματικής και τής κρατικής κληρονομίας του Μακεδονικού Λαού και του άγώνα του μέσω τών αίωνων για έθνική και κοινωνική έλευθερία καθώς και για τήν δημιουργία του δικού του κράτους και είδικά τις παραδόσεις τής πολιτειακής κατάστασης και νομιμότητας τής Δημοκρατίας του Κρουσόβου και τών ιστορικών άποφάσεων τής Άντιφασιστικής Συνέλευσης τής Λαί-

κής Άπελευθέρωσης τής Μακεδονίας (Anti-Fascist Assembly of the People's Liberation of Macedonia), μαζί μέ τήν συνταγματική και νομική συνέχεια του Μακεδονικού κράτους σαν κυρίαρχη Δημοκρατία έντός τής Όμοσπονδιακής Γιουγκοσλαβίας και τήν έλεύθερα διακηρυχθείσα βούληση τών πολιτών τής Δημοκρατίας τής Μακεδονίας στό δημοψήφισμα τής 8ης Σεπτεμβρίου 1991, όπως και τό ιστορικό γεγονός ότι ή Μακεδονία ιδρύθηκε ως έθνικό κράτος του Μακεδονικού λαού, στην όποία προβλέπεται πλήρης ισότητα ως πολίτες και μόνιμη συνύπαρξη του Μακεδονικού λαού μέ τους Άλβανούς, τους Τούρκους, τους Βλάχους, τους Ρομανί και άλλες έθνικότητες που ζούν στην Δημοκρατία τής Μακεδονίας.

....ή Βουλή τής Δημοκρατίας τής Μακεδονίας έγκρίνει τό ΣΥΝΤΑΓΜΑ τής ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ τής ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ».

Η τροπολογία στό προοίμιο βελτιώνει τις διατυπώσεις αλλά και πάλι άναφέρεται σέ «Μακεδονικό» λαό μέ παραπομπές στην Δημοκρατία του Κρουσόβου και στό ASNOM, που άποτέλεσαν τις κολυμβήθρες του «Μακεδονισμού» και του άγώνα για τήν «άπελευθέρωση» τής Μακεδονίας και τής δημιουργίας «Μακεδονικού» κράτους.

- Τροπολογία 4. Προοίμιο

«Οί πολίτες τής Δημοκρατίας τής Μακεδονίας, ό Μακεδονικός λαός καθώς και οί πολίτες που ζούν έντός τών συνόρων της, και είναι μέλη του Άλβανικού λαού, του Τουρκικού λαού, του βλάχικου, του Σερβικού, του Ρομανί, του Βοσνιακού λαού και άλλων παίρνουν τήν ευθύνη για τό παρόν και τό μέλλον τής πατρογονικής γής, γνωρίζοντας και εύγνωμώνοντας τους προγόνους για τις θυσίες και τήν άφοσίωση τους στόν άγώνα τους για τή δημιουργία ένός άνεξάρτητου και κυρίαρχου κράτους τής Μακεδονίας και ύπεύθυνοι για τις μελλοντικές γενεές να διατηρήσουν και να άναπτύξουν ό,τι είναι πολύτιμο άπό τήν πλούσια πολιτιστική κληρονομιά και τή συνύπαρξη έντός τής Μακεδονίας, τά ίσα δικαιώματα και ύποχρεώσεις

έναντι του κοινού καλού – Δημοκρατίας της Μακεδονίας – σύμφωνα με την παράδοση της Δημοκρατίας του Κρούσοβο και τις αποφάσεις της Αντιφασιστικής Λαϊκής Απελευθερωτικής Συνέλευσης της Μακεδονίας (ASNOM) και το δημοψήφισμα της 8ης Σεπτεμβρίου, 1991, αποφάσισαν να συστήσουν τη Δημοκρατία της Μακεδονίας ως ανεξάρτητο και κυρίαρχο κράτος...»

-Τὰ ἄρθρα 4 καὶ 7 τοῦ συντάγματος καθορίζουν τὴν ἰθαγένεια καὶ τὴν γλῶσσα ὡς «Μακεδονική»:

Ἄρθρο 4

«Οἱ πολῖτες τῆς Δημοκρατίας τῆς Μακεδονίας ἔχουν τὴν ἰθαγένεια τῆς Δημοκρατίας τῆς Μακεδονίας...».

Ἄρθρο 7

«Ἡ Μακεδονικὴ γλῶσσα στὴν γραπτὴ μορφή χρησιμοποιεῖ τὸ Κυριλλικὸ ἀλφάβητο καὶ εἶναι ἡ ἐπίσημη γλῶσσα τῆς Δημοκρατίας τῆς Μακεδονίας...».

Βασικὸ στοιχεῖο ἀλυτρωτισμοῦ στὸ Σύνταγμα εἶναι καὶ τὸ ἄρθρο 49 ποῦ ἀναφέρεται στὸ ἐνδιαφέρον τῆς χώρας γιὰ «Μακεδονικὲς» μειονότητες «σὲ γειτονικὲς χώρες» καὶ «ἐκπατρισμένους Μακεδόνες»:

Ἄρθρο 49

«Ἡ Δημοκρατία ἐνδιαφέρεται γιὰ τὸ καθεστῶς καὶ τὰ δικαιώματα ἐκείνων τῶν προσώπων ποῦ ἀνήκουν στὸν Μακεδονικὸ Λαὸ σὲ γειτονικὲς χώρες καθὼς καὶ γιὰ τοὺς ἐκπατρισμένους Μακεδόνες...».

Τροπολογία 2 (στὸ ἄρθρο 49)

«Στὴν ἄσκηση αὐτοῦ ἡ Δημοκρατία δὲν θὰ παρεμβαίνει στὰ κυριαρχικὰ δικαιώματα ἄλλων κρατῶν ἢ στὶς ἐσωτερικὲς ὑποθέσεις τους». Αὐτὴ ἡ ἀναφορά, ἀποτέλεσμα τῶν ἐλληρικῶν παρεμβάσεων, σαφῶς καὶ δὲν ἀνατρέπει τὸν ἀλυτρωτισμὸ ποῦ καλλιεργεῖται μέσῳ τῆς διεκδίκησης ἀναγνώρισης ὑποτιθέμενης «Μακεδονικῆς» μειονότητας στὴν ἑλληνικὴ Μακεδονία.

– Ἐπίσης καὶ τὸ ἄρθρο 119 θὰ πρέπει νὰ ἀλλάξει καθὼς ὀρίζει ὅτι οἱ διεθνεῖς συμφωνίες

τῆς χώρας συνάπτονται στὸ ὄνομα τῆς ... «Δημοκρατίας τῆς Μακεδονίας».

Ἐὰν δὲν ὑπάρξει συνταγματικὴ ἀναθεώρηση, ὁ πρόεδρος τῆς γειτονικῆς χώρας θὰ ἐμφανισθεῖ νὰ ὑπογράψει διεθνή Συμφωνία π.χ. γιὰ τὴν ἀλλαγὴ τῆς ὀνομασίας τῆς χώρας, εἰς τὸ ὄνομα τῆς «Δημοκρατίας τῆς Μακεδονίας», ὀδηγώντας αὐτομάτως στὴν διπλὴ ὀνομασία.

Ἄρθρο 119

«Οἱ διεθνεῖς Συμφωνίες συνάπτονται στὸ ὄνομα τῆς Δημοκρατίας τῆς Μακεδονίας ἀπὸ τὸν πρ. τῆς Δημοκρατίας τῆς Μακεδονίας ...»

Ἡ τροπολογία ποῦ ἀναφέρεται στὰ σύνορα τῆς «Δημοκρατίας τῆς Μακεδονίας» (τροπολογία 1) ἀναφέρει :

«Ἡ Δημοκρατία τῆς Μακεδονίας δὲν ἔχει ἐδαφικὲς ἀξιώσεις ἐναντι ὁποιοῦδήποτε γειτονικοῦ κράτους. Τὰ σύνορα τῆς Δημοκρατίας τῆς Μακεδονίας μποροῦν νὰ ἀλλάξουν μόνο σὲ συμφωνία μὲ τὸ Σύνταγμα καὶ στὴν ἀρχὴ τῆς ἐλεύθερης βούλησης, καθὼς καὶ σὲ συμφωνία μὲ τοὺς γενικῶς ἀποδεκτοὺς διεθνεῖς κανόνες.»

Αὐτὴ ἡ ἀναφορὰ ποῦ ἀφήνει ἀνοικτὸ τὸ ἐνδεχόμενον ἀλλαγῆς τῶν συνόρων τοῦ κράτους ἀποτελεῖ κορυφαῖο δείγμα ἀλυτρωτισμοῦ...

Προβληματικὴ γιὰ τὴν Ἑλλάδα εἶναι καὶ ἡ ἀναφορὰ τόσο στὸ **ἀρχικὸ κείμενον τοῦ Συντάγματος ὅσο καὶ στὴν Τροπολογία 7, σὲ «Μακεδονικὴ Ὁρθόδοξη Ἐκκλησία»** ἡ ὁποία ἀποτελεῖ σχισματικὴ Ἐκκλησία. Ἡ ἀναφορὰ αὐτὴ ἀποτελεῖ ἕναν ἀπὸ τοὺς λόγους, ποῦ ἡ Ἱερά Σύνοδος τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδας ἔχει υἱοθετήσει σκληρὴ θέση στὸ θέμα τῆς ὀνομασίας.

Καθὼς ὅλα τὰ τελευταῖα χρόνια ἡ σκοπιανὴ πλευρὰ ἔχει τηρήσει σιγὴ γιὰ τὸ θέμα τῆς Συνταγματικῆς Ἀναθεώρησης, εἶναι σαφές ὅτι χωρὶς νὰ ἐπιλυθοῦν ὅλα αὐτὰ τὰ ζητήματα ποῦ ἀναφέρθηκαν, μέσῳ ἀλλαγῆς τοῦ Συντάγματος τῆς γειτονικῆς χώρας, ὥστε καὶ συνταγματικὰ νὰ κατοχυρωθεῖ ἡ ἐσωτερικὴ καὶ διεθνῆς χρῆση τοῦ νέου ὀνόματος, δὲν θὰ μπορεῖ νὰ ὑπάρξει λύση τοῦ ὀνοματολογικοῦ.

Σκοπιανή παγίδα

Τού Σαράντου Καργάκου, ιστορικού

Καμμιά ύποχώρηση στο Σκοπιανό. Δεκαετίες τώρα οι Σκοπιανοί μάς δουλεύουνε γαζί ψιλό! Οί πρόσφατες τάχα ύποχωρήσεις είναι προσχηματικές για να δημιουργήσουν πάλι στην Ελλάδα άστάθεια και ως προς τα έσω-τερικά της και ως προς τήν έξωτερική της πολιτική. Ήδη στο κομματικό πανηγύρι άρχισε χορός τρελός –για να μήν πούμε χορός τών τρελών. Δηλώσεις, αντιδηλώσεις, ύποδηλώσεις, λαϊκές για να μήν πούμε τραγικές – έκδηλώσεις. Τέτοιες έγιναν πολλές στο παρελθόν αλλά το άποτέλεσμα ήταν μηδενικό. Στα άποκαλυπτήρια του χολιγουντιανού άνδριάντα του Άλεξάνδρου στα Σκόπια παραβρέθηκε και ο άκατανόμαστος Κλίντον, πού ως πρόεδρος είχε δηλώσει στους όμογενείς ότι ποτέ δέν θα άναγνωρίσει τα Σκόπια με το όνομα Μακεδονία. **«Τάξε στο Ρωμιό και ούτος σου δίνει τήν ψυχή του».** Λέγανε κάποιοι ύψηλοι διανοητές στις άρχές τής δεκαετίας του '90: «Τό όνομα Μακεδονία είναι ή ψυχή μας»! Μετά οί πλείστοι λιγοψύχησαν. Και άρχισε το δόσιμο τής ψυχής μας. Σήμερα παρακολουθούμε ένα θλιβερό πολιτικό λεκτικό γαϊτανάκι. Άλλα λέει ο ένας, άλλα λέει ο άλλος. **Όμως το ζήτημα δέν είναι κομματικό είναι έθνικό.**

...

Όποιοδήποτε όνομα κι αν υιοθετηθεί για το σκοπιανό μόνρφωμα, τίποτα δέν θα αλλάξει, έφóσον οί Σκοπιανοί έπισήμως κατά έθνότητα θα προβάλλονται ως Μακεδόνες, άρα και ως κληρονόμοι τής Μακεδονικής ιστορικότητας. Ένθυμούμαι τις μάχες πού έδινε ο άείμνηστος φίλος μου Κων/νος Λιάμπας, άρχαιοφύλακας στα Λευκάδια και άριστος γνώστης τής σλαβικής, όταν άκουγε τους Σκοπιανούς ξεναγούς να λένε στα άπ' αυτούς οδηγούμενα κοπάδια Γιουγκοσλάβων ότι **«αυτά πού βλέπετε τα έφτιαξαν οί πρόγονοί μας προτού τους διώξουν οί Έλληνες»!**

Οί όποιοι μάλιστα Έλληνες –κατά το λέγειν τών Σκοπιανών– έγραψαν τα όνόματά τους στον Τάφο Λύσσωνος και Καλλικλέους για να φαίνεται Έλληνικός!

Οί Σκοπιανοί προτού γίνουν άριστοτέχνες στην κατασκευή πλαστών χαρτονομισμάτων, ήσαν άριστοτέχνες στην πλαστογραφία τής Ιστορίας. Άλλ' όπως δίδασκε ο Γκαίμπελς, ή προπαγάνδα δέν χρειάζεται να είναι κομψή για το λαό πρέπει να είναι χοντρή. Όσο πιό χοντρά είναι τα ψέματα, τόσο περισσότερο γίνονται πιστευτά.

Άς αφήσουμε τα άστεία για το κατέβασμα τών άνδριάντων του Φιλίππου και του Άλεξάνδρου ή για τήν άπάλειψη κάποιων όνομασιών από δρόμους και πλατείες. Όταν τα Σκόπια τρυπώσουν στο ΝΑΤΟ και στην Εύρωπαϊκή Ένωση, ποιός θα τους έμποδίσει να στήσουν ξανά τους άνδριάντες και να ξαναγράψουν τα όνόματα; Μπορεί ο κ. Ζάεφ να είναι καλοθέλητος. Άλλά αν ύποχωρήσει πέρα από μιá όρισμένη γραμμή, ποιός άποκλείει μιá άποπειρα δολοφονίας, όπως έγινε με τόν μακαρίτη τόν Γκληγκόρωφ πού μιá έκρηξη τόν άφησε μισό;

Άς μήν ξεχνάμε ότι ή Εύρωπαϊκή Ένωση είναι το καλύτερο πιόνι τής Γερμανίας. Ένώ οί Έλληνες ξεχνούν, οί Γερμανοί δέν ξεχνούν. Δέν ξεχασαν ότι μόνον οί Έλληνες και οί Γιουγκοσλάβοι είχαν τή μεγαλύτερη αντίσταση στην κατοχή τής Βέρμαχτ. Διέλυσαν –φυσικά έπικουρούμενοι και από τους Άμερικάνους– τήν Γιουγκοσλαβία, τώρα είναι σειρά να διαλύσουν και τήν Ελλάδα.

Άς προσέξουν οί πολιτικοί μας. Τα έθνικά θέματα δέν παίζονται σαν το μπαλάκι του πίνγκ – πόνγκ. Δέν προσφέρονται για κομματικές άντιπαραθέσεις. Αν δέν αντιμετωπισθούν υπεύθυνα και σοβαρά, γίνονται συρρίγιο και κάποιοι μεταγενέστεροι θα το πληρώσουν άκριβά.

ΜΠΑΜΠΙΝΙΩΤΗΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ
ΓΛΩΣΣΟΛΟΓΟΣ

ΓΛΩΣΣΙΚΕΣ ΠΑΡΑΧΑΡΑΞΕΙΣ:

Ἡ «Μακεδονική» τῶν Σκοπίων

Ἡ γλωσσική πλευρά τοῦ Σκοπιανοῦ

Εἶναι ἀληθινὰ ἀξιο περιεργείας (καὶ μελέτης) πῶς μὴ τόσο μικρὴ χώρα, τὰ Σκόπια, μπορεῖ νὰ ἔχει τόσο μεγάλες φιλοδοξίες (καὶ ἀπαιτήσεις) ἀλλὰ καὶ τόσο μικρὴ ἐπαφή μὲ τὴν πραγματικότητα. Ἐπειδὴ μάλιστα τὶς τελευταῖες ἐβδομάδες στὴν (ἔξωθεν ὑπαγορευόμενη) πολιτικὴ τῶν Σκοπίων «παίζει» καὶ τὸ θέμα τῆς γλώσσας, τῆς (ψευδώνυμης) «μακεδονικῆς» γλώσσας τῶν Σκοπίων καὶ τῆς (ἐπινοηθείσης) «μειονότητας» ποὺ μιλάει δῆθεν ἐπίσης τὴ «Μακεδονικὴ» τῶν Σκοπίων, ἀξίζει νὰ ποῦμε τὰ πράγματα μὲ τὸ «ἐπιστημονικὸ» ὄνομά τους, ὅπως τὸ ἔχουμε κάνει ἤδη ἀπὸ τὸ 1992 μὲ τὸν συλλογικὸ τόμο ποὺ ἐκδώσαμε μὲ τίτλο «Ἡ γλώσσα τῆς Μακεδονίας: Ἡ ἀρχαία Μακεδονικὴ

καὶ ἡ ψευδώνυμη γλώσσα τῶν Σκοπίων» (Ἄς σημειωθεῖ ὅτι ἡ Ἑλληνικὴ Πολιτεία δὲν ἔστερξε ποτὲ –μολονότι ζητήθηκε– νὰ προβεῖ σὲ μιὰ ἔκδοση τοῦ βιβλίου στὴν ἀγγλικὴ γλώσσα, ὥστε νὰ γίνουν εὐρύτερα γνωστὲς οἱ ἑλληνικὲς ἐπιστημονικὲς θέσεις ἐπὶ τοῦ θέματος).

Ὅσο ἐνδιαφέρει τὸ θέμα μας καὶ γιὰ νὰ καταλάβει ὁ ἀναγνώστης τί πράγματι συμβαίνει, ἐξηγοῦμε ὅτι ἔχουμε τρεῖς γλώσσες ποὺ εἴτε διαφέρουν τελείως μεταξὺ τους (ἢ Ἑλληνικὴ τῆς Μακεδονίας ἀπὸ τὴ σερβοβουλγαρικὴ γλώσσα τῶν Σκοπίων καθὼς καὶ ἀπὸ τὴ βουλγαρικὴ προελεύσεως διάλεκτο ποὺ εἶναι γνωστὴ ὡς Σλαβομακεδόνικα) εἴτε διαφέρουν μερικῶς (ἢ Σερβοβουλγαρικὴ τῶν Σκοπίων

από το βουλγαρικό ιδίωμα που μιλήθηκε –σέ περιορισμένη έκταση– σέ συννοριακές περιοχές τής Ελλάδος από Έλληνες όμιλητές, οί όποιοι μαζί μέ τήν Έλληνική γνώριζαν –οί μεγαλύτερες ηλικίες– και τά λεγόμενα ως «Σλαβομακεδόνικα»).

Ή Έλληνική τής Μακεδονίας

Είναί ή κατεξοχήν Μακεδονική, δηλ. ή Έλληνική που μιλούσαν οί Έλληνες τής Μακεδονίας από τήν αρχαιότητα και –στην εξέλιξή της– μέχρι σήμερα. Πρόκειται για τή γλώσσα του Φιλίππου, του Μεγάλου Αλεξάνδρου και των άλλων Έλλήνων τής αρχαίας Μακεδονίας, για μιá αρχαία δηλ. ελληνική διάλεκτο δωρικού περισσότερο χαρακτήρα, που χρησιμοποιήθηκε κυρίως στον προφορικό λόγο, άφου στον γραπτό λόγο και στον επίσημο προφορικό λόγο υιοθετήθηκε νωρίς, για πολιτικούς λόγους, ή άττική διάλεκτος στην όποία σώζονται χιλιάδες επιγραφών από τή Μακεδονία.

Ή Σερβοβουλγαρική τών Σκοπίων

Είναί ή πρόσφατη –μέσα του 20ου αιώνα– γλώσσα του κράτους τών Σκοπίων (τό όποιο ιδρύθηκε, ως γνωστόν, επί Τίτο τό 1944). **Πρόκειται για μιá βουλγαρική γλώσσα** (ό αρχικός πληθυσμός τής περιοχής ήταν βουλγαρικός και πάντοτε οί Βούλγαροι διεκδικούσαν αυτή τήν περιοχή που θεωρούσαν δική τους –άλλωστε οί κάτοικοι τής περιοχής όνομάζονταν *Bugarí* «Βούλγαροι»!). **Ή γλώσσα αυτή, μέ τεχνητό καθαρώς τρόπο, από όμάδα γλωσσολόγων που συγκροτήθηκε επί τούτω**

«έκσερβίστηκε»(!), εισηχθησαν δηλ. σ' αυτήν λεξιλόγιο και γραμματικά στοιχεία από τις γύρω περιοχές που μιλούσαν Σερβικά, ώστε να μειωθεί ό βουλγαρικός γλωσσικός χαρακτήρας της και να αποκτήσει σερβική γλωσσική μορφή, που ήταν άπáιτηση τής Ένωμένης Σερβίας του Τίτο, τής Γιουγκοσλαβικής δηλαδή Δημοκρατίας. **Άρα, ή γλώσσα τών Σκοπίων είναι μιá σερβοβουλγαρική γλώσσα**, μιá τεχνητά έκσερβισμένη Βουλγαρική, που επιβλήθηκε ως επίσημη γλώσσα για προφανείς λόγους και που οί Βούλγαροι τήν όνόμασαν «κολισεφσική» γλώσσα (ως επινόηση και έκτέλεση του Σκοπιανού πολιτικού Κολισέφσκι!). Άπό μόνοι τους οί Σκοπιανοί έδωσαν σ' αυτή τή γλώσσα, τή Σερβοβουλγαρική, τήν παραπλανητική και ψευδώνυμη όνομασία «Μακεδονική» (!), ώστε να αποφύγουν τις βουλγαρικές διεκδικήσεις και να αποκρύψουν μαζί τή βουλγαρική προέλευση τής γλώσσας τους. Περαιτέρω, για να ιδιοποιηθούν μέ τόν τρόπο αυτόν μιáν όνομασία (Μακεδονική) που τους προσέδιδε κύρος και ιστορικό βάθος (μέσω τής πλαστής ταύτισής τους μέ τό ένδοξο και παγκοσμίως γνωστό όνομα τής Μακεδονίας του Μ. Αλεξάνδρου) και, τέλος, –έπειδή τό θράσος τους δέν έχει όρια... (ας θυμηθούμε τό άεροδρόμιο «Μ. Αλέξανδρος» τών Σκοπίων (!) και τους Σκοπιανούς στρατιώτες μέ αρχαιοελληνική ένδυμασία και σάριζα (!) που ύποδέχτηκαν στα Σκόπια τόν αρχηγό τής φυλής τών Χούνζα στο Πακιστάν ως άπογόνους του Μ. Αλεξάνδρου (!)– για να προβούν σε πιθανές διεκδικήσεις όψέποτε θα δινόταν εύκαιρία άλλαγής τών συνόρων στα Βαλκάνια. Μέ τήν άνοχή και τήν άβελτηρία τής επίσημης Έλληνικής Πολιτείας (μη ξεχνάμε ότι στις δεκαετίες '70 και '80 έθεωρείτο «έθνι-

κιστικό» νὰ μιλάς γιὰ τὶς παραχαράξεις τῶν Σκοπιανῶν, στὴν ἐποχὴ δὲ τοῦ Τίτο, γιὰ ἄλλους λόγους ἢ ἀναφορὰ σὲ τέτοια θέματα ἐθεωρεῖτο ταμπού!) ἢ ὀνομασία «Μακεδονία» γιὰ τὰ Σκόπια καὶ «μακεδονικὴ γλῶσσα» γιὰ τὴ Σερβοβουλγαρικὴ τῶν Σκοπίων διαδόθηκαν εὐρύτερα καὶ σχεδὸν καθιερώθηκαν διεθνῶς, δίνοντας ἔτσι τὸ μοναδικὸ ἐπιχείρημα πού, μὲ κάποια δόση ἀληθείας, ὑπερχρησιμοποιοῦν οἱ Σκοπιανοί.

Τὰ λεγόμενα «Σλαβομακεδόνικα»

Εἶναι μιὰ διάλεκτος ἐλάχιστων ἐλληνοβουλγαρικῶν συνοριακῶν περιοχῶν, ὅπου ἓνας μικρὸς ἀριθμὸς Ἑλλήνων παράλληλα μὲ τὴν Ἑλληνικὴ γινώριζαν (οἱ παλαιότεροι) καὶ μιὰ βουλγαρικὴ προελεύσεως διάλεκτο, ὅπως συμβαίνει ἀνέκαθεν καὶ παγκοσμίως μὲ μερικές συνοριακές ὁμάδες τοῦ πληθυσμοῦ πλείστων χωρῶν. Ἄς σημειωθεῖ ὅτι λόγω τοῦ δίγλωσσου χαρακτῆρα τῶν ὁμιλητῶν καὶ λόγω τῆς διαφορετικῆς βουλγαρικῆς διαλεκτικῆς προέλευσής της καί, βεβαίως, λόγω τοῦ ὅτι αὐτὴ ἢ (ἀποκλειστικὰ προφορικῆ) διάλεκτος δὲν ἐκσερβίστηκε, ὅπως ἡ Βουλγαρικὴ τῶν Σκοπίων, τὰ λεγόμενα «Σλαβομακεδόνικα» δὲν ταυτίζονται μὲ τὴ Σερβοβουλγαρικὴ τῶν Σκοπίων. Τὰ Σκόπια, βεβαίως, μὲ (ἀμερικανικῆς ἐμπνεύσεως;) Γκρουεφσκικὴ ἐπίνοηση ἄρχισαν πρόσφατα νὰ προκαλοῦν, ἰσχυριζόμενα ὅτι τὰ λεγόμενα «Σλαβομακεδόνικα» εἶναι ἢ ἴδια δῆθεν γλῶσσα μὲ τὴν ψευδώνυμη «Μακεδονικὴ» τῶν Σκοπίων καὶ ἄρα στὴν Ἑλλάδα ὑπάρχει λόγω τῆς γλώσσας σκοπιανὴ μειονότητα, πού πρέπει νὰ ἀναγνωρίσει ἡ Ἑλλάδα!... Πρόκειται γιὰ παρανοϊκὴ σύλληψη, πού

προσφέρεται γιὰ εὐφάνταστη θεατρικὴ παράσταση μὲ πιθανὸν τίτλο «Ἀπὸ τὸν Κολισέφσκι στὸν Γκρουέφσκι»!

Οἱ τρεῖς γλωσσικὲς παραχαράξεις

Ἀπὸ τὴ σύντομη αὐτὴ προσέγγιση ἑνὸς πολὺ μεγάλου στῆ σημασία του θέματος μὲ ποικίλες προεκτάσεις (ἐθνικὲς, πολιτικὲς, ἱστορικὲς, πολιτισμικὲς κ.ἄ.) φαίνονται, νομίζω, οἱ γλωσσικὲς παραχαράξεις πού ἔχουν διαπραχθεῖ ἀπὸ πολιτικά, κυρίως, πρόσωπα μιᾶς μικρῆς χώρας πού δὲν τὴ χωρίζει, στὴν πραγματικότητά, τίποτε ἀπὸ τὴν Ἑλλάδα. Πρῶτὴ γλωσσικὴ παραχάραξη εἶναι ἐκείνη τοῦ ὀνόματος τῶν Σκοπίων, πού ἀνεχτήκαμε –εἶναι ἀλήθεια καὶ εἶναι δική μας ἀσυγχώρητὴ ἱστορικὴ εὐθύνη– νὰ ὀνομασθεῖ Μακεδονία ὅτι προηγουμένως ἀποκαλεῖτο «περιοχὴ τοῦ Βαρδάρη» (Vardarska Banovina). Δεύτερη γλωσσικὴ παραχάραξη τῆς Βουλγαρικῆς ἢ Σερβοβουλγαρικῆς γλώσσας τῶν Σκοπίων ὡς Μακεδονικῆς (μὲ προφανεῖς συνειρμικὲς συνδέσεις καὶ σκόπιμες συγχύσεις μὲ τὴν Ἑλληνικὴ τῆς Μακεδονίας). Τρίτὴ γλωσσικὴ παραχάραξη –ἐξίσου ἀπύθμενης θρασυτήτας– εἶναι ἡ προσπάθεια δημιουργίας σλαβομακεδονικῆς μειονότητας στὴν Ἑλλάδα μὲ βάση τὴ δῆθεν ταυτότητα τῆς γλώσσας μικρῆς ὁμάδας Ἑλλήνων μὲ τὴν ψευδώνυμη Μακεδονικὴ τῶν Σκοπίων καὶ τὸ ψευδεπίγραφο Μακεδονικὸ κράτος τῶν Σκοπίων.

Ἡ ὅλη ὑπόθεση θὰ ἦταν γιὰ γέλια, ἂν εἶχαμε μόνο δεῖξει ἐγκαίρως στὴ διεθνή Κοινότητα πόσο γελοία εἶναι. Τώρα ἔχει γίνεи καὶ προκλητικὴ καὶ ἴσως ἔξωθεν πολλαπλῶς ἐκμεταλλεύσιμη καθ' ἑαυτὴν καὶ στίς προεκτάσεις της.

Φράγκος Φραγκούλης: Θὰ μᾶς βροῦν μπροστά τους, ὅ,τι κι ἂν σημαίνει αὐτό

ΟΜΙΛΙΑ ΣΤΟ ΣΥΛΛΑΛΗΤΗΡΙΟ ΤΗΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

ΕΠΙΤΙΜΟΣ ΑΡΧΗΓΟΣ ΓΕΣ

«**Ἡ Μακεδονία εἶναι καὶ παραμένει ἑλληνική. Ἡ Μακεδονία μᾶς βλέπει, ἤδη εἴμαστε κάτω ἀπὸ τὸ ἀγάλμα τοῦ Μεγάλου Ἀλεξάνδρου, κάτω ἀπὸ τὸ μνημεῖο του,**» ἀνέφερε στὴν ὁμιλία του στὸ συλλαλητήριο γιὰ τὴν ὀνομασία τῶν Σκοπίων, ὁ στρατηγὸς ἐν ἀποστρατεία καὶ ἐπίτιμος ἀρχηγὸς τοῦ ΓΕΣ, Φραγκούλης Φράγκος. Ὁ κ. Φράγκος ἔστρεψε τὰ βέλη του κατὰ τοῦ Πρωθυπουργοῦ γιὰ τὴ δήλωσή του ὅτι εἶναι «μισὸς Μακεδόνας», τὴν ὁποία ὁ κ. Τσίπρας συνόδευσε μὲ τὴν ἐκτίμηση ὅτι δὲν εἶναι παράλογη μὰ σύνθετη ὀνομασία πὺ θὰ περιέχει τὸν ὄρο Μακεδονία.

«**Εἶναι μισοὶ Μακεδόνες γιατί θέλουν σύνθετη ὀνομασία... Γιατί πήγαν κατευθεῖαν στὸ μηδὲν καὶ δὲν εἶπαν ἐμεῖς δὲν ὑποχωροῦμε μὲ τίποτα,**» ἐπεσήμανε ὁ κ. Φράγκος, προειδοποιώντας ὅτι «**Θὰ μᾶς βροῦν μπροστά τους, ὅ,τι κι ἂν σημαίνει αὐτό. Δὲν εἴμαστε ἔρμαια, δὲν θὰ μᾶς κάνουν αὐτοὶ ὅ,τι θέλουν.**» «**Ἡ Μακεδονία εἶναι μία καὶ εἶναι ἑλληνική,**» εἶπε ὁ στρατηγὸς Φράγκος. Ἀναφερόμενος στὴν κυβέρνηση, τόνισε ὅτι «**στὰ μνημόνια ὑπέγραψαν γιὰ 99 χρόνια νὰ περάσει ἡ δημόσια περιουσία στοὺς ξένους μὲ τὰ ΤΑΙΠΕΔ κι ὅλα τὰ σχετικά. Καλῶ ὅλους ἐμᾶς νὰ προστατεύσουμε τὴ Μακεδονία μας, γιατί τὰ ἄλλα θὰ τὰ ξεπεράσουμε, δὲν μᾶς ἀπασχολοῦν. Ἄλλὰ ὀρισμένα πράγματα πρέπει νὰ τὰ ἀκούσουν καὶ νὰ τὰ καταλάβουν.**» Ἡ Μακεδονία εἶναι μία καὶ εἶναι ἑλληνική καὶ ὅπως εἶπε καὶ ὁ Θεόδωρος

Κολοκοτρώνης «**Ψηλά τὸ κεφάλι ὠρέ.**» «**Ἡ ψυχὴ αὐτοῦ τοῦ ὀνόματος εἶναι τὰ ἴδια μᾶς τὰ σωθικά,**» ἀνέφερε χαρακτηριστικὰ σὲ ἄλλο σημεῖο τῆς ὁμιλίας του.

«**Ἀπαιτοῦμε ἀπὸ τὴν ἑλληνική κυβέρνηση καθαρὸ δημοψήφισμα, δηλαδή νὰ ἀποτραπῆ νὰ ὑφίσταται ἡ λέξη Μακεδονία στὴν ὀνομασία τῶν Σκοπίων καὶ τὸ ἐρώτημα νὰ εἶναι μονολεκτικό: ναι ἢ ὄχι,**» ἀνέφερε χαρακτηριστικὰ. Νὰ δώσουν τὸ δικαίωμα ψήφου στοὺς Ἕλληνες τοῦ ἐξωτερικοῦ, κάτι πὺ ἀποφεύγουν ἀπὸ τὸ 1975. Νὰ προηγηθεῖ δημοψήφισμα πρὶν τὴν ὑπογραφή τῆς ὁποίας συμφωνίας στὴν πΓΔΜ. Ὁ κ. Φράγκος κάλεσε τὸν κόσμο «**νὰ σηκώσει στὰ χέρια του τὴ Μακεδονία,**» ἐνῶ ἀνέφερε ὅτι ἀπαίτησή τους εἶναι νὰ ἀποσυρθοῦν τὰ ἀγάλματα ἀπὸ τὴ Νυτίσνεϊλαντ τῶν Σκοπίων, καθὼς καὶ νὰ ἀλλάξει ὄνομα τὸ ἀεροδρόμιο.

«**Δὲν θὰ ἐπιτρέψουμε σὲ κανέναν κύριο Νίμιτς νὰ μᾶς κουνᾷ τὸ δάχτυλο καὶ νὰ μᾶς ἐπιβάλει ὅ,τι θέλει. Ἐὰν δὲν σεβαστοῦν τὴν ἱστορία μας καὶ ὑπογράψουν συμφωνία πὺ νὰ περιέχει τὸν ὄρο Μακεδονία θὰ μᾶς βροῦν μπροστά τους μὲ ὅ,τι σημαίνει αὐτό. Σήμερα μιλήσατε ἐσεῖς, ὁ κυρίαρχος λαὸς, φωνὴ λαοῦ ὀργὴ Θεοῦ,**» τόνισε. «**Δὲν θέλουμε νὰ τοὺς καταστρέψουμε, νὰ τοὺς διαλύσουμε τὸ κράτος, ἀλλὰ νὰ μᾶς σεβαστοῦν ἐπιτέλους. Δὲν τοὺς ἀπειλοῦμε (...). Ἡ Μακεδονία εἶναι μία καὶ εἶναι ἑλληνική,**» τόνισε ὁ πρῶην ἀρχηγός.

Νίκος Λυγερός:

Τὰ σύνορά μας εἶναι ἡ Ἱστορία μας

ΟΜΙΛΙΑ ΣΤΟ ΣΥΛΛΑΛΗΤΗΡΙΟ ΤΗΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ
ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ

Μὰς ἔχουν πεί για πιέσεις, δὲν ὑπάρχουν πιέσεις, ὑπάρχουν δικαιολογίες. Δὲν ὑπάρχει τίποτα πού νά μὴν μπορεῖ νά ἀποτραπεῖ. Ἐμεῖς ἔχουμε κυρίαρχη στρατηγική. Ἄν ὁ ἑλληνικός λαός δὲν κάνει λάθος, ἔμεῖς θά κερδίσουμε. Καὶ νά ξέρετε ἓνα πράγμα, τὰ κόμματα ὅταν κάνουν λάθη φεύγουν, οἱ κυβερνήσεις ὅταν κάνουν λάθη, πέφτουν.

Ὁ Ἑλληνισμός δὲν ἔχει πέσει ποτέ καὶ οὔτε πρόκειται. Θυμηθεῖτε ὅτι ἔμεῖς θά εἴμαστε ἐδῶ ἀκόμα καὶ μετὰ, ἀφοῦ θά ἔχουν φύγει μὲ τὴν οὐρὰ κάτω ἀπὸ τὰ σκέλια, γιατί δὲν θά ξέρουν τί νά πουν. **Ἐμεῖς θά εἴμαστε ἐδῶ μετὰ τις ἰδεολογίες, μετὰ τὰ κόμματα, μετὰ τις κυβερνήσεις.**

Ὁ Ἑλληνισμός θά μείνει ἐδῶ, ἐπειδὴ ἐδῶ εἶναι ἡ γῆ του. Εἴμαστε ἓνας λαός τῆς ἱστορίας. Κανένας δὲν μπορεῖ νά τὴν ἀγγίξει, γιατί εἴμαστε τοῦ Ἑλληνισμοῦ. Δὲν εἴμαστε μόνο Ἑλλάδα, ὁ Ἑλληνισμός εἶναι παντοῦ. Εἶναι δῶρο τοῦ Χρόνου στὴν Ἀνθρωπότητα. Ἄρα μὴν μπερδεύεστε, δὲν τὸ κάνουμε μόνο καὶ μόνο για τὸ τοπικό. **Τὰ σύνορά μας εἶναι ἡ Ἱστορία μας. Κανείς δὲν ἔχει δικαίωμα νά τὴν ἀγγίξει ὅ,τι καὶ νά λείει.** Ὁ Ἑλληνισμός δὲν εἶχε ποτέ κράτος σοβαρό. Ὁ Ἑλληνισμός δὲν ἔχει κράτος σοβαρό.

Ὁ Ἑλληνισμός δὲν θά ἔχει ποτέ κράτος σοβαρό, γιατί ἔμεῖς πᾶμε μὲ τις ἀξίες μας κι ὄχι μὲ τις ἀρχές. Ἄν συμφωνοῦν μαζί μας, τότε πᾶμε μαζί τους. Ἄν δὲν συμφωνοῦν, εἴμαστε πάλι ἐδῶ για νά τοὺς ποῦμε ὅτι ἡ συνέχεια θά γί-

νει μὲ ἑμάς. Δὲν θά σταματήσουμε αὐτὸν τὸν ἀγῶνα. Δὲν εἶναι τὸ τέλος. Νά ξέρετε ὅτι τὰ Σκόπια, ἂν δὲν τὸ θέλουμε ἔμεῖς, δὲν θά μποῦν ποτέ στὴν Εὐρωπαϊκή Ἑνωση, δὲν θά μποῦν ποτέ στὸ NATO. Εἶναι πάρα πολὺ ἀπλά τὰ πράγματα, μὴν μπερδεύεστε, μὴν σᾶς ἐπηρεάζει τίποτα. Ἐχουμε κυρίαρχη στρατηγική καὶ θά τὸ ἀποδείξουμε. Εἶναι μερικοὶ πού μᾶς λένε τόσες χώρες ἔχουν ἀναγνωρίσει τὰ Σκόπια, εἶναι λάθος, εἶναι μόνο τα Ἑνωμένα Ἐθνοῦ πού μποροῦν νά τὸ κάνουν ὅσες καὶ νά εἶναι.

Νά θυμάστε αὐτὸ πού ἔλεγε ὁ Ρίτσος κι ἀπὸ ὅ,τι ξέρω δὲν ἦταν δεξιός, ἔλεγε, για νά σὲ γονατίσουν πρέπει νά γονατίσεις. Ἐμεῖς δὲν τὸ μάθαμε αὐτό, δὲν γονατίζουμε, δὲν σκύβουμε τὸ κεφάλι, εἴμαστε ἐδῶ ὄρθιοι, ντόμπροι, σταράτοι γιατί εἴμαστε τῆς Ἱστορίας.

Μίκης Θεοδωράκης:

Ἡ Ἑλλάδα σήμερα ἔχει ἀνάγκη ἀπό πατριῶτες

Φίλοι καὶ Φίλες,

Σήμερα τὸ πρωὶ ἔλαβα μιὰ ποιητικὴ συλλογὴ ἀπὸ τὴν Θεσσαλονίκη καὶ σὰς διαβά-
ζω ἓνα ἀπόσπασμα σημαδιακό!

*Τὸ πνεῦμα Ὁ νοῦς
ἀνθίζουνε:*

*Μὲ τὸν Θαλή, τὸν Θουκυδίδη
τὸν Πρωταγόρα, τοὺς τραγικοὺς
τὸν Μπέρτολτ Μπρέχτ
τὸν Τσὲ
τὴν ἐπανάσταση
Τὴν τόλμη τοῦ Θεμιστοκλῆ
καὶ τοῦ Κολοκοτρώνη.*

Φίλοι καὶ φίλες, ἀφιερώνω τὴν ὁμιλία μου στὸν Ἕλληνα ποῦ μὰς ἔβγαλε ἀπὸ τὸν Ὄθωμανικὸ ζυγὸ καὶ ποῦ πέθανε σὰν σήμε-
ρα, στίς 4 τοῦ Φλεβάρη τοῦ 1843, πρὶν ἀπὸ
175 χρόνια, τὸν Θεόδωρο Κολοκοτρώνη.

Ἐγὼ δὲν ντρέπομαι, ὅπως οἱ ἔθνομηδε-
νιστὲς ποῦ μὰς κυβερνοῦν, νὰ παραμείνω
πιστὸς στίς ἱερὲς σκιὲς τῶν προγόνων μας
ποῦ μὰς δίδαξαν τὴν ἀγάπη καὶ τὴ θυσία
γιὰ τὸ Ἔθνος καὶ τὴν Πατρίδα -μιὰ πατρί-
δα ποῦ σέβεται καὶ ἀγαπᾷ ὅλες τὶς πατρίδες
τοῦ κόσμου- νὰ εἶμαι πατριώτης διεθνιστὴς
καὶ συνάμα νὰ περιφρονῶ καὶ νὰ μάχομαι
τὸν φασισμό σὲ ὅλες του τὶς μορφές καὶ
πρὸ παντὸς στὴν πιὸ πονηρὴ, ἀπατηλὴ καὶ
ἐπικίνδυνη μορφή του, τὴν «ἀριστεριστικὴ».

Σὰν αὐτὴ μὲ τὶς ὁμαδοῦλες τῶν ἐξτρε-
μιστῶν ποῦ εἶναι σκέτοι καὶ δειλοὶ τρομο-
κράτες.

Σὰν αὐτὴ τῶν μειοψηφιῶν ποῦ κυβερ-
νοῦν καὶ καταστρέφουν τὴ χώρα ὄχρω-
μένοι πίσω ἀπὸ τὶς ἐκλογικὲς ἀλχημείες τῶν
ἀστῶν πολιτικῶν καὶ ποῦ εἶναι πονηροί,
θλιβερὲς ἀποφύσεις ἐνὸς συστήματος ποῦ
μὰς δαγκώνει καὶ μὰς πονᾷ γιατί πεθαίνει
καὶ τὸ ξέρει καὶ γι' αὐτὸ εἶναι ἀκόμα πιὸ ἐπι-
κίνδυνο!

Καὶ τώρα ποῦ ξεδίπλωσα τὴν ταυτότητά
μου πρὸς ὅλες τὶς κατευθύνσεις, μπορῶ νὰ
ἀρχίσω τὴν ὁμιλία μου:

**Ἀγαπητοὶ μου πατριῶτες καὶ πατρι-
ῶτισσες,** σὲ μιὰ δύσκολη γιὰ τὴν πατρίδα
μας ὥρα, ὅπου μαῦρα σύννεφα φαίνεται νὰ
συσσωρεύονται γύρω μας ἀπειλητικά, ἐμεῖς
καλούμαστε νὰ ἀντιμετωπίσουμε ἐνωμένοι
ὅσο ποτὲ αὐτὰ τὰ νέα ἀλλὰ καὶ ἀπροσδό-
κητα γιὰ μὰς προβλήματα.

Τὰ Σκόπια μὲ ὄχημα τὸ ὄνομα «Μακεδο-
νία» καὶ παραμορφώνοντας τὰ ἱστορικὰ γε-
γονότα σὲ βαθμὸ γελοιότητος, ἐπιδιώκουν
στὴν πραγματικότητά τὴν ἐπέκταση τῶν
συνόρων τους εἰς βάρους τῶν δικῶν μας γιὰ
τὴ δημιουργία τῆς λεγόμενης «Μακεδονίας
τοῦ Αἰγαίου».

Ὁ στόχος αὐτὸς λειτουργεῖ ἐδῶ καὶ δε-
καετίες ὡς βασικὸς ἐθνικὸς στόχος τῆς γει-
τονικῆς χώρας, μὲ ἀποτέλεσμα νὰ ἔχουν
γαλουχηθεῖ γενιὲς Σκοπιανῶν μὲ τὴν ἰδέα
αὐτὴ καὶ νὰ ἔχουν σήμερα τὴν πεποίθησι
ὅτι εἶναι κατ' εὐθείαν ἀπόγονοι τῶν Βασιλέ-
ων τῆς Μακεδονίας Φιλίππου καὶ Μεγάλου
Ἀλεξάνδρου.

Με μιὰ κολοσιαία πραγματικά προπαγάνδα, κατόρθωσαν νὰ παρασύρουν σ' αὐτὴ τὴν ἱστορική γελοιότητα μεγάλο ἀριθμὸ κρατῶν ἐπωφελοῦμενοι συγχρόνως καὶ ἀπὸ τὴ στάση τῶν Ἑλλήνων -κατὰ καιροὺς ὑπευθύνων, ποὺ δὲν ἔκαναν καμμία προσπάθεια νὰ ἀνασκευάσουν στὰ μάτια τῶν ξένων αὐτὴ τὴν χονδροειδῆ παραποίηση τῆς Ἱστορίας.

Πρέπει ἐπομένως κι ἐμεῖς νὰ ἀναγνωρίσουμε ὅτι εἶναι καὶ δική μας εὐθύνη τὸ γεγονός ὅτι ἐπιτρέψαμε νὰ ἀνατρέφονται τόσες γενιές Σκοπιανῶν μὲ τὶς ἰδέες ποὺ ἀνέφερα, ὥστε σήμερα νὰ ἐμφανίζεται ὡς μάταιο ἢ ἀκόμα καὶ ... ἄδικο νὰ ζητᾶμε ἀπ' αὐτοὺς νὰ ἀλλάξουν τὸ ὄνομά «τους» ποὺ ἔχει γίνει ἓνα μὲ τὸν ἑαυτό τους καὶ νὰ ἔχουμε φτάσει στὸ θλιβερὸ σημεῖο ποὺ μᾶς θίγει ὡς Λαό, νὰ εἴμαστε σήμερα ἀναγκασμένοι νὰ ἀπολογούμεθα γιὰ τὸν πατριωτισμὸ μας!

Ἀπὸ τὴν ἄλλη πλευρὰ **δὲν μᾶς ἐπιτρέπεται νὰ συμφωνήσουμε μὲ αὐτὴ τὴν παραχάραξη τῆς ἱστορίας, γιατί τότε γινόμαστε συνένοχοι μὲ τὶς δυνάμεις ποὺ στοχεύουν ἀνοιχτὰ κατὰ τῆς ἐδαφικῆς μας ἀκεραιότητος!**

Τότε τί μπορεῖ νὰ γίνει; Νομίζω ὅτι θὰ πρέπει νὰ παραδεχτοῦμε τὰ λάθη καὶ τὶς

εὐθύνες μας ἀπέναντι στὸν γειτονικό μας λαό. Ἡ μόνη λύση κατὰ τὴν ἄποψή μου εἶναι νὰ ἀφήσουμε τοὺς Σκοπιανοὺς νὰ πιστεύουν στὸν ἐθνικό τους μῦθο καὶ παράλληλα **ἐμεῖς νὰ παραμένουμε πάντα πιστοὶ καὶ ἀνένδοτοι στὴν Ἑλληνικότητα τῆς Μακεδονίας.**

Καὶ νὰ μὴν συμφωνήσουμε ποτὲ ὅτι ὑπάρχει μιὰ ἄλλη νόθα Μακεδονία, γιατί ἂν τὸ κάνουμε, εἶναι σὰν νὰ θέλουμε νὰ βγάλουμε ἐμεῖς τὰ μάτια μας μὲ τὰ ἴδια μας τὰ χέρια.

Τὸ Συμβούλιο τῶν Πολιτικῶν Ἀρχηγῶν στὰ 1992 ἀποφάσισε γιὰ μιὰ ἐθνική κοινή γραμμὴ πλεύσης σὲ μιὰ ὀνομασία στὴν ὁποία δὲν θὰ περιέχεται καθόλου καὶ μὲ κανένα τρόπο ἢ λέξη «Μακεδονία» μὲ γεωγραφικούς ἢ ἄλλους προσδιορισμούς. Π.χ. «Ἄνω» ἢ «Βόρεια» ἢ ἀκόμα χειρότερα «Νέα» Μακεδονία, ποὺ εἶναι ἀκόμα πιο προδοτικό γιατί διαγράφει τὴν ἱστορική Ἑλληνική Μακεδονία καὶ ἀνακηρύσσει ὡς διάδοχό της μιὰ περιοχὴ μὲ ἄλλο λαό.

Τυχόν ὑποχώρηση ἀπὸ αὐτὴ τὴ γραμμὴ θὰ ἔχει ὀλέθρια ἀποτελέσματα γιὰ τὸ μέλλον τῆς χώρας μας.

Έαν υποχωρήσουμε αυτή τη στιγμή από την θέση μας για το όνομα, είναι σαν να ανοίγουμε διάπλατα τὰ σύνορά μας σ' αυτούς που μᾶς ἀπειλοῦν ἀνοιχτὰ καὶ ξεδιάντροπα μέσα ἀπὸ τὸ ἴδιο τους τὸ Σύνταγμα.

Ὁφείλουμε νὰ ἐπαγρυπνοῦμε γιὰ τὴν διαφύλαξη τῆς ἐθνικῆς μας ἀκεραιότητος, δεδομένου ὅτι ὑπάρχουν ἰσχυρὲς διεθνεῖς δυνάμεις πού ἔχουν στόχο τους στὴν σαλαμοποίηση τῆς περιοχῆς τῶν Βαλκανίων. Ἡ περίπτωση τῆς Γιουγκοσλαβίας εἶναι νωπή. Τὸ ἐπόμενο θύμα θὰ εἶναι ἡ χώρα μας.

Τὰ μαῦρα σύννεφα πού μᾶς ἀπειλοῦν γίνονται κάθε μέρα καὶ περισσότερο ὀρατά. Ἐὰν υποχωρήσουμε τώρα στὴν ἀνοιχτὴ πρόκληση τῶν Σκοπίων πού χωρὶς νὰ ἔχουν παραιτηθεῖ ἀπὸ τὸν κύριο στόχο τῆς ἐθνικῆς τους πολιτικῆς ἐπιδιώκουν σήμερα νὰ γίνουν μέλος τοῦ ΝΑΤΟ καὶ τῆς Εὐρώπης μὲ τὴν ψήφο τῆ δικῆς μας γιὰ νὰ μποροῦν αὐριο-μεθαύριο νὰ μᾶς ἀπειλοῦν ἀπὸ ἰσχυρότερη θέση, τότε θὰ εἴμαστε ἄξιοι τῆς Μοίρας μας.

Ἐὰν υποχωρήσουμε, στὴν οὐσία ἀνοίγουμε τὶς πόρτες διάπλατες γιὰ νὰ περάσει καὶ νὰ ἐπιβληθεῖ διὰ παντὸς ἓνα τραγικὸ ἱστορικὸ ψέμα μὲ ἀπρόβλεπτες συνέπειες γιὰ τὴν πατρίδα μας. Οἱ περίφημες «παραχωρήσεις» τοῦ κυρίου Ζάεφ ὅπως καὶ τὰ σχετικὰ μὲ τὴ σύνθετη ὀνομασία εἶναι σκέτο κουτόχορτο, κουτοπονηριὲς πού θὰ μπορούσαν νὰ ἀπευθύνονται μόνο σὲ λαὸ ἠλιθίων καὶ γονατισμένων. Γιὰ μᾶς εἶναι ντροπὴ ἀκόμα καὶ νὰ ἀναφερθοῦμε σ' αὐτὰ ἀφοῦ ἡ ὀνομασία τοῦ ὁποιοῦ ἀεροδρομίου καὶ τῆς ὁποιας λεωφόρου εἶναι στὴ δικὴ τους ἀποκλειστικὴ εὐχέρεια νὰ ἀλλάξει ξανὰ ἀμέσως μόλις ἐπιτύχουν τοὺς σκοποὺς τους. Ἀλήθεια, τόσο βλάκες μᾶς θεωρεῖ ὁ Σκοπιανὸς πρωθυπουργὸς ἢ τόσο ἔτοιμους

νὰ κατεβάσουμε τὰ παντελόνια μας...

Καὶ ζητῶ συγγνώμη γι' αὐτὴ τὴν ἔκφραση. Ὅμως εἶναι ἡ μοναδικὴ κατανοητὴ ἀπὸ ὅλους αὐτοὺς τοὺς ξένους καὶ τοὺς δικούς μας, πού πιστεύουν ὅτι ἐπειδὴ μᾶς ἔχουν ὀδηγήσει μὲ τὰ Μνημόνια πού μᾶς ἐπέβηλαν στὸ τελευταῖο σκαλοπάτι τοῦ Κακοῦ, ξεχάσαμε τὴν ἱστορία μας καὶ τὰ θεμελιώδη χαρακτηριστικὰ τῆς ἀγωγῆς καὶ τοῦ χαρακτήρα μας. Ὅμως δὲν εἶναι ἡ πρώτη φορὰ πού μπορεῖ ὅλοι γύρω νὰ πιστεύουν ὅτι ὁ Ἕλληνας ἔχει μεταβληθεῖ σὲ Ραγιαῖ ἀλλὰ ἐκεῖνος σηκώνεται ὄρθιος.

Βεβαίως εἴμαστε πάντα ἓνας φιλειρηνικὸς Λαὸς πού ἐπιθυμεῖ τὴν εἰρηνικὴ καὶ φιλικὴ συνύπαρξή του μὲ τοὺς γειτονικοὺς του λαούς. Παράλληλα θὰ πρέπει ὅμως νὰ γνωρίζουμε ὅτι ἀπὸ τὴν ἄλλη μεριά ὑπάρχει ἓνα βαθὺ κράτος πού συνωμοτεῖ μὲ ἄλλες διεθνεῖς δυνάμεις ἐναντίον τῆς ἀκεραιότητος τῆς χώρας μας.

Καὶ γι' αὐτὸν τὸν λόγο θὰ πρέπει νὰ μὴν ἔχουμε ἀυταπάτες καὶ νὰ παίρνομε ὅλα τὰ μέτρα πού θὰ ἐξασφαλίσουν τὴν ἄμυνα τῆς χώρας μας.

Ἐδῶ θὰ πρέπει νὰ προσθέσω ὅτι αὐτὴ ἡ κατάσταση τῆς συνέχισης τοῦ status quo καὶ τῆς εἰρηνικῆς συνύπαρξης πρέπει νὰ θεωρηθεῖ ὡς ἡ τελευταία ὑποχώρηση πού κάνουμε μπροστὰ στὴν ἀδήριτη πραγματικότητα. Στὴν οὐσία ἐμεῖς δὲν ἔχουμε νὰ χάσουμε τίποτα.

Τὸ γεγονός ὅτι ὑπάρχουν χώρες πού ἀναγνώρισαν τὰ Σκόπια μὲ τὸ ὄνομα «Μακεδονία» παραβλέποντας ὅτι ἔτσι γελοιοποιοῦνται μπροστὰ στὴν Ἱστορία, δὲν νομίζω ὅτι μᾶς ἀφορᾶ, ἀφοῦ ἡ δικὴ μας ἀπόφαση καὶ μόνο εἶναι πού θα νομιμοποιήσει ἱστορικὰ καὶ θὰ κρίνει τελεσίδικα τὸ θέμα αὐτό.

Γιατί μόνο ἐμεῖς οἱ Ἕλληνες μπορούμε νὰ δώσουμε ἢ νὰ μὴ δώσουμε τὸ δικαίωμα στοὺς Σκοπιανούς νὰ οἰκιοποιούνται στὸ μέλλον μέσω τοῦ ὀνόματος ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ ἓνα ἀναπόσπαστο ἀπὸ

κάθε άποψη, ιστορική και πολιτισμική, τμήμα του Έλληνισμού. Για να τὸ πῶ πιὸ ἀπλὰ ὥστε να γίνω κατανοητός, χρειάζεται ἡ βούλα τῆς Ελλάδας για να θεωρηθοῦν γνήσιοι Μακεδόνες και ὄχι χάρτινοι και νόθοι ὅπως εἶναι σήμερα.

Ἐφ' ὅσον ἐμεῖς ἀρνούμαστε ὅπως εἶπα να βγάλουμε οἱ ἴδιοι τὰ μάτια μας για να εἴμαστε ἀρεστοὶ στις ΗΠΑ, στο NATO και στην Εὐρώπη, μπορούμε να συνεχίσουμε ἀπρόσκοπτα τὴ ζωὴ μας ὅπως κάναμε τόσα χρόνια. Αὐτὸ ὅμως σημαίνει ὅτι θὰ πρέπει να ἀρνηθοῦμε κάθε ἄλλη παραχώρηση. Για ὅσον καιρὸ οἱ Σκοπιανοὶ θὰ μᾶς ἀπειλοῦν με τὴν ἀλυτρωτικὴ τους προπαγάνδα, τὸ ἀπαράδεκτο για μᾶς Σύνταγμά τους, τὰ δῆθεν Μακεδονικὰ σύμβολα και τὶς πλατεῖες με τοὺς δῆθεν Μεγαλέξανδρους, ἐμεῖς ὡς ὑπεύθυνος Λαὸς κληρονόμος μιᾶς μεγάλης ἱστορίας, θὰ ἐξακολουθήσουμε τὴν πολιτικὴ τῆς εἰρηνικῆς συνύπαρξης ἀλλὰ ὅσο περνάει ἀπὸ τὸ χέρι μας, δὲν θὰ δώσουμε σὲ καμμιά περίπτωση τὴν συγκατάθεσή μας για να γίνουν μέλος τῆς Εὐρώπης και τοῦ NATO.

Σ' αὐτὴ τὴν κρίσιμη στιγμή και μπροστὰ στην πιθανότητα να ὀδηγηθοῦμε ἀκόμα και σὲ καταστάσεις ἐθνικῆς τραγωδίας, θεωρῶ ὅτι τὴν εὐθύνη τῶν ἀποφάσεων δὲν εἶναι ὀρθὸ να τὴν ἐπωμισθεῖ ἡ ὁποιαδήποτε κυβέρνηση. Ὅχι μόνο μιὰ κυβέρνηση μειοψηφίας ὅπως εἶναι ἡ σημερινὴ ἀλλὰ ἀκόμα και μιὰ κυβέρνηση λαϊκῆς πλειοψηφίας. Οὔτε ἀκόμα και ἡ ἴδια ἡ Βουλὴ!

Ποιὰ εἶναι λοιπὸν ἡ λύση; Δημοψήφισμα;

Για μᾶς ἡ θέση τοῦ Ἑλληνικοῦ Λαοῦ στο συγκεκριμένο θέμα εἶναι τόσο σαφῆς, σταθερὴ και αὐτονόητη, πὺ δὲν χρειάζεται Δημοψήφισμα.

Ἐὰν ὅμως κάποια Κυβέρνηση διανοηθεῖ να βάλει τὴν ὑπογραφή τῆς χώρας μας σὲ ὁποιαδήποτε ὀνομασία, ἀπλὴ ἢ σύνθετη, πὺ θὰ περιέχει τὸ ὄνομα «Μακεδονία», δὲν ὑπάρχει ἀμφιβολία ὅτι εἶναι ὑποχρεωμένη να ρωτήσῃ πρῶτα τὸν Ἑλληνικὸ Λαό. Στην περίπτωση αὐτὴ τὸ Δημοψήφισμα εἶναι ἀπαραίτητο. Γιατὶ μόνο οἱ Ἕλληνες πολῖτες ἔχουν τὸ δικαίωμα για μιὰ τέτοια ἀπόφαση.

Ἐμεῖς, οἱ Ἕλληνες πολῖτες πὺ δὲν δεχό-

μαστε να είμαστε παθητικοί παρατηρητές, την ώρα που η χώρα μας βρίσκεται μπροστά σε τόσα κρίσιμα προβλήματα, ικανά να μάς έπηρεάσουν για πολλές δεκαετίες στο μέλλον.

Στην περίπτωση αυτή λοιπόν που η Κυβέρνηση θα τολμήσει να βάλει μια τέτοια υπογραφή, άπευθύνω έκκληση σε όλους τους Βουλευτές του Έλληνικού Κοινοβουλίου που έχουν το δικαίωμα να ζητήσουν την διενέργεια Δημοψηφίσματος γι' αυτό

τό εθνικής σημασίας θέμα, να προκαλέσουν την σχετική συζήτηση στη Βουλή και να υπερψηφίσουν τό σχετικό αίτημα.

Άγαπητοί φίλοι και φίλες, Πατριώτες και πατριώτισσες,

Σε όλη μου τη ζωή αγωνίστηκα για την ένότητα του ελληνικού Λαού. Πιστεύω απόλυτα ότι κι αυτό τό μεγάλο πρόβλημα θα πρέπει να τό αντιμετωπίσουμε ένωμένοι σαν μία γροθιά. Και πιστεύω απόλυτα ότι είμαστε ένωμένοι. Γιατί ανεξάρτητα από τις όποιες διαφωνίες μας, είμαστε όλοι πατριώτες.

Όταν υπερασπίζεται κανείς τα δικαιώματα της πατρίδας του και του Λαού του, αυτό δέν είναι έθνικισμός, είναι πατριωτισμός! Και ή Ελλάδα σήμερα, περισσότερο από κάθε άλλη φορά, έχει ανάγκη από πατριώτες!

Οί Έλληνες σήμερα ένωμένοι δίνουν όλοι μαζί την απάντηση από την πλατεία Συντάγματος:

Ή Μακεδονία είναι μία και ήταν, είναι και θα είναι πάντα Έλληνική. Ζήτω ό Έλληνικός Λαός.

Γιώργος Κασσιμάτης:

Ἡ Μακεδονία ένώνει τὴν Ἑλλάδα σὲ μιὰ γροθιά

ΟΜΙΛΙΑ ΣΤΟ ΣΥΛΛΑΛΗΤΗΡΙΟ
ΤΗΣ ΑΘΗΝΑΣ, 4 ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ 2018

ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΟΛΟΓΟΣ

Ἀγαπητὲς συμπατριώτισσες καὶ ἀγαπητοὶ συμπατριῶτες. Ἡ Πατρίδα ὀλόκληρη εἶναι σήμερα ἐδῶ.

Πρὶν ἀπὸ 24 αἰῶνες οἱ Μακεδόνες ἔνωσαν τὴν Ἑλλάδα σὲ μιὰ συνολικὴ μητέρα τοῦ παγκόσμιου πολιτισμοῦ. Σήμερα ἡ Μακεδονία ἐνώνει πάλι τὴν Ἑλλάδα σὲ μιὰ γροθιά. Κι αὐτὴ ἡ γροθιά εἶναι ἐδῶ. Ὀλόκληρη ἡ Ἑλλάδα εἶναι σήμερα ἐδῶ.

Σήμερα ἐφαρμόζεται γιὰ πρώτη φορὰ στὴν Ἱστορία τῆς Νεότερης Ἑλλάδας τὸ ἄρθρο 120 τοῦ Συντάγματος. Αὐτὴ εἶναι ἡ ἀντίσταση, αὐτὸ εἶναι τὸ ΟΧΙ. Ὅταν ἔχουμε κυβερνήσεις ἀπὸ τὸ 2010 ποὺ λένε ὅλο ΝΑΙ στὴν δουλεία... Σήμερα ὁ Ἑλληνικὸς λαὸς παίρνει στὰ χέρια του τὴν κυριαρχία τῆς χώρας μας καὶ αὐτὸ τὸ ὀρίζει ὡς ὑποχρέωση ὅλων τῶν Ἑλλήνων καὶ ὡς δικαίωμα ὅλων τῶν Ἑλλήνων τὸ ἄρθρο 120 τοῦ Συντάγματος.

Ἡ Ἑλλάδα σήμερα εἶναι ὀλόκληρη ἐδῶ καὶ λέει ὄχι δὲν δίνομε οὔτε ἓνα χιλιοστὸ ἀπὸ τὴν ἱστορικὴ ταυτότητα τῆς Ἑλλάδας, τὴν Μακεδονία. Λέει ὄχι στὴ δουλεία ποὺ μᾶς ἐπέβαλαν τὸ 2010, λέει ὄχι σὲ ὅποιαδήποτε παραχώρηση Ἑλληνικῆς σπιθαμῆς γῆς στοὺς ξένους.

Σήμερα ὁ Ἑλληνικὸς λαὸς λέει ὄχι σὲ ὅλα αὐτὰ, στὴν δουλεία ποὺ ἔχουμε ἀπὸ τὸ 2010 γιὰτὴν μὴν ξεχνᾶμε ὅτι τὸ Σκοπιανό, τὸ Κυ-

πριακό, τὸ Θρακικό, τὸ ζήτημα τοῦ Αἰγαίου, ἡ ἐνιαία ΑΟΖ τῆς Κύπρου καὶ τῆς Ἑλλάδας, **ΟΛΩΝ Ἡ ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΗ ΥΠΟΓΡΑΦΗΚΕ ΜΕ ΣΥΓΚΕΚΡΙΜΕΝΟΥΣ ΟΡΟΥΣ ΣΤΗΝ ΚΑΤΑΠΤΥΣΤΗ ΔΑΝΕΙΑΚΗ ΣΥΜΒΑΣΗ ΤΟΥ 2010.** Οἱ ὅροι αὐτοὶ εἶναι:

Α) Παραίτηση ΑΝΕΥ ΟΡΩΝ ΚΑΙ ΑΜΕΤΑΚΛΗΤΩΣ ΑΠΟ ΤΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΤΗΣ ΕΘΝΙΚΗΣ ΚΥΡΙΑΡΧΙΑΣ. Νὰ 'το σήμερα.

Β) Ὁ ἄλλος ὅρος εἶναι ΔΕΣΜΕΥΣΗ ΤΟΥ ΣΥΝΟΛΟΥ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ. Ὅλη ἡ Ἑλλάδα ξεπουλιέται σήμερα καὶ ἔχουμε μιὰ ὀλοκληρωτικὴ ἀλλοτρίωση τῆς Ἑλληνικῆς οἰκονομίας καὶ τοῦ Ἑλληνικοῦ πλοῦτου.

Μὲ ρωτοῦσαν ὅλες αὐτὲς τὶς ἡμέρες οἱ δημοσιογράφοι. Γιατί πᾶτε, τί θὰ πείτε σὲ αὐτὸ τὸ συλλαλητήριο τὴν Κυριακή; Θὰ πῶ αὐτὸ ποὺ λέει ὅλη ἡ Ἑλλάδα, τὸ ΟΧΙ. Τὸ ΟΧΙ τὸ ὁποῖο παραβίασε ἡ κυβέρνηση ἀσύστολα μὲ τὸ προηγούμενο δημοψήφισμα.

Σήμερα ἀποφασίστηκε ἡ πολιτικὴ ἡ ὁποία θέλει νὰ δώσουμε τὴν ταυτότητά μας σὲ ξένο λαό. Δὲν τὴν δεχόμαστε αὐτὴ τὴν πολιτικὴ. Μὲ τὴν μεικτὴ ὄνομασία ποὺ μαγειρεύουν, καταργοῦν τὴν Μακεδονία τὴν παλιά, καταργοῦν τὴν ταυτότητα τῆς Ἑλλάδας. **Ὅχι χρησιμοποίηση τῆς λέξης Μακεδονία σὲ καμία περίπτωση.**

Μανώλης Γλέζος:

Βγάλτε από τὸν νοῦ σας τὴ λέξη Μακεδονία μὲ ὁποιαδήποτε μορφὴ

Γιὰ ἀκόμη μία φορά, τὸ ἑλληνικὸ ἔθνος, ὡς κράτος, ὁδηγεῖται σὲ κρίσιμες καὶ ἱστορικές ἀποφάσεις, μέσα σὲ ἓνα πλαίσιο ἐκβιασμῶν. Ἐκβιασμοὶ ἀπὸ τὸ NATO καὶ τὶς ἰδιοκτῆτριες αὐτοῦ, τὶς ΗΠΑ.

σταλγούς τοῦ Χίτλερ.

Οἱ χειρισμοὶ ἀπὸ τὴν ἀρχὴ ἦσαν ἀτυχεῖς. Ἀντὶ τῆς ἄμεσης σύγκλησης ἑνός, διευρυμένου καὶ ἀπὸ προσωπικότητες, συμβουλίου πολιτικῶν ἀρχηγῶν, ἀκολουθήθηκε μιὰ μυστικὴ διπλωματία μὲ διαρροές.

Ὅδηγεῖται σὲ ἀποφάσεις πού ἔχουν ἤδη ληφθεῖ, ἀν λάβουμε σοβαρὰ ὑπόψη τὶς δηλώσεις καὶ τὴ συμπεριφορὰ τοῦ Μάθιου Νίμιτς.

Καὶ εἶναι γιὰ αὐτοὺς ἄλλο ἓνα τρόπαιον ὑποχρεῶνουν μιὰ κυβέρνηση, πού αὐτοπροσδιορίζεται ὡς ἀριστερή, νὰ ἀκολουθήσει, δεχόμενη αὐτὲς τὶς ἀποφάσεις γιὰ νὰ μπορέσει νὰ γίνῃ διεύρυνση ἑνός ἀμαρτωλοῦ στρατιωτικοῦ συνασπισμοῦ σὰν αὐτὸν τοῦ NATO.

Ὅμως, μιὰ χώρα πού ἔχει παραχωρήσει τὰ πάντα στοὺς δανειστὲς τῆς, ἀκόμα καὶ τὴν ἐθνικὴ τῆς ἀνεξαρτησία, δὲν ἔχει καὶ πολλὰ περιθώρια νὰ ἀντιδράσει.

Τὸ μόνο ἀπὸ τὰ ὄπλα πού τῆς ἔχουν ἀπομείνει εἶναι ἓνα ἀρραγὲς μέτωπο τοῦ λαοῦ, πού θὰ ὀρθώσει ἐνωμένος τὸ ἀνάστημά του, μαζί μὲ ὅλους τοὺς φορεῖς πού τὸν ἐκφράζουν, ἐκτὸς ἀπὸ τοὺς νο-

Ἀντὶ μιὰς εὐρύτερης συναίνεσης, κυβέρνηση καὶ ἀντιπολίτευση προσπάθησαν νὰ καρπωθοῦν κομματικὰ ὀφέλη, ὄρισαν τὸ δικό τους συμφέρον πάνω ἀπὸ τὴ Μακεδονία, πάνω ἀπὸ αὐτὸ πού οἱ ἴδιοι ἀποκαλοῦν, καὶ ἐπαναλαμβάνουν σὲ κάθε εὐκαιρία, ἐθνικὸ συμφέρον.

Ἀντὶ γιὰ ἐνότητα, διχασμὸς, ἀντὶ γιὰ «παλλαϊκὴ ἐθνικὴ ἔξαρση», παραληρήματα μίσους.

Ἔζησα ἀρκετὲς φορές, μαζί μὲ αὐτὸν τὸν λαό, αὐτὸ πού ἀποκαλοῦν «παλλαϊκὸ ξεσηκωμό». Τὸ ἔπος τοῦ 1940, τὴ γερμανικὴ εἰσβολή, τὴ μάχη τῆς Κρήτης, τὰ μεγάλα γεγονότα τῆς Κατοχῆς, τὴν Ἀπελευθέρωση, τὴ δεκαετία τοῦ 1960, μετὰ τὴν πτώση τῆς χούντας, ἀλλὰ καὶ τὴ συνέχεια, τὰ γεγονότα τὰ ὅποια ὁδήγησαν σὲ νίκες ἀλλὰ καὶ σὲ πικρὲς ἤττες.

Αὐτὸ δυστυχῶς δὲν συμβαίνει σήμερα

καί υπάρχει ἐξήγηση. Ἡ πλειοψηφία τῶν πολιτῶν βλέπει τοὺς κομματικούς σχηματισμούς νὰ νοιάζονται, δυστυχῶς, γιὰ τὸ κομματικό καὶ προσωπικό συμφέρον.

Εἶναι ἀντιληπτό σὲ μεγάλη μερίδα πολιτῶν ὅτι τὸ πάθος γιὰ τὴν ἐξουσία εἶναι πάνω ἀπὸ ὅ,τι συμφέρει τὴ χώρα καὶ τὸν λαό της.

Κυβέρνηση καὶ ἀντιπολίτευση συγκρούονται, ἀδιαφορώντας γιὰ τὴ Μακεδονία. Δὲν καταλαβαίνουν ὅτι ὑπογράφουν γραμμᾶτια ποὺ δὲν μποροῦν νὰ ἐξοφλήσουν.

Δυστυχῶς, οἱ κατακερματισμένες ἀριστερές δυνάμεις ἀδυνατοῦν πρὸς τὸ παρὸν νὰ παρέμβουν, νὰ δείξουν τὸν ὑπεύθυνο αὐτῆς τῆς νέας κρίσης γιὰ τὸ ὄνομα τῶν γειτόνων, ἀδυνατοῦν νὰ ὑψώσουν λόγο ποὺ νὰ ἐνώνει τὸν λαό.

Ἡ συμμετοχὴ τοῦ κόσμου στὰ δύο συλλαλητήρια ἦταν μεγάλη, ἀλλὰ δὲν ἀρκεῖ. Οἱ δυνάμεις ποὺ τὸν κάλεσαν ἔκρυσαν τὸν πραγματικό ὑπεύθυνο καὶ προσπάθησαν νὰ κατευθύνουν τὴ δίκαιη ὀργή του σὲ κατευθύνσεις ποὺ συνέφεραν αὐτοὺς καὶ ὄχι σὲ αὐτὸ ποὺ θὰ βοηθήσει σὲ μιὰ λύση ἀποδεκτὴ ἀπὸ τοὺς πολίτες αὐτῆς τῆς χώρας.

Πῶς νὰ τοὺς ἐμπιστευθεῖ ξανά ὁ λαός, ποὺ ἔχει ἀλάθητο αἰσθητήριο. Προκύπτει ἄμεση ἀνάγκη νὰ ξεκαθαρίσουν οἱ στόχοι

ἐνὸς κινήματος ποὺ θὰ τὸ ἀγκαλιάσει ὅλος ὁ λαός καὶ ποὺ θὰ καταγγεῖλει τὶς δυνάμεις ποὺ σέρνουν τὴν κυβέρνηση σὲ μιὰ ἐπώδυνη λύση.

Δὲν πρέπει νὰ εἴμαστε αὐτοὶ ποὺ ἀπλῶς θὰ κάνουμε πλάτες στὴ διεύρυνση τοῦ NATO παραχωρώντας ὅ,τι αὐτὸ μας ζητήσει.

Ἄν δὲν τὸ πετύχουμε, οἱ ἐξελίξεις θὰ εἶναι ραγδαίες καὶ εἰς βάρος τῆς χώρας μας.

Πρέπει νὰ εἴμαστε ξεκάθαροι ἀπέναντι στοὺς γείτονες: ὁ κάθε λαὸς προσδιορίζεται ἀπὸ 1) τὴ γλῶσσα του, 2) τὰ ἦθη καὶ τὶς κοινές παραδόσεις του, 3) τὸν τρόπο ποὺ θρησκευεῖται, 4) τὴ θέλησή του νὰ ἀποκτήσει ἐθνικὴ ἀνεξαρτησία, 5) τὴ βούληση ὅλου τοῦ λαοῦ καὶ ὄχι ἐλαχίστων.

Ἐνας λαὸς μπορεῖ νὰ αὐτοπροσδιορίζεται, χάνει ὅμως τὴν ἐπαφὴ μὲ τὴ δική του ἱστορία ὅταν ἑτεροπροσδιορίζεται. **Βγάλτε λοιπὸν ἀπὸ τὸν νοῦ σας τὴ λέξη Μακεδονία μὲ ὁποιαδήποτε μορφή καὶ βάλτε αὐτὸ ποὺ σὰς προσδιορίζει ἡ ἱστορία σας, ἡ γλῶσσα σας, τὰ ἦθη καὶ οἱ παραδόσεις σας, ἡ θέληση γιὰ μιὰ εἰρηνικὴ συνύπαρξη μὲ ὅλους τοὺς γείτονές σας, αὐτὸ ποὺ ἐκφράζει τὸ σύνολο τοῦ λαοῦ σας καὶ ὄχι μέρος αὐτοῦ.**

ΜΕΤΕΩΡΩΝ ΛΙΘΟΠΟΛΙΣ

Τὸ μήνυμα

τοῦ Δημητρίου Β. Λάσκου

Γραμματέα τοῦ Συλλόγου Μετεώρων Λιθόπολις

Πολλοὶ εἶναι αὐτοὶ ποὺ μίλησαν ἢ ἔγραψαν τὸν περασμένο καιρὸ γιὰ τὸ θέμα τῆς Μακεδονίας. Κυβερνήτες, ἀξιωματοῦχοι, διαπραγματευτές, ὁ καθένας εἶπε αὐτὸ ποὺ πίστευε, αὐτὸ ποὺ ἤθελε ἢ αὐτὸ ποὺ ἔπρεπε νὰ πεῖ.

Μά, τελευταῖος μίλησε ὁ λαός.

Αὐτὸς ὁ παραγκωνισμένος λαός, ὁ χαμένος στὰ προβλήματα του, ὁ ἀπογοητευμένος, ὁ ἐξαθλιωμένος ἀπὸ τὰ μνημόνια λαός. Δὲν ἄντεξε ἄλλο στὴ σιωπὴ καὶ μίλησε. Δύο φορές.

Σήκωσε τὸ ἀνάστημα καὶ κατέκλυσε τοὺς δρόμους καὶ τὶς πλατείες. Χωρὶς κηδεμόνες, χωρὶς ἰνστρουχτορες, χωρὶς καμιά κατευθυνόμενη καθοδήγηση. Καὶ μὲ τὴ δύναμη τῆς ψυχῆς του φώναξε. Βροντοφώναξε. Κι ἡ φωνὴ του κρυστάλλινη καὶ καθαρὴ, ἀκούστηκε στὴν οἰκουμένη ὀλόκληρη. Μέχρι τ' αὐτιά τῶν ἰσχυρῶν καὶ τῶν ὑπηρετῶν τους.

Ποιὸ εἶναι τὸ μήνυμα τῆς Θεσσαλονίκης; Ποιὸ τὸ μήνυμα τῆς Ἀθήνας; Ἐνα καὶ κοινό, ἓνα καὶ τὸ αὐτό.

Ὁ Ἕλληνας, παρὰ τὴν φτώχειά του καὶ τὴν ἀνέχεια, παρὰ τὴν κούρασή του, δὲν ξέχασε. Καὶ οὔτε θὰ ξεχάσει. Ἡ Ἱστορία εἶναι γραμμένη μὲ αἷμα καὶ θυσίες. Δὲν ξεχνιέται. Οὔτε σὲ δέκα οὔτε σὲ ἑκατὸ οὔτε σὲ χίλια χρόνια.

Δὲν σβήνει ἡ στίθα στὴν καρδιά τοῦ Ἕλληνα. Ὅχι ἀκόμα. Δὲν σβήνει αὐτὴ ἡ φωτιά στὰ στήθη. Πετιέται κι ἀντρεῖται καὶ θεριεῖ ὁ Ἕλληνας. Κι ὅταν τοῦ πειράξουν τὴ θρησκεία καὶ τὴν πατρίδα, ἀγριεῖ ὁ Ἕλλη-

νας. Καὶ πολεμᾷ. Καὶ ἀγωνίζεται. Μὲ ὅποιον πρόσφορο τρόπο. Πολεμᾷ μὲ τὰ χέρια καὶ μὲ τὴ φωνή του. Πολεμᾷ μὲ τὴν παρουσία του, μὲ τὴ στάση του, μὲ τὴν ἱστορικὴ γνώση, μὲ τὴν ἀλήθεια ποὺ διακηρύσσει.

Γιὰ τοῦ Χριστοῦ τὴν πίστη καὶ τὴν πατρίδα πολεμᾷ. Καὶ ἀγωνίζεται καὶ νικαίει.

Τιμᾷ τὴν Ἱστορία του, τιμᾷ τὸ γένος του καὶ τοὺς προγόνους του ὁ Ἕλληνας. Δὲν τοὺς ξεπουλᾷ καὶ δὲν τοὺς μαγαρίζει. Δὲν χαρίζει τ' ὄνομά του ὁ Ἕλληνας. Δὲν τὸ μοιράζεται. Καὶ τὰ ὀσιά του δὲν τὰ ρίχνει στὰ σκυλιά.

Ὑψώνει τὸν Σταυρὸ καὶ τὴ Σημαία ψηλὰ ὁ Ἕλληνας. Ὑψώνει καὶ τὰ μάτια του ψηλὰ. Καὶ τὸν Θεὸ τὸν κοιτάει στὰ μάτια. Γιατί τὸ δίκιο του τὸ ξέρει. Κι εἶναι ὀρθὸς καὶ μιλάει στὸ Θεό του γιὰ τὴ Μακεδονία καὶ τὴν πατρίδα του ὁ Ἕλληνας. Καὶ ξέρει πῶς ὁ Θεὸς εἰσακούει. Τὸ ξέρει καλὰ αὐτὸ ὁ Ἕλληνας.

Ἡ Μακεδονία μας, ἡ Ἑλλάδα μας ἡ κατοκτράχαλη, ἡ γῆ ἢ γλυκιά καὶ τρισδοξασμένη – κι εἶναι ὑπόσχεση τοῦ Θεοῦ αὐτὴ – δὲ σβήνει, δὲ χάνεται. Ζεῖ καὶ μεγαλουργεῖ. Καὶ τώρα καὶ πάντοτε. Κι ὁ Θεὸς τὸ 'χει υπογράψει. Τὸ ξέρει καλὰ αὐτὸ ὁ Ἕλληνας.

Τὸ ξέρει ἀπ' τὸν Νικηφόρο κι ἀπ' τὸν Διγενῆ. Ἀπ' τὸν Βασίλειο καὶ τὸν Πορφυρογέννητο καὶ τὸν Παλαιολόγο. Τὸ ξέρει ἀπ' τὸν Γέρο, τὸν κυρ Γιάννη καὶ τὸν Διάκο. Τοῦ τὸ φώναξε ὁ Παπαφλέσσας κι ὁ Γρηγόριος καὶ τὸν βεβαίωσε ὁ Μάρκος κι ὁ Τζαβέλλας κι ὁ Μακρῆς. Ὁ Θεὸς ἔχει υπογράψει καὶ δὲν παίρνει τὴν ὑπογραφή Του πίσω.

Τὸ ξέρει καλὰ αὐτὸ ὁ Ἕλληνας.

«Αναλαμβάνω αυτόν τόν αγώνα
μέ ὅλην μου τήν ψυχή καί μέ τήν ιδέα
ὅτι εἶμαι ὑποχρεωμένος νά τόν ἀναλάβω.

Εἶχον καί ἔχω τήν ἀκράδαντον πεποίθησιν
ὅτι δυνάμεθα νά ἐργασθῶμεν ἐν Μακεδονία
καί νά σώσωμεν πολλά πράγματα.

Ἔχων δέ τήν πεποίθησιν ταύτην,
ἔχω καί ὑπέρτατον καθήκον νά θυσιάσω
τό πᾶν ὅπως πείσω καί Κυβέρνησιν
αἰ κοινήν γνώμην περί τούτου».

Σέ κλαίει λαός.
Πάντα χλωρό νά σειέται τό χορτάρι
στόν τόπο πού σέ πλάγιασε τό βόλι,
ὦ παλληκάρη!
Πανάλαφρος ὁ ὕπνος σου,
τοῦ Ἀπρίλη τά πουλιά
σάν τοῦ σπιτιοῦ σου
νά τ' ακοῦς λογάκια καί φιλιά.
Καί νά σοῦ φτάνουν τοῦ χειμῶνα
οἱ καταρράχτες
σάν τουφεκιοῦ ἀστραπόβροντα
καί σάν πολέμου κράχτες.
Πλατειά τοῦ ὄνειρου μας ἡ γῆ καί ἀπόμακρη.
Καί γέρνεις ἐκεῖ καί σβεῖς γοργά.
Ἱερή στιγμή. Σάν πιά πλατειά τή δείχνεις,
καί τή φέρνεις σάν πιά κοντά!

**Ποίημα Κωστή Παλαμᾶ
γιά τόν θάνατο τοῦ Παύλου Μελά**

...εἶδαν τήν ἀναστάτωση πού ἔφερε ἕνας θάνατος καί ἔνοιω-
σε τό ζύπνημα πού ἔδωσε μέ τό θάνατό του ἕνα παλληκάρη.

Καί ἄλλοι εἶχαν κάμει ὅ,τι μπόρεσαν γιά νά ζυπνήσουν
μερικούς, καί εἶχαν δουλέψει στή Μακεδονία γιά νά ἀντι-
σταθοῦν στούς Βουλγάρους. Οὔτε τό αἶμα τόσων μαρτύρων
ὄμως, οὔτε καί οἱ ἐνέργειες αὐτές ἦταν ἀρκετές. Ὅλα ἔμεναν
ἄκαρπα χωρίς τόν ἥρωα. Χρειάστηκε ὁ θάνατος ἑνός παλλη-
καριοῦ γιά νά δώση πνοή ζωῆς στίς πρώτες ἐκεῖνες ἐνέργειες
καί σ' ὅλα τά σχέδια. Τά λόγια τῶν Ἑλλήνων ἔμεναν λόγια
ὡς πού νά ἔλθῃ ὁ θάνατος νά τά ζωντανέψῃ. Ὁ θάνατος δέν
εἶνε λόγια, εἶνε ἀλήθεια, ὁ θάνατος εἶνε ζωή.

«Καί οἱ Ἕλληνες ζύπνησαν γιατί ζύπνησαν τώρα μόνο;
Ἐπειδή εἶναι τυφλοί οἱ ἄνθρωποι. Καί οἱ περισσότεροι γεν-
νήθηκαν γιά νά εἶναι μικροί. Σπίθες κοντές εἶναι οἱ στιγμές
πού ζυπνοῦν καί νιώθουν τή μετριότητα πού βαραίνει ἐπάνω
τους... Τέτοια σπίθα τούς ἀναψε ὁ Παῦλος Μελάς. Ὅσοι συ-
νηθίζουν νά συλλογίζονται, ἄς στοχασθοῦν πόσο μεγαλύτερος
ἀπό τούς ἄλλους Ἕλληνες ἔπρεπε νά εἶναι ὁ Παῦλος Μελάς,
γιά νά καταφέρει νά τήν ἀνάψῃ. Καί μέ τήν σπίθα πού
ἀναψε στόν καθένα, πολλοί ἦταν τυφλοί, ὡς τόν εἶδαν. Ἐτρι-
ψαν τά μάτια τους κάπως ξιπασμένοι καί εἶπαν μέσα τους,
γιατί ντρέπονταν νά τό διαλαλήσουν: Ὡστε ὑπάρχει Μακε-
δονία, ἀφοῦ πῆγε ὁ Παῦλος Μελάς καί σκοτώθηκε γι' αὐτή!
Καί ἄλλοι συμπέραναν: Ὡστε βρίσκονται ἀκόμα, μετά τό
1897, ἀξιοματικοί στό στρατό καί ζωή στό Ἔθνος!».

Ἰων Δραγούμης